

ZAKON O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O RADU POMORACA IZ 2006. GODINE

Članak 1.

Potvrđuje se Konvencija o radu pomoraca iz 2006. godine, sastavljena u Ženevi, 23. veljače 2006., u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Konvencije iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

KONVENCIJA O RADU POMORACA IZ 2006. GODINE

PREAMBULA

Opća konferencija Međunarodne organizacije rada,
sazvana u Ženevi od strane Upravnog vijeća Međunarodnog ureda rada i koja se sastala na svojem Devedeset
četvrtom zasjedanju dana 7. veljače 2006. godine,

žečeći izraditi jedan, jedinstveni instrument koji bi u najvećoj mogućoj mjeri obuhvaćao sve najnovije
standarde postojećih konvencija i preporuka o međunarodnom radu pomoraca, kao i temeljna načela koja se
mogu naći u drugim međunarodnim konvencijama o radu, posebice u:

- Konvenciji o prisilnom radu, 1930. (br. 29),
- Konvenciji o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje, 1948. (br. 87),
- Konvenciji o organiziranju i kolektivnom pregovaranju, 1949. (br. 98),
- Konvenciji o jednakim plaćama, 1951. (br. 100),
- Konvenciji o oslobođenju od prisilnog rada, 1957. (br. 105),
- Konvenciji o diskriminaciji (zaposlenje i zanimanje), 1958. (br. 111),
- Konvenciji o najnižoj životnoj dobi, 1973. (br. 138),
- Konvenciji o najgorim oblicima rada djece, 1999. (br. 182),

imajući na umu temeljnu zadaću Organizacije da promiče dostojne uvjete rada, i
podsjećajući na Deklaraciju MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu iz 1998. godine, i
imajući na umu također da se na pomorce odnose odredbe drugih instrumenata MOR-a, te da imaju prava
koja su utvrđena kao temeljna prava i slobode primjenjive na sve osobe, i
uzimajući u obzir da, s obzirom na globalnu prirodu brodarske industrije, pomorci trebaju posebnu zaštitu, i
imajući na umu također međunarodne standarde o sigurnosti broda, zaštiti ljudi i kakvoći upravljanja
brodovima utvrđene u Međunarodnoj konvenciji o zaštiti ljudskog života na moru iz 1974. godine, kako je
izmijenjena i dopunjena, Konvenciju o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru iz 1972.
godine, kako je izmijenjena i dopunjena, te zahtjeve za uvježbavanje i sposobljenost pomoraca utvrđene u
Međunarodnoj konvenciji o standardima za obuku, ovlaštenjima i održavanju straže pomoraca iz 1978.
godine, kako je izmijenjena i dopunjena, i

podsećajući da Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982. godine uspostavlja opći pravni okvir unutar kojeg se moraju odvijati sve aktivnosti na oceanima i morima i da je od strateškog interesa kao osnova za nacionalna, regionalna i globalna djelovanja i suradnju u pomorskom području poslova, te da je njezin integritet potrebno održati, i

podsećajući da članak 94. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982. godine utvrđuje dužnosti i obveze države zastave, pored ostalog i s obzirom na radne uvjete, posadu i socijalna pitanja na brodovima koji plove pod njihovom zastavom, i

podsećajući na stavak 8. članka 19. Ustava Međunarodne organizacije rada koji predviđa da usvajanje bilo koje konvencije ili preporuke od strane Konferencije ili ratifikacija bilo koje konvencije od strane bilo koje članice, ni u kojem slučaju ne utječe na zakon, presudu, običaj ili ugovor koji osigurava povoljnije uvjete za odnosne radnike od onih koji su predviđeni u konvenciji ili preporuci, i

odlučne da ovaj novi instrument treba osigurati najveću moguću prihvatljivost između vlada, brodovlasnika i pomoraca obvezanih načelima dostojnog rada, da treba omogućiti njegovo lako osuvremenjivanje, te učinkovitu provedbu i primjenu, i

odlučivši usvojiti određene prijedloge za ostvarenje takvog instrumenta, koji je jedina točka dnevnog reda zasjedanja, i

utvrdivši da ovi prijedlozi trebaju dobiti oblik međunarodne konvencije,

usvaja 23. veljače 2006., sljedeću Konvenciju koja se može navoditi kao Konvencija o radu pomoraca iz 2006. godine.

OPĆE OBVEZE

Članak I.

1. Svaka članica koja ratificira ovu Konvenciju dužna je dati puni učinak njezinim odredbama na način utvrđen u članku VI. kako bi osigurala pravo svim pomorcima na dostoјno zaposlenje.
2. Članice će surađivati jedna s drugom u svrhu osiguranja učinkovite provedbe i primjene ove Konvencije.

DEFINICIJE I OPSEG PRIMJENE

Članak II.

1. U svrhu ove Konvencije, i ako nije drugačije predviđeno u pojedinim odredbama, izraz:
  - (a) *nadležna vlast* znači ministar, vladin odjel ili druga vlast koja je ovlaštena donositi i provoditi pravila, naredbe ili druge upute koje imaju snagu zakona u pogledu predmeta na koji se odredba odnosi;
  - (b) *deklaracija* o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca znači deklaracija navedena u Pravilu 5.1.3.;
  - (c) *bruto tonaža* znači bruto tonaža izračunata u skladu s pravilima o mjerenu tonaže sadržanim u Prilogu I. Međunarodne konvencije o baždarenju brodova iz 1969.godine ili neke slijedne konvencije; za brodove na koje se odnosi privremeni način mjerena tonaže koju je usvojila Međunarodna pomorska organizacija, bruto tonaža je ona koja je uključena u stupac PRIMJEDBE Međunarodne svjedodžbe o baždarenju (1969.) ;
  - (d) *svjedodžba o radu pomoraca* znači svjedodžba navedena u Pravilu 5. 1. 3.;
  - (e) *zahtjevi ove Konvencije* odnose se na zahtjeve u ovim člancima i u Pravilima te Dijelu A Kodeksa ove Konvencije;
  - (f) *pomorac* znači bilo koja osoba koja je zaposlena ili uzeta u službu ili koja radi u bilo kojem svojstvu na brodu na koji se primjenjuje ova Konvencija;

- (g) sporazum o zaposlenju pomoraca obuhvaća i ugovor o zaposlenju i članke ugovora;
- (h) služba za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca znači bilo koju osobu, tvrtku, ustanovu, agenciju ili drugu organizaciju javnog ili privatnog sektora koja se bavi pribavljanjem pomoraca u ime brodovlasnika ili povezivanjem pomoraca s brodovlasnicima;
- (i) brod znači brod, osim onog koji plovi isključivo u unutrašnjim vodama ili u vodama unutar ili veoma blizu zatvorenih voda ili područja gdje se primjenjuju lučka pravila;
- (j) brodovlasnik znači vlasnik broda ili druga organizacija ili osoba, kao što su upravitelj, agent ili zakupoprimac broda bez posade, koji su preuzeli odgovornost za upravljanje brodom od vlasnika i koji su se, preuzimajući takvu odgovornost, usuglasili preuzeti dužnosti i odgovornosti nametnute brodovlasniku u skladu s ovom Konvencijom, bez obzira ispunjava li neka druga organizacija ili osoba određene dužnosti ili obveze u ime brodovlasnika.

2. Ako nije izričito drugačije predviđeno, ova Konvencija primjenjuje se na sve pomorce.
3. U slučaju dvojbe treba li neku skupinu osoba smatrati pomorcima u svrhu ove Konvencije, odluku o tome donijet će nadležna vlast svake članice nakon konzultacija s organizacijama brodovlasnika i pomoraca zainteresiranih za ovo pitanje.
4. Ako nije izričito drugačije predviđeno, ova se Konvencija primjenjuje na sve brodove, javnog ili privatnog vlasništva, koji se redovito bave trgovackim poslovima, osim brodova koji se bave ribolovom ili sličnim poslovima i brodova tradicionalne gradnje kao što su dusi i džunke. Ova Konvencija ne primjenjuje se na ratne brodove i pomoćne brodove ratne mornarice.
5. U slučaju dvojbe primjenjuje li se ova Konvencija na brod ili na posebnu skupinu brodova, odluku o tome donijet će nadležna vlast svake članice nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca.
6. Ako nadležna vlast utvrdi da ne bi bilo razumno ili prikladno u ovom času primijeniti određene pojedinosti Kodeksa spomenutog u stavku 1. članka VI. na brod ili posebne skupine brodova koji plove pod zastavom članice, odnosne odredbe Kodeksa neće se primijeniti u mjeri u kojoj je to područje različito uređeno u nacionalnim zakonima ili pravilima ili kolektivnim ugovorima o pregovaranju ili drugim mjerama. Takva odluka može se donijeti samo nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca i može se odnositi samo na brodove manje od 200 bruto tonaže koji ne obavljaju međunarodna putovanja.
7. Svaka odluka članice prema stavcima 3. ili 5. ili 6. ovog članka priopćuje se glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada koji će o tome obavijestiti članice Organizacije.
8. Osim ukoliko nije izričito drugačije predviđeno, pozivanje na ovu Konvenciju znači istovremeno i pozivanje na Pravila i Kodeks.

TEMELJNA PRAVA I NAČELA

Članak III.

Svaka članica uvjerit će se da odredbe njezinog zakona i pravila, s obzirom na ovu Konvenciju, poštuju temeljna prava na:

- (a) slobodu udruživanja i učinkovito priznanje prava kolektivnog pregovaranja;
- (b) uklanjanje svih oblika prisilnog ili obveznog rada;
- (c) učinkovitu zabranu dječjeg rada; i
- (d) uklanjanje diskriminacije glede zaposlenja i zanimanja.

Zaposlenje pomoraca i socijalna prava

Članak IV.

1. Svaki pomorac ima pravo na neškodljivo i sigurno radno mjesto koje uđovoljava standardima sigurnosti.
2. Svaki pomorac ima pravo na poštene uvjete zaposlenja.
3. Svaki pomorac ima pravo na dostojeće radne i životne uvjete na brodu.
4. Svaki pomorac ima pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku skrb, mjere socijalne skrbi i druge oblike socijalne zaštite.
5. Svaka članica će osigurati, u granicama svoje nadležnosti, da zaposlenje pomoraca i socijalna prava utvrđena u prethodnim stavcima ovog članka budu potpuno provedena u skladu sa zahtjevima ove Konvencije. Osim ako je drugačije navedeno u Konvenciji, takva provedba može se postići nacionalnim zakonima ili pravilima, kroz primjenjive kolektivne ugovore o pregovaranju, te drugim mjerama ili praksom.

ODGOVORNOST ZA PROVEDBU I PRIMJENU

Članak V.

1. Svaka članica će provoditi i primjenjivati zakone ili pravila ili druge mjere koje je usvojila kako bi uđovoljila svojim obvezama prema ovoj Konvenciji u odnosu na brodove i pomorce pod njezinom jurisdikcijom.
2. Svaka članica će učinkovito provoditi svoju jurisdikciju i nadzor nad brodovima koji plove pod njezinom zastavom uspostavljanjem sustava osiguranja uđovoljavanja zahtjevima ove Konvencije, uključujući redovite inspekcije, izvješćivanje, praćenje i vođenje pravnih postupaka prema zakonima koji se primjenjuju.
3. Svaka članica će osigurati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju svjedodžbu pomorskog rada i deklaraciju o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, kako to zahtijeva ova Konvencija.
4. Brod na koji se primjenjuje ova Konvencija može, u skladu s međunarodnim pravom, biti podvrgnut inspekciji članice koja nije država zastave kada je brod u nekoj od njezinih luka, kako bi utvrdila uđovoljava li brod zahtjevima ove Konvencije.
5. Svaka članica će učinkovito provoditi svoju jurisdikciju i nadzor nad službama za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca, ako su one uspostavljene na njezinom državnom području.
6. Svaka članica će zabraniti kršenje zahtjeva ove Konvencije i, u skladu s međunarodnim pravom, propisati sankcije ili zahtijevati usvajanje mjera za otklanjanje nedostataka prema njezinim zakonima koje će na odgovarajući način obeshrabriti takva kršenja.
7. Svaka članica će provoditi svoje obveze prema ovoj Konvenciji na takav način da osigura da brodovi koji plove pod zastavom neke države koja nije ratificirala ovu Konvenciju ne uživaju povoljniji postupak od brodova koji plove pod zastavom bilo koje države koja je ratificirala Konvenciju.

PRAVILA I DIJELOVI A I B KODEKSA

Članak VI.

1. Pravila i odredbe Dijela A Kodeksa su obvezne. Odredbe Dijela B Kodeksa nisu obvezne.
2. Svaka članica dužna je uvažavati prava i načela utvrđena u Pravilima i provesti svako Pravilo na način utvrđen u odgovarajućim odredbama Dijela A Kodeksa. Osim toga, članica će razmotriti provedbu svojih obveza na način predviđen u Dijelu B Kodeksa.

3. Članica koja nije u mogućnosti provesti prava i načela na način utvrđen u Dijelu A Kodeksa može, ako nije izričito drugačije predviđeno ovom Konvencijom, provesti Dio A odredbama njezinih zakona i pravila ili drugim mjerama koje su u biti jednake odredbama Dijela A.

4. Isključivo u svrhu stavka 3. ovog članka, bilo koji zakon, pravilo, kolektivni ugovor ili druga provedbena mjera, smatraju se u biti jednakima u sklopu ove Konvencije, ako se članica uvjeri da:

- (a) ona vodi potpunom postizanju općeg cilja i svrhe odredbe ili odredbi Dijela A Kodeksa; i
- (b) da se njome ostvaruje učinak pojedine odredbe ili odredbi Dijela A Kodeksa.

KONZULTACIJE S ORGANIZACIJAMA BRODOVLASNIKA I POMORACA

Članak VII.

O svakom ukidanju, izuzeću ili drugoj slobodnoj primjeni ove Konvencije za koje Konvencija zahtijeva konzultacije s organizacijama brodovlasnika i pomoraca može, u slučajevima kad unutar članice ne postoje predstavničke organizacije brodovlasnika i pomoraca, odlučiti sama ta članica konzultirajući se s Odborom navedenim u članku XIII.

STUPANJE NA SNAGU

Članak VIII.

1. Formalne ratifikacije ove Konvencije priopćit će se glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada, radi registracije.

2. Ova Konvencija obvezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije je ratifikacije registrirao glavni ravnatelj.

3. Ova Konvencija stupa na snagu 12 mjeseci od datuma registriranja ratifikacija najmanje 30 članica s ukupnim učešćem u svjetskoj bruto tonaži brodova od najmanje 33%.

4. Nadalje, ova Konvencija stupa na snagu za bilo koju članicu 12 mjeseci od datuma registriranja njezine ratifikacije.

OTKAZ

Članak IX.

1. Članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može je otkazati nakon isteka deset godina od datuma na koji je Konvencija prvi put stupila na snagu, aktom upućenim glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije. Takav otkaz neće imati učinka do isteka jedne godine od datuma registriranja.

2. Svaka članica koja nije, u roku od jedne godine od isteka razdoblja od deset godina spomenutog u stavku 1. ovog članka, iskoristila pravo na otkaz predviđen ovim člankom, bit će obvezana za sljedeće razdoblje od deset godina, a zatim može otkazati ovu Konvenciju po isteku svakog novog razdoblja od deset godina pod uvjetima predviđenima ovim člankom.

UČINAK STUPANJA NA SNAGU

Članak X.

Ovom se Konvencijom revidiraju sljedeće Konvencije:

- Konvencija o najmanjoj starosnoj dobi (more), 1920. (br. 7)
- Konvencija o naknadi za nezaposlenost (brodolom), 1920. (br. 8)
- Konvencija o zapošljavanju pomoraca, 1920. (br. 9)
- Konvencija o liječničkom pregledu mlađih osoba (more), 1921. (br. 16)
- Konvencija o ugovorima o radu pomoraca, 1926. (br. 22)
- Konvencija o repatrijaciji pomoraca, 1926. (br. 23)
- Konvencija o svjedodžbama o sposobljenosti časnika, 1936. (br. 53)
- Konvencija o plaćenim odmorima (more), 1936. (br. 54)
- Konvencija o odgovornosti brodovlasnika (bolest i ozljede pomoraca), 1936. (br. 55)
- Konvencija o osiguranju pomoraca u slučaju bolesti (more), 1936. (br. 56)
- Konvencija o radnom vremenu i brojnom stanju posade (more), 1936. (br. 57)
- Konvencija (izmijenjena) o najmanjoj starosnoj dobi (more), 1936. (br. 58)
- Konvencija o prehrani i posluživanju hrane na brodovima, 1946. (br. 68)
- Konvencija o diplomi o sposobljenosti brodskih kuvara, 1946. (br. 69)
- Konvencija o socijalnom osiguranju pomoraca, 1946. (br. 70)
- Konvencija o plaćenim odmorima pomoraca, 1946. (br. 72)
- Konvencija o liječničkom pregledu pomoraca, 1946., (br. 73)
- Konvencija o svjedodžbama kvalificiranih mornara, 1946. (br. 74)
- Konvencija o smještaju posade na brodu, 1946. (br. 75)
- Konvencija o plaćama, radnom vremenu na brodu i brojnom stanju posade (more), 1946. (br. 76)
- Konvencija o plaćenim odmorima (pomorci), 1949. (br. 91)
- Konvencija (izmijenjena) o smještaju posade na brodu, 1949. (br. 92)
- Konvencija (izmijenjena) o plaćama, radnom vremenu na brodu i brojnom stanju posade, 1949. (br. 93)
- Konvencija (izmijenjena) o plaćama, radnom vremenu na brodu i brojnom stanju posade, 1958. (br. 109)
- Konvencija o smještaju posade na brodu (dopunske odredbe), 1970. (br. 133)
- Konvencija o sprečavanju nezgoda (pomorci), 1970. (br. 134)
- Konvencija o stalnosti zaposlenja, 1976. (br. 145)
- Konvencija o plaćenim godišnjim odmorima pomoraca, 1976. (br. 146)
- Konvencija o najnižim standardima u morskom brodarstvu, 1976. (br. 147)
- Protokol 1996. Konvencije o najnižim standardima u morskom brodarstvu, 1976.
- Konvencija o socijalnoj skrbi pomoraca, 1987. (br. 163)
- Konvencija o zaštiti zdravlja i medicinskoj skrbi (pomorci), 1987. (br. 164)
- Konvencija (izmijenjena) o socijalnom osiguranju pomoraca, 1987. (br. 165)
- Konvencija (izmijenjena) o repatrijaciji pomoraca, 1987. (br. 166)
- Konvencija o inspekciji rada pomoraca, 1996. (br. 178)

Konvencija o pribavljanju i zapošljavanju pomoraca, 1996. (br. 179)

Konvencija o radnom vremenu i brojnom stanju posade na brodovima, 1996. (br.180) .

FUNKCIJE DEPOZITARA

Članak XI.

1. Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada obavijestit će sve članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija, prihvata i otkaza prema ovoj Konvenciji.
2. Kad se ispune uvjeti predviđeni stavkom 3. članka VIII., glavni ravnatelj skrenut će pozornost članicama Organizacije na datum na koji će Konvencija stupiti na snagu.

Članak XII.

Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada priopćit će glavnom tajniku Ujedinjenih naroda radi registracije, u skladu s člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda, potpune podatke o svim ratifikacijama, prihvativa i otkazima koji su registrirani prema ovoj Konvenciji.

POSEBAN TRIPARTITNI ODBOR

Članak XIII.

1. Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada stalno će preispitivati predmet ove Konvencije kroz odbor koji je osnovalo s posebnim nadležnostima u području standarda rada u pomorstvu.
2. Za pitanja kojima će se baviti u skladu s ovom Konvencijom, Odbor će se sastojati od dva predstavnika koje imenuje vlada svake članice koja je ratificirala ovu Konvenciju i predstavnika brodovlasnika i pomoraca koje određuje Upravno vijeće nakon konzultacija sa Zajedničkom pomorskom komisijom.
3. Predstavnici vlada članica koje još nisu ratificirale ovu Konvenciju mogu sudjelovati u radu Odbora, ali nemaju pravo glasa niti o jednom predmetu rasprave u skladu s ovom Konvencijom. Upravno vijeće može pozvati druge organizacije ili entitete da budu predstavljeni u Odboru kao promatrači.
4. Glasovi svakog predstavnika brodovlasnika i pomoraca u Odboru važu se tako da se osigura da skupina brodovlasnika i skupina pomoraca imaju svaka polovinu od ukupnog broja glasova vlada predstavljenih na odnosnom sastanku i s pravom glasa.

IZMJENA I DOPUNA OVE KONVENCIJE

Članak XIV.

1. Izmjene i dopune bilo koje odredbe ove Konvencije može usvojiti Opća konferencija Međunarodne organizacije rada u okviru članka 19. Ustava Međunarodne organizacije rada i pravila i postupaka Organizacije za usvajanje konvencija. Izmjene i dopune Kodeksa mogu se također usvojiti na temelju postupaka iz članka XV.
2. U slučaju članica čije su ratifikacije ove Konvencije registrirane prije usvajanja izmjene i dopune, tekst izmjene i dopune bit će im priopćen radi ratifikacije.
3. U slučaju drugih članica Organizacije, tekst Konvencije kako je izmijenjen i dopunjeno bit će im priopćen radi ratifikacije u skladu s člankom 19. Ustava.

4. Izmjena i dopuna će se smatrati prihvaćenom na datum kada su registrirane ratifikacije izmjena i dopuna ili Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena, već prema slučaju, najmanje 30 članica s ukupnim udjelom brodova u svjetskoj bruto tonaži od najmanje 33%.

5. Izmjena i dopuna usvojena u okviru članku 19. Ustava bit će obvezatna samo za one članice Organizacije čije je ratifikacije registrirao glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada.

6. Za svaku članicu spomenutu u stavku 2. ovog članka, izmjena i dopuna stupa na snagu 12 mjeseci od datuma prihvatanja spomenutog u stavku 4. ovog članka ili 12 mjeseci od datuma kad je njezina ratifikacija izmjene i dopune registrirana, prema tome što nastupi kasnije.

7. Pridržavajući se stavka 9. ovog članka, za članice navedene u stavku 3. ovog članka, Konvencija kako je izmijenjena i dopunjena stupa na snagu 12 mjeseci od datuma prihvata navedenog u stavku 4. ovog članka ili 12 mjeseci od datuma kad su njihove ratifikacije Konvencije bile registrirane, prema tome što nastupi kasnije.

8. Za one članice čije su ratifikacije ove Konvencije registrirane prije usvajanja izmjene i dopune, ali koje nisu ratificirale izmjenu i dopunu, ova Konvencija ostaje na snazi bez odnosne izmjene i dopune.

9. Svaka članica čija je ratifikacija ove Konvencije registrirana nakon usvajanja izmjene i dopune, ali prije datuma navedenog u stavku 4. ovog članka, može u izjavi priloženoj ispravi o ratifikaciji navesti da se njezina ratifikacija odnosi na Konvenciju bez te izmjene i dopune. U slučaju ratifikacije s takvom izjavom, Konvencija stupa na snagu za tu članicu 12 mjeseci od datuma kad je ratifikacija registrirana. Ako ispravi o ratifikaciji nije priložena takva izjava ili je ratifikacija registrirana na datum ili nakon datuma navedenog u stavku 4., Konvencija stupa na snagu za tu članicu 12 mjeseci od datuma registriranja ratifikacije, a nakon njezinog stupanja na snagu u skladu sa stavkom 7. ovog članka, izmjena i dopuna obvezuje tu članicu, osim ako izmjena i dopuna ne predviđa drugačije.

IZMJENA I DOPUNA KODEKSA

Članak XV.

1. Kodeks se može izmijeniti i dopuniti postupkom utvrđenim u članku XIV. ili, ako nije izričito predviđeno drugačije, u skladu s postupkom utvrđenim u ovom članku.

2. Izmjenu i dopunu Kodeksa glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada može predložiti vlada svake članice Organizacije ili skupina predstavnika brodovlasnika ili skupina predstavnika pomoraca koji su postavljeni u Odbor naveden u članku XIII. Izmjenu i dopunu koju je predložila vlada mora predložiti ili podržati najmanje pet vlada članica koje su ratificirale Konvenciju ili skupina predstavnika brodovlasnika ili pomoraca navedenih u ovom stavku.

3. Provjerivši udovoljava li prijedlog za izmjenu i dopunu zahtjevima stavka 2. ovog članka, glavni ravnatelj će bez odgađanja prijedlog popraćen bilo kojim primjedbama ili savjetima koje smatra primjerenima priopćiti svim članicama Organizacije, s pozivom da svoja zapažanja ili sugestije u svezi prijedloga dostave u roku od šest mjeseci ili nekom drugom roku (koji ne smije biti kraći od tri mjeseca niti duži od devet mjeseci) kojeg propiše Upravno vijeće.

4. Po isteku roka navedenog u stavku 3. ovog članka, prijedlog popraćen sažetkom svih zapažanja ili sugestija učinjenih sukladno tom stavku, dostavlja se Odboru na razmatranje na sastanku. Smatrat će se da je Odbor usvojio izmjenu i dopunu ako:

(a) je najmanje polovina vlada članica koje su ratificirale Konvenciju prisutna na sastanku na kojem se razmatra prijedlog; i

(b) većina od najmanje dvije trećine članova Odbora glasa za izmjenu i dopunu; i

(c) ova većina uključuje glasove u korist prijedloga od najmanje polovine vladinih glasova, polovine glasova brodovlasnika i polovine glasova pomoraca članova Odbora prijavljenih na sastanku kad je prijedlog stavljen na glasovanje.

5. Izmjene i dopune usvojene u skladu s stavkom 4. ovog članka podnose se sljedećoj sjednici Konferencije na odobrenje. Za takvo odobrenje zahtijeva se većina od dvije trećine glasova prisutnih izaslanika. Ako ta većina nije postignuta, predložena izmjena i dopuna se vraća Odboru na ponovno razmatranje, odluči li tako Odbor.

6. Izmjene i dopune koje je odobrila Konferencija glavni ravnatelj priopćuje svakoj od članica čije su ratifikacije ove Konvencije bile registrirane prije datuma odobrenja Konferencije. Ove članice u dalnjem se tekstu nazivaju »ratificirajućim članicama«. Priopćenje mora sadržavati pozivanje na ovaj članak i propisan rok za priopćenje bilo kakvog formalnog protivljenja. Taj rok je dvije godine od datuma priopćenja, osim ako u vrijeme odobrenja Konferencija nije odredila drugi rok koji mora iznositi najmanje jednu godinu. Preslika obavijesti dostavlja se drugim članicama Organizacije u svrhu informiranja.

7. Izmjena i dopuna koju je odobrila Konferencija smatraće se prihvaćenom, osim ako do kraja propisanog razdoblja glavni ravnatelj nije primio formalnu izjavu o protivljenju više od 40% članica koje su ratificirale Konvenciju i koje predstavljaju najmanje 40% bruto tonaže brodova članica koje su ratificirale Konvenciju.

8. Izmjena i dopuna koja se smatra prihvaćenom stupa na snagu šest mjeseci od isteka propisanog razdoblja za sve ratificirajuće članice osim za one koje su formalno izrazile svoje protivljenje u skladu s stavkom 7. ovog članka, a takvo protivljenje nisu opozvale u skladu sa stavkom 11. Međutim:

(a) prije isteka propisanog razdoblja, bilo koja ratificirajuća članica može obavijestiti glavnog ravnatelja da će ona biti obvezana izmjenom i dopunom samo nakon naredne izričite obavijesti o njezinu prihvatu; i

(b) prije datuma stupanja na snagu izmjene i dopune, bilo koja ratificirajuća članica može obavijestiti glavnog ravnatelja da ona određeno vrijeme neće primijeniti izmjenu i dopunu.

9. Izmjena i dopuna koja je predmet obavijesti navedene u stavku 8. (a) ovog članka stupa na snagu za članicu koja je uputila takvu obavijest šest mjeseci nakon što je članica obavijestila glavnog ravnatelja o njezinom prihvatu izmjene i dopune, ili na datum kad će izmjena i dopuna prvi put stupiti na snagu, već prema tome što je kasnije.

10. Razdoblje navedeno u stavku 8. (b) ovog članka ne smije biti dulje od jedne godine od datuma stupanja na snagu izmjene i dopune ili duže od nekog dužeg razdoblja koji je odredila Konferencija u vrijeme odobravanja izmjene i dopune.

11. Članica koja je formalno izrazila svoje protivljenje nekoj izmjeni i dopuni može svoje protivljenje povući u svako doba. Ako je glavni ravnatelj primio obavijest o povlačenju nakon što je izmjena i dopuna stupila na snagu za članicu, izmjena i dopuna za tu članicu stupa na snagu šest mjeseci od datuma registracije obavijesti.

12. Nakon stupanja na snagu neke izmjene i dopune, Konvencija može biti ratificirana samo u njezinom izmijenjenom i dopunjrenom obliku.

13. U opsegu u kojem se svjedodžba o radu pomoraca odnosi na područje na koje se primjenjuje izmjena i dopuna Konvencije koja je stupila na snagu:

(a) članica koja je prihvatile neku izmjenu i dopunu nije dužna proširiti pogodnosti Konvencije u pogledu svjedodžbi pomorskog rada koje su izdane brodovima koji plove pod zastavom druge članice koja je:

(i) prema stavku 7. ovog članka formalno izrazila svoje protivljenje izmjeni i dopuni i takvo protivljenje nije povukla; ili

(ii) prema stavku 8. (a) ovog članka izjavila da je njen prihvat uvjetovan njezinom naknadnom izričitom izjavom, a nije prihvatile izmjenu i dopunu; i

(b) članica koja je prihvatile izmjenu i dopunu proširuje pogodnosti Konvencije iz svjedodžbi pomorskog rada izdane brodovima koji plove pod zastavom druge članice koja je dala obavijest, prema stavku 8. (b) ovog članka, da ona neće primijeniti tu izmjenu i dopunu u razdoblju navedenom u stavku 10. ovog članka.

SLUŽBENI JEZICI

Članak XVI.

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednak su vjerodostojni.

BILJEŠKA O TUMAČENJU PRAVILA I KODEKSA KONVENCIJE O RADU POMORACA

1. Bilješka o tumačenju nije dio Konvencije o radu pomoraca, nego je namijenjena kao opća uputa o Konvenciji.

2. Konvencija obuhvaća tri različita, ali povezana dijela: Članke, Pravila i Kodeks.

3. Članci i Pravila izražavaju srž prava i načela i temeljne obveze ratificirajućih članica Konvencije. Članke i Pravila može izmijeniti i dopuniti samo Konferencija prema članku 19. Ustava Međunarodne organizacije rada (vidi članak XIV Konvencije).

4. Kodeks sadrži pojedinosti za primjenu Pravila. On obuhvaća Dio A (obvezni Standardi) i Dio B (neobvezne Smjernice). Kodeks se može izmijeniti pojednostavljenim postupkom utvrđenim u članku XV. Konvencije. Budući da se Kodeks odnosi na detaljniju primjenu, njegove izmjene i dopune moraju ostati unutar općeg okvira članaka i pravila.

5. Pravila i Kodeks su priređeni u glavnim područjima u pet Poglavlja:

Poglavlje 1: Najmanji zahtjevi za rad pomoraca na brodu

Poglavlje 2: Uvjeti zaposlenja

Poglavlje 3: Smještaj, sredstva za odmor, prehrana i posluživanje hrane

Poglavlje 4: Zaštita zdravlja, zdravstvena skrb, socijalna skrb i sigurnost

Poglavlje 5: Udovoljavanje i provedba

6. Svako poglavlje sadrži skupinu odredbi koje se odnose na posebno pravo ili načelo (ili provedbena mjera u Poglavlju 5.) koje su povezane brojevima. Prva skupina u Poglavlju 1., na primjer, sastoji se od Pravila 1. 1., Standarda A 1. 1. i Smjernice B 1. 1. koji se odnose na najmanju dob.

7. Konvencija ima tri istaknute svrhe:

(a) utvrditi, svojim člancima i pravilima, čvrstu skupinu prava i načela;

(b) omogućiti, kroz Kodeks, poželjan stupanj slobodnog postupanja članica u načinu primjene ovih prava i načela; i

(c) osigurati, kroz Poglavlje 5., odgovarajuću primjenu i provedbu pravila i načela.

8. Postoje dva glavna područja slobode u primjeni: jedno je mogućnost da članica, kad je to potrebno (vidi stavak 3. članka VI.), primijeni detaljnije zahtjeve Dijela A Kodeksa suštinski jednakim postupanjem (kako je utvrđeno u stavku 4. članka VI.).

9. Drugo područje slobode u primjeni je predviđeno izražavanjem obveznih zahtjeva mnogih odredbi Dijela A na općenitiji način, čime je ostavljen širi okvir za slobodniju odluku glede određene radnje koja će se utvrditi na državnoj razini. U takvim slučajevima, vodič za primjenu nalazi se u neobveznom Dijelu B Kodeksa. Na taj način članice koje su ratificirale ovu Konvenciju mogu odrediti vrstu radnje koja se od njih može očekivati prema odgovarajućoj općoj obvezi iz Dijela A, kao i radnju koju ne bi trebalo nužno zahtijevati. Npr. Standard A 4.1. zahtjeva da brodovi imaju brz pristup do potrebnih lijekova za medicinsku skrb na brodu (stavak 1. (b)) i da imaju zdravstveni ormarić (stavak 4. (a)). Ispunjene u dobroj vjeri ove posljednje obveze znači nešto više negoli imati zdravstveni ormarić na svakom brodu. Podrobnija naznaka o spomenutom navedena je u odgovarajućoj Smjernici B 4. 1. 1. (stavak 4.) kojom se osigurava da su sadržaji ormarića valjano popunjeni, korišteni i održavani.

10. Članice koje su ratificirale ovu Konvenciju nisu obvezane tom Smjernicom i, kako je navedeno u odredbama Poglavlja 5. o nadzoru države luke, inspekcije trebaju postupati samo prema odgovarajućim zahtjevima ove Konvencije (članci, Pravila i Standardi u Dijelu A). Međutim, članice su dužne prema stavku 2. članka VI. obratiti dužnu pozornost ispunjenju svojih obveza iz Dijela A Kodeksa na način predviđen u Dijelu B. Ako je, ispravno razmotrovši odgovarajuće Smjernice, članica odlučila uvesti različite mjere koje će osigurati valjanu popunu, upotrebu i održavanje sadržaja zdravstvenog ormarića, uzimajući prethodno naveden primjer, kako to zahtjeva Standard u Dijelu A, tad je on prihvatljiv. S druge strane, postupajući po Smjernici predviđenoj u Dijelu B pojedina članica kao i tijela MOR-a odgovorna za preispitivanje primjene međunarodnih konvencija o radu mogu biti sigurne, bez dalnjih razmatranja, da su mjere članice, predviđene za odgovarajuću primjenu obveza prema Dijelu A na koje se Smjernica odnosi, primjerene.

PRAVILA I KODEKS

POGLAVLJE 1. NAJMANJI ZAHTJEVI ZA RAD POMORACA NA BRODU

Pravilo 1. 1. - Najmanja starosna dob

Svrha: Osigurati da na brodu ne rade osobe ispod određenih godina starosti

1. Nijedna osoba mlađa od najniže starosne dobi ne smije se zaposliti, uzeti na rad ili raditi na brodu.
2. Najniža starosna dob u vrijeme prvog stupanja na snagu ove Konvencije je 16 godina.
3. Veća najniža starosna dob zahtijevat će se u okolnostima utvrđenim u Kodeksu.

Standard A 1. 1.- Najmanja starosna dob

1. Zabranjeno je zapošljavanje, uzimanje na rad ili rad na brodu osobama mlađim od 16 godina.
2. Zabranjen je noćni rad pomoraca mlađih od 18 godina. Za potrebe ovog Standarda »noć« će se utvrditi u skladu s nacionalnim zakonima i praksom. Ona mora obuhvaćati razdoblje od najmanje devet sati koje počinje najkasnije od ponoći, a završava ne ranije od 5 sati ujutro.
3. Izuzetak od strogog ograničenja noćnog rada može dopustiti nadležna vlast ako bi:
  - (a) učinkovito uvježbavanje pomoraca u skladu s utvrđenim programima i planovima bilo onemogućeno, ili
  - (b) posebna priroda dužnosti ili priznati program uvježbavanja zahtijevali da pomorci na koje se odnosi izuzetak obavljaju dužnosti noću, a vlast utvrdi, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, da rad neće biti štetan za njihovo zdravlje ili dobrobit.
4. Zaposlenje, uzimanje na rad ili rad pomoraca mlađih od 18 godina mora se zabraniti ako je vjerojatno da će rad ugroziti njihovo zdravlje ili sigurnost. Vrste takvog rada moraju se odrediti nacionalnim zakonima, pravilima ili odlukama nadležne vlasti, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, u skladu s odgovarajućim međunarodnim standardima.

Smjernica B 1. 1. - Najniža starosna dob

1. Kad uređuju radne i životne uvjete, članice trebaju obratiti posebnu pažnju potrebama osoba mlađih od 18 godina.

Pravilo 1. 2. - Zdravstvena svjedodžba

Svrha: Osigurati da su svi pomorci zdravstveno sposobni za obavljanje svojih dužnosti na moru.

1. Pomorci ne smiju raditi na brodu ako nije utvrđeno da su zdravstveno sposobni obavljati svoje dužnosti.
2. Iznimke mogu biti dopuštene samo na način propisan u Kodeksu.

Standard A 1. 2. - Zdravstvena svjedodžba

1. Nadležna vlast mora zahtijevati da, prije početka rada na brodu, pomorci imaju valjanu zdravstvenu svjedodžbu kojom se potvrđuje da su zdravstveno sposobni obavljati dužnosti koje će im biti povjerene na moru.

2. Da bi se osiguralo da zdravstvene svjedodžbe istinito odražavaju zdravstveno stanje pomorca, u svjetlu dužnosti koje oni obavljaju, nadležna vlast mora, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca i obraćajući punu pažnju primjenjivim međunarodnim smjernicama navedenim u Dijelu B ovog Kodeksa, propisati prirodu zdravstvenog pregleda i svjedodžbu.

3. Ovaj Standard ne zadire u Međunarodnu konvenciju o standardima uvježbavanja, svjedodžbama i održavanju straže pomoraca iz 1978. godine, kako je izmijenjen i dopunjeno (»STCW«). Zdravstvenu svjedodžbu izdanu u skladu sa zahtjevima STCW nadležna vlast će prihvati u svrhu Pravila 1. 2. Zdravstvena svjedodžba koja odgovara tim bitnim zahtjevima, u slučaju pomoraca na koje se ne odnosi STCW, također će biti prihvaćena.

4. Zdravstvenu svjedodžbu treba izdati valjano osposobljen liječnik ili, u slučaju svjedodžbe koja se odnosi samo na vid, osoba koju je nadležna vlast priznala sposobnom za izdavanje takve svjedodžbe. Liječnici moraju uživati punu stručnu neovisnost pri obavljanju prosudbi u postupku zdravstvenih pregleda.

5. Pomorci kojima je odbijeno izdavanje zdravstvene svjedodžbe ili im je ograničena sposobnost za rad, osobito s obzirom na vrijeme, polje rada ili područje poslovanja, moraju imati pravo na daljnji pregled drugog neovisnog liječnika ili neovisnog zdravstvenog arbitra.

6. Svaka zdravstvena svjedodžba mora utvrditi napose:

(a) da su sluh i vid pomorca, kao i razlikovanje boja u slučaju pomorca koji će biti zaposlen na poslovima gdje sposobnost za rad koji će obavljati može biti ograničena zbog nerazlikovanja boja, zadovoljeni; i

(b) da pomorac nije takvog zdravstvenog stanja koje bi moglo biti pogoršano službom na moru, činiti ga nesposobnim za takvu službu ili štetiti zdravlju drugih osoba na brodu.

7. Osim u kraćem razdoblju zbog posebnih dužnosti koje će zainteresirani pomorac obavljati ili ako to zahtijeva STCW:

(a) valjanost zdravstvene svjedodžbe mora biti najviše dvije godine, osim ako je pomorac mlađi od 18 godina, u kojem slučaju svjedodžba vrijedi jednu godinu;

(b) svjedodžba o razlikovanju boja vrijedit će najduže šest godina.

8. U hitnim slučajevima, nadležna vlast može dopustiti pomorcu rad bez valjane zdravstvene svjedodžbe do naredne luke pristajanja u kojoj pomorac može dobiti zdravstvenu svjedodžbu od ovlaštenog liječnika pod uvjetom da:

(a) razdoblje takvog dopuštenja ne prelazi tri mjeseca; i

(b) da pomorac posjeduje nedavno izdanu isteklu zdravstvenu svjedodžbu.

9. Ako valjanost svjedodžbe istekne tijekom putovanja, svjedodžba će ostati na snazi do naredne luke pristajanja gdje pomorac može dobiti zdravstvenu svjedodžbu od ovlaštenog liječnika pod uvjetom da to razdoblje ne traje duže od tri mjeseca.

10. Zdravstvene svjedodžbe pomoraca koji rade na brodovima, a koji su redovito zaposleni na međunarodnim putovanjima, moraju biti barem na engleskom jeziku.

Smjernica B 1. 2. - Zdravstvene svjedodžbe Smjernica B 1. 2. 1. - Međunarodne smjernice

Nadležna vlast, liječnici, ispitivači, brodovlasnici, predstavnici pomoraca i sve druge osobe koje se bave zdravstvenim pregledima radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti kandidata za pomorce ili zaposlenih pomoraca, moraju se pridržavati *ILO/WHO Smjernica o provođenju redovnih i povremenih pregleda zdravstvene sposobnosti pomoraca*, uključujući naknadne inačice tih Smjernica i svih drugih primjenjivih međunarodnih smjernica koje je objavila Međunarodna organizacija rada, Međunarodna pomorska organizacija i Svjetska zdravstvena organizacija.

Pravilo 1. 3. - Uvježbavanje i ospozobljavanje

Svrha: Osigurati da su pomorci uvježbani ili ospozobljeni za obavljanje svojih dužnosti na brodu

1. Pomorci smiju raditi na brodu samo ako su uvježbani ili proglašeni sposobnima ili na drugi način ospozobljeni za obavljanje svojih dužnosti.

2. Pomorcima se ne smije dopustiti rad na brodu ako nisu uspješno završili uvježbavanje osobne sigurnosti na brodu.
3. Uvježbavanje i provjera u skladu s obveznim dokumentima koje je usvojila Međunarodna pomorska organizacija smatrać će se udovoljavanjem zahtjevima stavaka 1. i 2. ovog Pravila.
4. Svaka članica koja je u vrijeme ratifikacije ove Konvencije bila vezana Konvencijom o kvalificiranom mornaru iz 1946.godine (br. 74), mora nastaviti ispunjavati obveze iz te Konvencije dok obvezne odredbe koje se odnose na taj predmet ne usvoji Međunarodna pomorska organizacija i dok one ne stupe na snagu, ili dok ne protekne pet godina od stupanja na snagu ove Konvencije u skladu s stavkom 3. članka VIII., već prema tome koji je datum raniji.

Pravilo 1. 4. - Pribavljanje i zapošljavanje

Svrha: Osigurati pristup pouzdanom i dobro uređenom sustavu pribavljanja i zapošljavanja pomoraca

1. Svi pomorci imaju pristup učinkovitom, prikladnom i odgovarajućem sustavu za pronalaženje zaposlenja na brodu koji je za njih besplatan.
2. Službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca koje djeluju na državnom području članice moraju odgovarati standardima utvrđenim u Kodeksu.
3. Svaka članica mora zahtijevati za pomorce koji rade na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, da brodovlasnici koji koriste službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca u zemljama ili na državnim područjima na koje se ne primjenjuje ova Konvencija, osiguraju da ove službe udovoljavaju zahtjevima utvrđenim u Kodeksu.

Standard A 1. 4. - Pribavljanje i zapošljavanje

1. Svaka članica koja ima javnu službu za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca mora osigurati da služba radi uredno, na način kojim se štite i unapređuju prava o zaposlenju pomoraca kako su predviđena ovom Konvencijom.
2. Ako članica ima privatne službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca koje djeluju na njezinom državnom području, čija je prvenstvena svrha pribavljanje i zapošljavanje pomoraca ili koje pribavljaju i zapošljavaju značajan broj pomoraca, one moraju djelovati samo u skladu sa standardiziranim sustavom koncesija ili ovjera ili drugim oblikom uređivanja. Ovaj sustav će biti ustanoavljen, prilagođen ili mijenjan samo nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca. U slučaju dvojbe primjenjuje li se ova Konvencija na privatne službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca, odluku o tome donijet će nadležna vlast u svakoj članici nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca. Prekomjerno umnožavanje privatnih službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca neće se poticati.
3. Odredbe stavka 2. ovog Standarda također se primjenjuju - u opsegu da su određene od strane nadležne vlasti, u konzultacijama sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, kao odgovarajuće - u odnosu na službe pribavljanja i zapošljavanja pomoraca kojima upravljaju organizacije pomoraca na državnom području članice za pribavljanje pomoraca koji su državljeni te članice na brodove koji plove pod njezinom zastavom. Službe na koje se odnosi ovaj stavak su one koje ispunjavaju sljedeće uvjete:
  - (a) da služba za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca djeluje prema ugovoru o kolektivnom pregovaranju između organizacije i brodovlasnika;
  - (b) da se organizacija pomoraca i organizacija brodovlasnika nalaze na državnom području članice;
  - (c) da članica ima nacionalne zakone ili pravila ili postupak za odobravanje ili upisnik ugovora o kolektivnom pregovaranju koji dopušta rad službe za pribavljanje i zapošljavanje;
  - (d) da služba za pribavljanje i zapošljavanje djeluje valjano, a da su mjere koje poduzima za zaštitu i promicanje prava zapošljavanja pomoraca usporedive s onima predviđenima u stavku 5. ovog Standarda.
4. Ništa u ovom Standardu ili Pravilu 1. 4. neće se smatrati da:

(a) sprečava članicu u održavanju neovisne javne službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca u okviru politike koja udovoljava potrebama pomoraca i brodovlasnika, činile te službe dio javne službe zapošljavanja za sve radnike i poslodavce ili bile s njima usklađene; ili

(b) nameće članici obvezu da ustanovi sustav za rad privatnih službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca na svojem državnom području.

5. Članica koja usvaja sustav naveden u stavku 2. ovog Standarda mora svojim zakonima i pravilima ili drugim mjerama barem:

(a) zabraniti službama za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca korištenje sredstava, mehanizama ili popisa namijenjenih sprečavanju ili odvraćanju pomoraca od dobivanja zaposlenja za koje su oni osposobljeni;

(b) zahtijevati da pomorac ne snosi, izravno ili neizravno, u cijelini ili dijelom, nikakve takse ili druge pristojbine za pribavljanje ili zapošljavanje pomoraca ili za davanje zaposlenja pomorcima, osim troška za pribavljanje obvezne zdravstvene svjedodžbe, pomorske knjižice i putovnice ili druge slične osobne putne isprave, ali ne uključuje trošak za vize koje mora snositi brodovlasnik; i

(c) osigurati da službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca koje djeluju na njezinom državnom području:

(i) vode i ažuriraju upisnik svih pomoraca koji su putem njih pribavljeni ili zaposleni kako bi bio dostupan za inspekciju nadležne vlasti;

(ii) osiguraju da su pomorci obaviješteni o svojim pravima i dužnostima prema njihovim ugovorima o zaposlenju prije ili u postupku zaposlenja te da su poduzete odgovarajuće mjere da pomorci prouče svoje ugovore o zaposlenju prije i nakon što su ga potpisali i za njih preuzmu presliku ugovora;

(iii) provjere jesu li pomorci koje su pribavili ili zaposlili osposobljeni, imaju li isprave potrebne za određeni posao, kao i jesu li ugovori o zaposlenju pomoraca u skladu sa zakonima i pravilima i bilo kojim ugovorom o kolektivnom pregovaranju koji čini dio ugovora o zaposlenju;

(iv) osiguraju, koliko je to moguće, da brodovlasnik ima sredstva za zaštitu pomoraca koji su iskrcani u stranoj luci;

(v) prouče i odgovore na svaki prigovor na svoje djelovanje i obavijeste nadležnu vlast o svakom neriješenom prigovoru;

(vi) ustanove sustav zaštite putem osiguranja ili druge jednakovrijedne odgovarajuće mjere radi naknade novčanog gubitka pomorcima koji može nastati kao posljedica propusta službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca ili pojedinog brodovlasnika po ugovoru o zaposlenju pomorca, kako bi udovoljili svojim obvezama prema njima.

6. Nadležna vlast mora pomno nadgledati i nadzirati sve službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca koje djeluju na državnom području odnosne članice. Sve dozvole, svjedodžbe ili slična ovlaštenja za rad privatnih službi na tom državnom području moraju se izdati ili obnoviti samo nakon provjere udovoljava li pojedina služba za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca zahtjevima nacionalnih zakona i pravila.

7. Nadležna vlast mora osigurati postojanje odgovarajućih mehanizama i postupaka za istraživanje, ako je potrebno, prigovora o djelatnostima službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca, uključujući, kad je to prikladno, predstavnike brodovlasnika i pomoraca.

8. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju mora, ukoliko je to moguće, obavijestiti svoje državljane o mogućim poteškoćama stupanja u službu na brodu koji plovi pod zastavom države koja nije ratificirala Konvenciju, dok se ne uvjere da su primjenjeni standardi jednakovrijedni onima utvrđenim ovom Konvencijom. Mjere koje je u tu svrhu poduzela članica koja je ratificirala Konvenciju ne smiju biti u suprotnosti s načelom slobode kretanja radnika utvrđene u ugovorima kojih te dvije države mogu biti stranke.

9. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju mora zahtijevati da brodovlasnici brodova koji plove pod njezinom zastavom, a koji koriste službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca u zemljama ili na državnim područjima na kojima se ova Konvencija ne primjenjuje, osiguraju, koliko je god moguće, da ove službe udovoljavaju zahtjevima ovog Standarda.

10. Ništa u ovom Standardu neće se tumačiti u smislu da smanjuje obveze i odgovornosti brodovlasnika ili članice u odnosu na brodove koji plove pod njezinom zastavom.

Smjernica B 1. 4. - Pribavljanje i zapošljavanje Smjernica B 1. 4. 1. - Organizacijske i operativne smjernice

1. Kad ispunjava svoje obveze prema stavku 1. Standarda A 1. 4., nadležna vlast treba razmotriti:

(a) poduzimanje potrebnih mjera za promicanje uspješne suradnje između službi pribavljanja i zapošljavanja pomoraca, bile one javne ili privatne;

(b) potrebe pomorstva na državnim ili međunarodnim razinama kad izrađuju programe uvježbavanja za pomorce koji čine dio brodske posade odgovorne za sigurnu plovidbu broda i djelatnosti sprečavanja onečišćenja, uz učešće brodovlasnika, pomoraca i odgovarajućih ustanova za obuku;

(c) poduzimanje prikladnih mjera za suradnju predstavničkih organizacija brodovlasnika i pomoraca u organizaciji i radu javnih službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca, gdje one postoje;

(d) utvrđivanje prava na privatnost i potrebu zaštite tajnosti, uvjeta pod kojima službe za pribavljanje i zapošljavanje mogu postupati s osobnim podacima pomoraca, uključujući sakupljanje, pohranu, sastavljanje i priopćavanje takvih podataka trećim stranama;

(e) održavanje mehanizma za prikupljanje i analizu svih odgovarajućih informacija o tržištu rada pomoraca, uključujući sadašnje i buduće pribavljanje pomoraca za rad kao članova posade razvrstane po starosnoj dobi, spolu, položaju, stručnoj sposobljenosti i zahtjevima pomorskog gospodarstva, sakupljanje podataka o starosnoj dobi ili spolu upotrebljivih samo u statističke svrhe ili za korištenje u okviru programa sprečavanja diskriminacije temeljene na starosnoj dobi ili spolu;

(f) osiguranje da je osobljje odgovorno za nadzor javnih i privatnih službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca za brodsku posadu odgovornu za sigurnu plovidbu broda i sprečavanje onečišćenja, odgovarajuće sposobljeno, uključujući priznato iskustvo na moru i odgovarajuće znanje o pomorskom brodarstvu, kao i odgovarajuće međunarodne pomorske instrumente o standardima uvježbavanja, izdavanja svjedodžbi i radu;

(g) propisivanje radnih standarda i usvajanje kodeksa o postupanju i etičkoj praksi u službama pribavljanja i zapošljavanja pomoraca; i

(h) obavljanje nadzora sustava dozvola ili potvrda na temelju sustava standarda kakvoće.

2. Pri utvrđivanju sustava navedenog u stavku 2. Standarda A 1. 4., svaka članica treba razmotriti zahtjeve službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca ustanovljenih na njezinom državnom području, te razvijati i održavati provjerenu radnu praksu. Ova radna praksa privatnih službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca u opsegu koji je primjenjiv za javne službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca treba se odnositi na sljedeće:

(a) zdravstvene preglede, isprave o identitetu pomoraca, i druga takva pitanja koja se mogu zahtijevati za zapošljavanje pomoraca;

(b) održavanje, uzimajući u obzir pravo na privatnost i potrebu zaštite tajnosti, potpune i opsežne evidencije pomoraca koje se odnose na sustav pribavljanja i zapošljavanje pomoraca koja treba uključiti, ali se ne ograničavati na:

(i) sposobljavanje pomoraca;

(ii) evidenciju zapošljavanja;

(iii) osobne podatke o zapošljavanju; i

(iv) zdravstvene podatke o odgovarajućem zapošljavanju.

(c) ažurirati popis brodova za koje službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca pribavljaju pomorce, kao i osigurati postojanje sredstava kojima će se sa službama moći doći u vezu u svako doba;

(d) postupke koji će osigurati da pomorci nisu podvrgnuti iskorištavanju službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca i njihovog osoblja s obzirom na ponudu zaposlenja na pojedinim brodovima ili kod pojedinih društava;

- (e) postupke za sprečavanje mogućnosti iskorištavanja pomoraca koje nastaju davanjem povezanih predujmova ili nekim drugim financijskim poslom između brodovlasnika i pomoraca o kojima brinu službe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca;
- (f) jasno objavljivanje troškova, ako postoje, za koje se može očekivati da će ih snositi pomorac u postupku zapošljavanja;
- (g) osiguranje da će pomorci biti obaviješteni o svim posebnim uvjetima koji se odnose na posao na kojem će biti zaposleni i posebnim politikama brodovlasnika koje se odnose na njihovo zaposlenje;
- (h) postupke koji su u skladu s načelima prirodnog prava u postupanju u slučajevima nesposobnosti ili neposlušnosti u skladu s nacionalnim zakonima i praksom i, kad je to primjenjivo, kolektivnim ugovorima;
- (i) postupke koji će osigurati, koliko je god moguće, da su sve obvezne svjedodžbe i isprave podnijete radi zaposlenja važeće i da nisu lažno pribavljene, kao i da su preporuke za zapošljavanje provjerene;
- (j) postupke koji će osigurati da se sa zahtjevima za informacijama ili obavijestima obitelji pomoraca dok su ovi na moru postupa brzo, blagonaklono i bez troškova; i
- (k) potvrdu da su radni uvjeti na brodovima gdje su pomorci smješteni u skladu s ugovorima o kolektivnom pregovaranju koji se primjenjuju, zaključenima između brodovlasnika i predstavničkih organizacija pomoraca i, kao pitanje politike, da se pomorci pribavljaju samo brodovlasnicima koji nude uvjete zapošljavanja pomoraca koji udovoljavaju zakonima, pravilima ili kolektivnim ugovorima koji se primjenjuju.

3. Treba razmotriti poticanje međunarodne suradnje između članica i odgovarajućih organizacija, kao što je:

- (a) sustavna razmjena informacija o pomorskom brodarstvu i tržištu rada na dvostranim, regionalnim ili višestranim osnovama;
- (b) razmjena informacija o pomorskom radnom zakonodavstvu;
- (c) usklajivanje politika, radnih postupaka i zakonodavstva kojima se uređuju službe pribavljanja i zapošljavanja pomoraca;
- (d) unapređenje postupaka i uvjeta za međunarodno pribavljanje i zapošljavanje pomoraca;
- (e) planiranje radne snage, uzimajući u obzir ponudu i potražnju za pomorcima i zahtjeve pomorskog brodarstva.

POGLAVLJE 2. UVJETI ZAPOSLENJA

Pravilo 2. 1. - Ugovori o zaposlenju pomoraca

Svrha: Osigurati da pomorci imaju doličan ugovor o zaposlenju

1. Zahtjevi i uvjeti zapošljavanja pomorca moraju biti utvrđeni ili navedeni u jasno napisanom pravno provedivom ugovoru, i biti u skladu sa standardima utvrđenim u Kodeksu.
2. Ugovore o zaposlenju pomoraca mora ugovoriti pomorac pod uvjetima koji osiguravaju da on ima mogućnost ispitati i potražiti savjet o zahtjevima i uvjetima ugovora i slobodno ga prihvati prije potpisivanja.
3. U opsegu koji je sukladan nacionalnom zakonu ili praksi smatrati će se da su u ugovore o zaposlenju pomoraca uneseni primjenjivi ugovori o kolektivnom pregovaranju.

Standard A 2. 1. - Ugovori o zaposlenju pomoraca

1. Svaka članica mora usvojiti zakone ili pravila kojima se zahtijeva da brodovi koji plove pod njezinom zastavom udovoljavaju sljedećim zahtjevima:
  - (a) pomorci koji rade na brodovima koji plove pod njezinom zastavom moraju imati ugovor o zaposlenju pomoraca kojeg potpisuju pomorac i brodovlasnik ili predstavnik brodovlasnika (ili, gdje oni nisu poslodavci, dokaz o ugovornom ili sličnom odnosu) koji im osigurava dostojne radne i životne uvjete na brodu kako to zahtijeva ova Konvencija;

(b) pomorci koji potpisuju ugovor o zaposlenju pomoraca moraju imati mogućnost da prouče i potraže savjet o ugovoru prije njegovog potpisivanja, kao i druge mogućnosti koje su potrebne kako bi se osiguralo da oni slobodno stupe u ugovor s dovoljnim razumijevanjem svojih prava i obveza;

(c) svaki brodovlasnik i pomorac mora imati potpisani izvornik ugovora o zaposlenju pomorca;

(d) moraju se poduzeti mjere kako bi se osiguralo da pomorci mogu brzo dobiti jasnu informaciju o uvjetima svog zaposlenja na brodu, uključujući zapovjednika broda, te da je takva informacija, uključujući presliku ugovora o zaposlenju pomorca, dostupna radi provjere službenicima nadležne vlasti, uključujući i one u lukama pristajanja;

(e) pomorci moraju dobiti ispravu koja sadrži bilješku o njihovom zaposlenju na brodu.

2. Ako ugovor o kolektivnom pregovaranju čini cijeli ili dio ugovora o zaposlenju pomorca, preslika takvog ugovora mora se nalaziti na brodu. Ako ugovor o zaposlenju pomorca i primjenjivi ugovor o kolektivnom pregovaranju nisu na engleskom jeziku, na tome jeziku mora biti raspoloživo sljedeće (osim na brodovima koji plove samo na domaćim putovanjima) :

(a) preslika standardnog oblika ugovora; i

(b) dijelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciiji države luka prema Pravilu 5. 2.

3. Isprava navedena u stavku 1. (e) ovog Standarda ne smije sadržavati navode o kakvoći rada pomorca ili njegovoj plaći. Oblik isprave, podaci koji će se u nju unijeti i način unošenja tih podataka mora utvrditi nacionalni zakon.

4. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila u kojima se navodi predmet koji će biti unesen u sve ugovore o zaposlenju pomoraca na koje se primjenjuje nacionalni zakon. Ugovori o zaposlenju pomoraca moraju u svim slučajevima sadržavati sljedeće podatke:

(a) ime i prezime pomorca, datum rođenja ili starost i mjesto rođenja;

(b) naziv i adresu brodovlasnika;

(c) mjesto i datum kad je ugovor o zaposlenju pomorca zaključen;

(d) svojstvo u kojem je pomorac zaposlen;

(e) iznos plaće pomorca ili, kad je to primjenjivo, pravilo koje se koristi za njezin obračun;

(f) duljina plaćenog godišnjeg odmora ili, kad je to primjenjivo, pravilo koje se koristi za njegov obračun;

(g) trajanje ugovora i njegovi uvjeti, uključujući:

(i) ako je ugovor zaključen na neodređeno vrijeme, uvjete pod kojima svaka od stranaka ima pravo raskinuti ugovor kao i zahtijevani otkazni rok koji ne smije biti kraći za brodovlasnika od onog za pomorce;

(ii) ako je ugovor zaključen na određeno vrijeme, datum utvrđen za njegov prestanak; i

(iii) ako je ugovor zaključen za putovanje, luka odredišta i vrijeme koje će proteći nakon dolaska broda prije negoli se pomorac iskrca;

(h) pogodnosti zaštite zdravstvene i socijalne sigurnosti koje brodovlasnik predviđa za pomorca;

(i) pravo pomorca na repatrijaciju;

(j) poziv na ugovor o kolektivnom pregovaranju, ako se primjenjuje; i

(k) svaki drugi podatak koji zahtijeva nacionalno zakonodavstvo.

5. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila kojima se utvrđuje najmanji otkazni rok pomoraca i brodovlasnika za raniji prestanak ugovora o zaposlenju pomoraca. Ovaj najmanji rok mora se utvrditi nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, a ne smije biti kraći od 7 dana.

6. Kraći otkazni rok od najmanjeg roka može se utvrditi u okolnostima koje priznaje nacionalni zakon ili pravila, ili ugovor o kolektivnom ugoveranju kojima se utvrđuje prestanak ugovora o zaposlenju uz kraći rok otkaza ili bez njega. Pri utvrđivanju ovih okolnosti, svaka članica mora osigurati uzimanje u obzir potrebe

pomorca za prekidom, bez kazne, ugovora o zaposlenju uz kraći rok za davanje otkaza ili bez njega iz razumljivih ili iz drugih hitnih razloga.

Smjernica B 2. 1. - Ugovori o zaposlenju pomoraca Smjernica B 2. 1. 1. - Isprava o zaposlenju

1. Pri određivanju podataka koji će se unijeti u ispravu o zaposlenju navedenoj u stavku 1. (e) Standarda A 2. 1., svaka članica treba osigurati da ova isprava sadrži dovoljno podataka, s prijevodom na engleski jezik, koji će olakšati pribavljanje novog zaposlenja ili zadovoljiti zahtjeve u pogledu plovidbene službe radi napredovanja ili unapređenja. Pomorska knjižica može zadovoljiti zahtjeve stavka 1. (e) tog Standarda.

Pravilo 2. 2. - Plaće

Svrha: Osigurati da su pomorci plaćeni za svoju službu

1. Svi pomorci moraju biti plaćeni za svoj rad redovito i u potpunosti u skladu sa svojim ugovorima o zaposlenju.

Standard A 2. 2. - Plaće

1. Svaka članica mora zahtijevati da se isplate za rad pomoraca na brodovima koji plove pod njihovom zastavom ne isplaćuju u rokovima duljim od mjesec dana i da su u skladu s kolektivnim ugovorom koji se primjenjuje.

2. Pomorci moraju dobiti mjesečni obračun dospjelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući plaće, dodatne isplate i korišteni tečaj zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene.

3. Svaka članica mora zahtijevati da brodovlasnici poduzmu mjere kao što su one utvrđene u stavku 4. ovog Standarda kako bi omogućili pomorcima prijenos cijele ili dijela zarade svojim obiteljima, osobama koje o njima ovise ili korisnicima.

4. Mjere kojima će se pomorcima osigurati prijenos njihovih zarada njihovim obiteljima uključuju:

(a) sustav koji omogućuje pomorcima doznačiti, u vrijeme njihovog zapošljavanja ili tijekom njega, ako oni to žele, dio njihovih plaća u redovitim rokovima njihovim obiteljima prijenosom putem banke ili sličnim sredstvima; i

(b) zahtjev da doznake moraju biti poslane pravodobno i izravno osobi ili osobama koje su odredili pomorci.

5. Svaka naknada za uslugu prema stvcima 3. i 4. ovog Standarda mora biti razumnog iznosa, a tečaj zamjene valuta, osim ako je drugačije predviđeno, u skladu s nacionalnim zakonima ili pravilima mora biti prevladavajući tržišni tečaj ili službeno objavljen tečaj povoljan za pomorce.

6. Svaka članica koja usvaja nacionalne zakone ili pravila kojima se uređuju plaće pomoraca nužno mora razmotriti Smjernice predviđene u Dijelu B Kodeksa.

Smjernica B 2. 2. - Plaće Smjernica B 2. 2. 1. - Posebne definicije

1. U svrhu ove Smjernice, izraz:

(a) *osposobljeni pomorac* znači svaki pomorac koji se smatra sposobnim obavljati svaku dužnost koja se može zahtijevati od osoblja službe palube, osim dužnosti nadzora ili posebnih poslova, ili koja je utvrđena kao takva nacionalnim zakonima, pravilima, praksom ili kolektivnim ugovorom;

(b) *osnovna plaća ili nadnica* znači plaća za redovno radno vrijeme, a ne uključuje isplate za odrađeni prekovremeni rad, bonuse, doplatke, plaćeni odmor ili svaku drugu dodatnu naknadu;

(c) *združena plaća* znači plaća ili nadnica koja uključuje osnovnu plaću i druga primanja u novcu; ukupna plaća može uključivati naknadu za sve odrađene prekovremene sate i sva druga primanja u novcu, ili može uključivati samo određena primanja djelomično združena.

(d) *sati rada* znače sati u tijeku kojih se od pomoraca zahtijeva da rade za korist broda;

(e) *prekovremen rad* znači vrijeme odrađeno preko redovnih radnih sati.

Smjernica B 2. 2. 2. - Obračun i isplata

1. Za pomorce čije naknade uključuju posebnu naknadu za održeni prekovremeni rad:

- (a) u svrhu obračuna plaća, redovni sati rada na moru i u luci ne bi trebali prelaziti osam sati dnevno;
- (b) u svrhu obračuna prekovremenog rada, broj redovnih sati tjedno za osnovnu plaću ili nadnicu trebaju propisati nacionalni zakoni ili pravila, ako nisu utvrđeni kolektivnim ugovorima, ali ne smiju prelaziti 48 sati tjedno; kolektivnim ugovorima može se predvidjeti drugačiji, ali ne manje povoljni postupak;
- (c) stopu ili stope naknade za prekovremeni rad, koje ne smiju biti manje od 1,25 puta od osnovne plaće ili nadnice po satu, trebaju propisati nacionalni zakoni ili pravila ili kolektivni ugovori ako se primjenjuju; i
- (d) evidenciju održenog prekovremenog rada treba voditi zapovjednik ili od njega ovlaštena osoba, a nju treba potvrditi pomorac, u rokovima ne dužim od jednog mjeseca.

2. Za pomorce čije su plaće u cjelini ili djelomično združene:

- (a) ugovor o zaposlenju pomorca treba jasno navesti, kad je to prikladno, broj sati rada koji se očekuje od pomorca kao uzvrat za ovu naknadu i sve dodatne naknade koje se mogu dugovati pored združene plaće i u kojim okolnostima;
- (b) ako je prekovremeni rad po satu plativ za održene sate preko onih koji su pokriveni ukupnom plaćom, stopa po satu ne treba biti manja od 1,25 puta od osnovne stope za redovne sate rada kako je utvrđena u stavku 1. ove Smjernice; isto načelo treba primijeniti na prekovremene sate uključene u združenu plaću;
- (c) naknada za onaj dio cijele ili djelomične združene plaće koja predstavlja redovne sate rada kako su utvrđeni u stavku 1. (a) ove Smjernice ne treba biti manja od postojeće najmanje plaće; i
- (d) za pomorce čije su plaće djelomično združene evidencija svih održenih prekovremenih sati treba se voditi i ovjeriti kako je predviđeno u stavku 1. (d) ove Smjernice.

3. Nacionalni zakoni ili pravila ili kolektivni ugovori mogu predvidjeti, kao naknadu za prekovremeni rad ili rad obavljen na dane tjednog odmora ili dane javnih blagdana, barem jednak vrijeme izvan dužnosti ili izvan broda ili dodatni odmor umjesto naknade ili neku drugu za to predviđenu nadoknadu.

4. Nacionalni zakoni ili pravila usvojeni nakon konzultacija s predstavničkim organizacijama brodovlasnika i pomoraca ili, ukoliko je to prikladno, kolektivni ugovori, trebaju uzeti u obzir sljedeća načela:

- (a) jednaku naknadu za rad jednake vrijednosti treba primijeniti na sve pomorce zaposlene na istom brodu bez diskriminacije zasnovane na rasi, boji, spolu, vjeri, političkom mišljenju, nacionalnoj opredijeljenosti ili socijalnom podrijetlu;
- (b) ugovor o zaposlenju pomorca kojima se određuje plaća ili stope plaća koje će se primijeniti treba se nalaziti na brodu; obavijest o iznosu plaća ili stopi plaća treba dostupan svakom pomorcu bilo davanjem najmanje jedne potpisane preslike odgovarajuće obavijesti pomorcu na jeziku koji pomorac razumije, bilo isticanjem preslike ugovora na pomorcima pristupačnom mjestu ili nekim drugim odgovarajućim sredstvima;
- (c) plaće trebaju biti isplaćene zakonitim sredstvima plaćanja; ako je to pogodno one mogu biti isplaćene prijenosom putem banke, bankovnim čekom, poštanskim čekom ili novčanom uplatnicom;
- (d) po dovršetku zaposlenja sve dugovane naknade treba isplatiti bez nepotrebnog odlaganja;
- (e) nadležna vlast treba propisati odgovarajuće kazne ili druge odgovarajuće pravne lijekove ako brodovlasnik neopravdano odgodi ili propusti isplatiti svu dugovanu naknadu;
- (f) plaće trebaju biti isplaćene izravno na račune banaka koje su odredili pomorci, osim ako su oni pisanim putem drugačije zatražili;
- (g) pridržavajući se točke (h) ovog stavka, brodovlasnik ne treba stavljati nikakvo ograničenje slobodi pomoraca da raspolažu svojim naknadama;
- (h) odbitke od naknada treba dopustiti samo ako:
- (i) postoji izričita odredba nacionalnih zakona ili pravila ili primjenjivog kolektivnog ugovora, a pomorac je bio o tome obaviješten, na način koji nadležna vlast smatra najpogodnijim, o uvjetima takvih odbitaka; i

- (ii) ukupni odbitci ne prelaze granicu koju mogu odrediti nacionalni zakoni ili pravila, kolektivni ugovori ili sudske odluke kojima se određuju takvi odbitci;
- (i) od naknade pomorca ne treba dopustiti nikakve odbitke radi dobivanja ili zadržavanja zaposlenja;
- (j) treba zabraniti novčane kazne pomorcima osim onih koje su dopuštene nacionalnim zakonima, pravilima, kolektivnim ugovorima ili drugim mjerama;
- (k) nadležna vlast treba imati ovlaštenje nadzora zaliha i usluga predviđenih na brodu kako bi se osigurala primjena povoljnijih i razumnih cijena u korist zainteresiranih pomoraca; i
- (l) u opsegu u kojem potraživanja pomoraca za plaće i druge dugovane iznose s obzirom na njihovo zaposlenje nisu osigurane u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1993. godine, takva potraživanja trebaju biti zaštićena u skladu s Konvencijom o zaštiti radničkih potraživanja (poslodavčeva nesposobnost plaćanja) iz 1992. godine (br. 173).

5. Svaka članica treba konzultacija s predstavničkim organizacijama brodovlasnika i pomoraca predvidjeti postupke za istraživanje prigovora koji se odnose na bilo koje pitanje sadržano u ovoj Smjernici.

Smjernica B 2. 2. 3. - Najniže plaće

1. Ne dirajući u načelu slobode kolektivnog pregovaranja, svaka članica treba, nakon konzultacija s predstavničkim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, utvrditi postupak za određivanje najnižih plaća pomoraca. Predstavničke organizacije brodovlasnika i pomoraca trebaju sudjelovati u takvim postupcima.
2. Kad utvrđuje takve postupke i određuje najniže plaće, svaka članica treba obratiti dužnu pažnju na međunarodne radne standarde o utvrđivanju najniže plaće, kao i o sljedećim načelima:
  - (a) razina najnižih plaća treba uzeti u obzir prirodu pomorskog zaposlenja, razinu ljudstva broda i redovne sate rada pomorca; i
  - (b) razina najnižih plaća treba biti prilagođena uzimajući u obzir promjene životnih troškova i potrebe pomoraca.

3. Nadležna vlast treba osigurati:

- (a) kroz sustav nadzora i kazni, da isplaćene plaće nisu niže od utvrđene stope ili stopa; i
- (b) da svaki pomorac koji je bio isplaćen po stopi nižoj od najniže plaće ima pravo na povrat, u jeftinom i brzom sudsakom ili nekom drugom postupku, iznosa za koji je bio manje plaćen.

Smjernica B 2. 2. 4. - Najmanja mjeseca osnovna plaća ili plaća obračunata za stručno osposobljene pomorce

1. Osnovna plaća ili nadnica za kalendarski mjesec službe za stručno osposobljenog pomorca ne bi smjela biti manja od periodičnog iznosa određenog od Zajedničke pomorske komisije ili drugog tijela koje je ovlastilo Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada. Nakon odluke Upravnog vijeća glavni ravnatelj će priopćiti izmijenjeni iznos članicama Organizacije.
2. Ništa se u ovoj Smjernici neće smatrati štetnim dogovoru postignutom između brodovlasnika i njihovih organizacija i organizacija pomoraca glede uređenja najmanjih standardnih zahtjeva i uvjeta zaposlenja, ako je takve zahtjeve i uvjete priznala nadležna vlast.

Pravilo 2. 3. - Sati rada i sati odmora

Svrha: Osigurati da pomorci imaju propisane sate rada i sate odmora

1. Svaka članica mora osigurati da sati rada i sati odmora pomoraca budu uređeni.
2. Svaka članica mora utvrditi najveći broj sati rada ili najmanji broj sati odmora u određenim razdobljima koji su u skladu s odredbama u Kodeksu.

Standard A 2. 3. - Sati rada i sati odmora

1. U svrhu ovog Standarda, izraz:

(a) *sati rada* znači sate u tijeku kojih se od pomoraca zahtijeva da rade za korist broda;

(b) *sati odmora* znači sate izvan sati rada; ovaj izraz ne uključuje kraće prekide.

2. Svaka članica mora, u granicama utvrđenim u stavku 5. do 8. ovog Standarda utvrditi ili najveći broj sati rada koji se ne smije prijeći u određenom razdoblju, ili najmanji broj sati odmora koji se moraju osigurati u određenom vremenskom razdoblju.

3. Svaka članica potvrđuje da se standard redovnih radnih sati za pomorce, jednak onom za ostale radnike, mora zasnivati na osam sati dnevno s jednim danom odmora tjedno i odmorom na dan javnih blagdana. Međutim, ovo ne spričava članicu da svojim postupcima dopusti ili pruži zakonsku zaštitu kolektivnom ugovoru koji utvrđuje radne sate pomoraca na osnovama koje nisu nepovoljnije od ovog standarda.

4. Pri određivanju nacionalnih standarda, svaka članica mora uzeti u obzir opasnost od zamora pomoraca, posebno onih čije se dužnosti odnose na plovidbenu sigurnost i uredan i siguran rad broda.

5. Broj sati rada ili sati odmora moraju biti kako slijedi:

(a) najveći broj sati rada ne smije biti veći od:

(i) 14 sati tijekom bilo koja 24 sata; i

(ii) 72 sata tijekom bilo kojih sedam dana;

ili

(b) najmanji broj sati odmora ne smije biti manji od:

(i) 10 sati tijekom bilo koja 24 sata; i

(ii) 77 sati tijekom bilo kojih sedam dana.

6. Sati odmora mogu se podijeliti u najviše dva dijela od kojih jedan mora trajati najmanje 6 sati, a razmak između uzastopnih razdoblja odmora ne smije prelaziti 14 sati.

7. Smotre, vježbe protupožarne zaštite, vježbe s brodicama za spašavanje i vježbe propisane nacionalnim zakonima i pravilima i međunarodnim dokumentima moraju se voditi na način koji će što manje ometati vrijeme odmora i neće dovesti do zamora.

8. Kad je pomorac na dužnosti, kao što je to slučaj u prostoru stroja bez stalne posade, pomorac mora imati odgovarajuće nadoknadno vrijeme odmora ako je redovno vrijeme odmora poremećeno pozivima na rad.

9. Ako ne postoji kolektivni ugovor ili arbitražna odluka ili ako nadležna vlast smatra da su odredbe ugovora ili odluke s obzirom na stavak 7. i 8. ovog Standarda neodgovarajuće, nadležna vlast donijet će takve odredbe koje će osigurati pomorcima dovoljan odmor.

10. Svaka članica mora zahtijevati postavljanje, na lako dostupnom mjestu, ploče s rasporedom rada na brodu koja za svako radno mjesto mora sadržavati barem:

(a) raspored službe na moru i službe u luci; i

(b) najveći broj sati rada ili najmanji broj sati odmora koje zahtijevaju nacionalni zakoni ili pravila ili važeći kolektivni ugovori.

11. Ploča spomenuta u stavku 10. ovog Standarda mora imati standardni oblik na radnom jeziku ili jezicima broda i na engleskom jeziku.

12. Svaka članica mora zahtijevati vođenje evidencije dnevnih sati rada ili dnevnih sati odmora kako bi se omogućilo praćenje udovoljavanja stavku 5. - 11. ovog Standarda. Evidencija mora biti u standardnom obliku koji je utvrdila nadležna vlast uzimajući u obzir sve raspoložive smjernice Međunarodne organizacije rada, ili u nekom standardnom obliku koji je pripremila Organizacija. Ona mora biti na jezicima koje zahtijeva stavak 11. ovog Standarda. Pomorci moraju dobiti presliku svoje evidencije koju mora potvrditi zapovjednik ili od njega ovlaštena osoba i pomorac.

13. Ništa u stavnima 5. i 6. ovog Standarda ne spričava članicu da svojim zakonima ili pravilima ili postupkom nadležne vlasti, kolektivnim ugovorima dopusti ili pruži zakonsku zaštitu za izuzetke od

utvrđenih raspona. Takvi izuzetci moraju, koliko je god moguće, slijediti odredbe ovog Standarda, ali mogu uzeti u obzir i česća i dulja razdoblja odmora ili odobriti dodatni odmor za održavanje straže pomoraca ili rad pomoraca na brodovima na kraćim putovanjima.

14. Ništa se u ovom Standardu neće smatrati da ugrožava pravo zapovjednika broda da zahtijeva od pomorca obavljanje rada potrebnog radi trenutne sigurnosti broda, osoba na brodu ili tereta, ili u svrhu pružanja pomoći drugim brodovima ili osobama u pogibelji na moru. Prema tome, zapovjednik može obustaviti raspored rada i odmora te zatražiti od pomorca da odradi potrebne sate dok se ne uspostavi redovito stanje. Čim je to moguće, nakon što je uspostavljeno redovito stanje zapovjednik mora osigurati da svi pomorci koji su obavljali rad u planiranom razdoblju odmora dobiju odgovarajuće razdoblje odmora.

Smjernica B 2. 3. - Sati rada i sati odmora Smjernica B 2. 3. 1. - Mladi pomorci

1. Na pomorce mlađe od 18 godina treba na moru i u luci primijeniti sljedeće odredbe:

(a) sati rada ne bi smjeli prelaziti osam sati dnevno ili 40 sati tjedno, a prekovremeni rad treba biti odraćen samo ako je to neizbjježno radi sigurnosti;

(b) za sve obroke treba omogućiti dovoljno vremena, a za dnevni glavni obrok treba osigurati najmanje jedan sat; i

(c) kad god je moguće treba osigurati 15-minutni odmor poslije svaka dva sata neprekidnog rada.

2. Izuzetno, odredbe stavka 1. ove Smjernice neće se primijeniti ako:

(a) za mlade pomorce palube, stroja i opće službe nije moguće odrediti obavljanje dužnosti u smjenama ili rad prema promjenjivom rasporedu; ili

(b) bi moglo biti onemogućeno učinkovito uvježbavanje mlađih pomoraca u skladu s utvrđenim programima i planovima.

3. Takve izuzetne okolnosti trebaju se zabilježiti, uz navođenje razloga, te ih treba potpisati zapovjednik.

4. Stavak 1. ove Smjernice ne oslobođa mlade pomorce od opće obveze svih pomoraca da rade u nuždi kako je predviđeno stavkom 14. Standarda A 2. 3.

Pravilo 2. 4. - Pravo na odmor

Svrha: Osigurati da pomorci imaju odgovarajući odmor

1. Svaka članica mora zahtijevati da pomorci zaposleni na brodovima koji plove pod njezinom zastavom dobiju plaćeni godišnji odmor pod odgovarajućim uvjetima, u skladu s odredbama Kodeksa.

2. Pomorci moraju imati pravo na izlazak na kopno radi njihovog zdravlja i dobrobiti u skladu s radnim zahtjevima njihovog radnog mjesta.

Standard A 2. 4. - Pravo na odmor

1. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila kojima se utvrđuju najniži standardi za godišnji odmor pomoraca koji služe na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, vodeći primjereno računa o posebnim potrebama pomoraca s obzirom na takav odmor.

2. Sukladno kolektivnom ugovoru, zakonu ili pravilu koji predviđaju odgovarajući način obračuna, te uzimajući u obzir posebne potrebe pomoraca s tim u vezi, pravo na plaćeni godišnji odmor mora se obračunati na osnovi najmanje 2,5 kalendarskih dana za mjesec zaposlenja. Način na koji će se obračunati duljina službe mora odrediti nadležna vlast ili se on mora utvrditi odgovarajućim mehanizmom u svakoj zemlji. Opravdana odsutnost s posla neće se smatrati godišnjim odmorom.

3. Svaki sporazum o odricanju od najmanjeg plaćenog godišnjeg odmora propisanog ovim Standardom, osim u slučajevima koje predviđa nadležna vlast, mora se zabraniti.

Smjernica B 2. 4. - Pravo na odmor Smjernica B 2. 4. 1. - Obračun prava

1. Pod uvjetima koje će odrediti nadležna vlast ili odgovarajućim mehanizmom u svakoj zemlji, služba prema ugovoru o ukrcaju člana posade treba biti obračunata kao dio razdoblja službe.

2. Pod uvjetima koje će odrediti nadležna vlast ili primjenom kolektivnog ugovora, odsutnost s rada zbog pohađanja odobrenog programa izobrazbe za pomorsko zanimanje ili zbog razloga kao što su bolest, ozljeda ili majčinstvo, treba se obračunati kao dio razdoblja službe.

3. Visina naknade tijekom godišnjeg odmora treba biti na redovnoj razini naknade pomorcu predviđenoj nacionalnim zakonima ili pravilima ili primjenjivim ugovorom o zaposlenju pomorca. Za pomorce zaposlene kraće od jedne godine ili u slučaju prekida zaposlenja, pravo na odmor treba se obračunati razmjerno.

4. Kao dio plaćenog godišnjeg odmora ne treba obračunati sljedeće:

(a) javne ili uobičajene blagdane priznate kao takve u državi zastave, bez obzira padaju li ili ne u vrijeme plaćenog godišnjeg odmora;

(b) vrijeme nesposobnosti za rad nastalo uslijed bolesti, ozljede ili majčinstva pod uvjetima koje je utvrdila nadležna vlast ili su utvrđeni odgovarajućim mehanizmom u svakoj zemlji;

(c) povremeni kraći izlazak na kopno dozvoljen pomorcu dok je pod ugovorom o zaposlenju; i

(d) nadoknadni odmor bilo koje vrste, pod uvjetima koje je utvrdila nadležna vlast ili su utvrđeni odgovarajućim mehanizmom u svakoj zemlji.

Smjernica B 2. 4. 2. - Korištenje godišnjeg odmora

1. Vrijeme korištenja godišnjeg odmora treba, osim ako je ono utvrđeno pravilom, kolektivnim ugovorom, arbitražnom odlukom ili na drugi način u skladu s nacionalnom praksom, utvrditi brodovlasnik nakon konzultacija i, kad god je to moguće, u sporazumu sa zainteresiranim pomorcem ili njegovim predstavnicima.

2. Pomorci u načelu imaju pravo koristiti godišnji odmor u mjestu s kojim su u bitnoj vezi, koje treba redovito biti isto mjesto kao ono u koje oni imaju pravo biti repatriirani. Od pomoraca se ne treba zahtijevati da, bez njihove suglasnosti, koriste godišnji odmor na koji imaju pravo u drugom mjestu, osim prema odredbama ugovora o zaposlenju pomoraca ili nacionalnih zakona ili pravila.

3. Ako se od pomoraca zahtijeva da uzmu godišnji odmor u mjestu koje se razlikuje od mjesta koje dopušta stavak 2. ove Smjernice, oni imaju pravo na besplatan prijevoz do mjesta gdje su uzeti u službu ili pribavljeni, prema tome što je bliže njihovom domu; troškove uzdržavanja i druge izravno s tim povezane troškove treba snositi brodovlasnik; vrijeme putovanja ne smije se odbiti od plaćenog godišnjeg odmora koji je stekao pomorac.

4. Pomorac koji je uzeo godišnji odmor treba biti opozvan samo u slučajevima izuzetne nužde i uz njegovu suglasnost.

Smjernica B 2. 4. 3. - Podjela i spajanje

1. Podjelu plaćenog godišnjeg odmora na dijelove i spajanje godišnjeg odmora koji se duguje u jednoj godini s godišnjim odmorom za naredno razdoblje može odobriti nadležna vlast ili mogu biti odobreni odgovarajućim mehanizmom u svakoj zemlji.

2. Pridržavajući se stavka 1. ove Smjernice i osim ako je drugačije predviđeno ugovorom koji se primjenjuje na brodovlasnika i zainteresiranog pomorca, plaćeni godišnji odmor preporučen ovom Smjernicom treba biti neprekinut.

Smjernica B 2. 4. 4. - Mlađi pomorci

1. Posebne mjere treba razmotriti glede pomoraca mlađih od 18 godina koji su služili šest mjeseci ili kraće prema kolektivnom ugovoru ili ugovoru o zaposlenju pomoraca, bez odmora, na brodovima koji plove u inozemstvo i koji se nisu vraćali u zemlju prebivališta u to vrijeme i neće se vratiti u naredna tri mjeseca putovanja. Takve mjere mogu se sastojati od njihove besplatne repatrijacije u mjesto prvobitnog zaposlenja u zemlji prebivališta radi korištenja odmora na koji su stekli pravo tijekom putovanja.

Pravilo 2. 5. - Repatrijacija

Svrha: Osigurati pomorcima da se mogu vratiti domu

1. Pomorci imaju pravo biti besplatno repatriirani u okolnostima i pod uvjetima navedenima u Kodeksu.

2. Svaka članica mora zahtijevati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom pruže financijsko jamstvo kojim će osigurati valjanu repatrijaciju pomoraca u skladu s ovim Kodeksom.

Standard A 2. 5. - Repatrijacija

1. Svaka članica mora osigurati da pomorci na brodovima koji plove pod njezinom zastavom imaju pravo na repatrijaciju u sljedećim okolnostima:

(a) ako je ugovor o zaposlenju pomorca istekao dok je on bio na brodu;

(b) ako je ugovor o zaposlenju pomorca prestao:

(i) voljom brodovlasnika; ili

(ii) voljom pomorca iz opravdanog razloga; a isto tako i

(c) ako pomorci nisu u stanju dalje obavljati svoje dužnosti prema ugovoru o zaposlenju ili nije moguće očekivati da će ih obavljati u posebnim okolnostima.

2. Svaka članica mora osigurati postojanje odgovarajućih odredbi u svojim zakonima i pravilima, i to drugim mjerama ili ugovorima o kolektivnom pregovaranju kojima će propisati:

(a) okolnosti u kojima pomorci imaju pravo na repatrijaciju u skladu s stavcima 1.(b) i (c) ovog Standarda;

(b) najduže trajanje službe na brodu poslije koje će pomorac imati pravo na repatrijaciju - to vrijeme bit će kraće od 12 mjeseci; i

(c) precizno određena prava koja će osigurati brodovlasnik za repatrijaciju, uključujući odredište repatrijacije, način prijevoza, stavke pokrivenih troškova i druge radnje koje će obaviti brodovlasnik.

3. Svaka članica mora zabraniti brodovlasnicima da zahtijevaju od pomoraca predujam za trošak repatrijacije na početku njihovog zaposlenja, kao i povrat troškova repatrijacije iz plaća pomoraca ili drugih prava osim ako je, u skladu s nacionalnim zakonima, pravilima, drugim mjerama ili ugovorom o kolektivnom pregovaranju koji se primjenjuje, utvrđeno da je pomorac ozbiljno prekršio obveze iz ugovora o zaposlenju.

4. Nacionalni zakoni ili pravila neće priječiti pravo brodovlasnika da povrati troškove repatrijacije od treće stranke ugovornog odnosa.

5. Ako brodovlasnik propusti poduzeti mjere ili snositi troškove repatrijacije pomoraca koji imaju pravo biti repatriirani:

(a) nadležna vlast članice pod čijom zastavom brod plovi mora organizirati repatrijaciju pomoraca; ako ona to propusti učiniti, država u koju će pomorac biti repatriiran ili država čiji je on državljanin mogu organizirati njegovu repatrijaciju i zatražiti povrat troškova od članice pod čijom zastavom brod plovi;

(b) troškove nastale repatrijacijom pomoraca mora naknaditi brodovlasnik članice pod čijom zastavom brod plovi;

(c) troškovi repatrijacije ne smiju ni u kojem slučaju pasti na teret pomoraca, osim kako je predviđeno u stavku 3. ovog Standarda.

6. Uzimajući u obzir međunarodne dokumente koji su na snazi, uključujući Međunarodnu konvenciju o zadržavanju brodova iz 1999. godine, članica koja je isplatila trošak repatrijacije prema ovom Kodeksu može zadržati ili zahtijevati zadržavanje brodova pojedinog brodovlasnika do povratka novca u skladu s stavkom 5. ovog Standarda.

7. Svaka članica mora olakšati repatrijaciju pomoraca koji služe na brodovima koji pristaju u njezine luke ili prolaze njezinim teritorijalnim morem, kao i njihovu zamjenu na brodu.

8. Napose, članica ne smije uskratiti pravo na repatrijaciju nekom pomorcu zbog financijskih prilika brodovlasnika ili zbog brodovlasnikove nesposobnosti ili nesklonosti da zamijeni pomorca.

9. Svaka članica mora zahtijevati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom pomorcima učine dostupnom presliku nacionalnih propisa koji su na snazi o repatrijaciji napisanu na odgovarajućem jeziku.

Smjernica B 2. 5. - Repatrijacija Smjernica B 2. 5. 1. - Pravo na repatrijaciju

1. Pomorci trebaju imati pravo na repatrijaciju:

- (a) u okolnostima na koje se odnosi stavak 1. (a) Standarda A 2. 5. po isteku otkaznog roka u skladu s odredbama ugovora o zaposlenju pomorca;
- (b) u okolnostima na koje se odnose stavci 1. (b) i 1 (c) Standarda A 2. 5.:
  - (i) u slučaju bolesti, ozljede ili drugog zdravstvenog stanja koji zahtijevaju njihovu repatrijaciju i kad se utvrdi da su zdravstveno sposobni za put;
  - (ii) u slučaju brodoloma;
  - (iii) u slučaju da brodovlasnik nije u mogućnosti nastaviti ispunjavati svoje zakonske ili ugovorne obveze kao poslodavac pomoraca zbog svoje nesposobnosti za plaćanje, zbog prodaje broda, izmjene upisa broda ili nekog drugog sličnog razloga;
  - (iv) u slučaju da je brod upućen u ratnu zonu, kako je utvrđeno nacionalnim zakonima, pravilima ili ugovorom o zaposlenju pomorca, u koju pomorac nije suglasan ići; i
  - (v) u slučaju prestanka ili prekida zaposlenja u skladu s ugovorom za cijelu gospodarsku granu ili kolektivnim ugovorom ili prestankom zaposlenja iz nekog drugog sličnog razloga.

2. Pri utvrđivanju najdužeg trajanja službe na brodu koja pomorcu daje pravo na repatrijaciju, u skladu s ovim Kodeksom, treba obratiti pažnju na čimbenike koji štetno djeluju na radnu okolinu pomorca. Svaka članica treba nastojati, kad god je to moguće, smanjiti ovo trajanje u svrhu tehnoloških promjena i razvoja, i može se rukovoditi preporukama koje je o tom pitanju dala Zajednička pomorska komisija.

3. Troškovi koje će snositi brodovlasnik za repatrijaciju prema Standardu A 2. 5. trebaju obuhvaćati barem sljedeće:

- (a) putovanje do odredišta koje je izabrano za repatrijaciju, u skladu sa stavkom 6. ove Smjernice;
- (b) smještaj i prehranu od trenutka kad je pomorac napustio brod do dolaska u odredište za repatrijaciju;
- (c) plaću i doplatke od trenutka kad je pomorac napustio brod do dolaska u odredište za repatrijaciju, ako je to predviđeno nacionalnim zakonima, pravilima ili kolektivnim ugovorima;
- (d) prijevoz 30 kg osobne prtljage pomorca do odredišta za repatrijaciju; i
- (e) potrebno liječenje dok pomorac nije zdravstveno sposoban za putovanje do odredišta za repatrijaciju.

4. Vrijeme čekanja na repatrijaciju i vrijeme putovanja ne bi smjelo biti odbijeno od plaćenog odmora koje su stekli pomorci.

5. Od brodovlasnika treba zahtijevati da nastave pokrivati troškove repatrijacije sve dok pomorci ne stignu na odredište propisano ovim Kodeksom ili ne dobiju odgovarajuće zaposlenje na brodu koji plovi do jednog od ovih odredišta.

6. Svaka članica treba zahtijevati da brodovlasnici preuzmu obvezu da će organizirati repatrijaciju odgovarajućim i brzim sredstvima. Redovan način prijevoza treba biti zrakom. Članica treba propisati odredišta u koja pomorci mogu biti repatriirani. Odredišta trebaju uključivati zemlje za koje se smatra da su pomorci s njima u bitnoj vezi uključujući:

- (a) mjesto u koje se pomorac suglasio stupiti u zaposlenje;
- (b) mjesto utvrđeno kolektivnim ugovorom;
- (c) zemlju prebivališta pomorca; ili
- (d) svako drugo mjesto koje je obostrano dogovoren u vrijeme stupanja u zaposlenje.

7. Pomorci trebaju imati pravo izbora između propisanih mjesta odredišta u koje će oni biti repatriirani.

8. Pravo na repatrijaciju može prestati ako je pomorci ne zatraže u razumnom roku koji će se utvrditi nacionalnim zakonima, pravilima ili kolektivnim ugovorima.

Smjernica B 2. 5. 2. - Provedba od strane članica

1. Treba pružiti svaku moguću praktičnu pomoć pomorcu koji je iskrcan u stranoj luci dok očekuje repatrijaciju i u slučaju odgode repatrijacije pomorca, a nadležna vlast u stranoj luci treba osigurati da konzularni ili lokalni predstavnik države zastave i države čiji je pomorac državljanin ili države prebivališta, kako je pogodno, budu odmah obaviješteni.
2. Svaka članica treba razmotriti postoji li odgovarajuća odredba o:
  - (a) povratku pomoraca zaposlenih na brodu koji plovi pod zastavom strane zemlje, a koji su iskrcani u stranoj luci zbog razloga za koje oni nisu odgovorni:
    - (i) do luke u kojoj je pomorac zaposlen; ili
    - (ii) do luke u vlastitoj zemlji pomorca ili zemlje kojoj pomorac pripada; ili
    - (iii) do druge luke ugovorene između pomorca i zapovjednika broda ili brodovlasnika uz odobrenje nadležne vlasti ili pod drugom odgovarajućom zaštitom;
  - (b) zdravstvenoj skrbi i uzdržavanju pomoraca zaposlenog na brodu koji plovi pod zastavom strane zemlje, a koji je iskrcan u stranoj luci zbog bolesti ili ozljede u službi broda, ali ne zbog njegovog osobnog namjernog ponašanja.
3. Ako, nakon što su pomorci mlađi od 18 godina služili na brodu najmanje četiri mjeseca tijekom njihovog prvog putovanja u inozemstvo, postane očito da nisu prikladni za život na moru, treba im pružiti mogućnost da budu besplatno repatriirani iz prve pogodne luke pristajanja u kojoj postoje konzularne službe države zastave ili države državljanstva ili prebivališta mladog pomorca. Obavijest o takvoj repatrijaciji s razlozima za nju treba dostaviti vlastima koje su izdale isprave na temelju kojih je omogućeno mladim pomorcima da se zaposle na moru.

Pravilo 2. 6. - Naknada pomorcu u slučaju gubitka ili potonuća broda

Svrha: Osigurati naknadu pomorcima kad je brod izgubljen ili je potonuo

1. Pomorci imaju pravo na odgovarajuću naknadu u slučaju ozljede, gubitka ili nezaposlenosti koja je nastala gubitkom ili potonućem broda.

Standard A 2. 6. - Naknada pomorcu slučaju gubitka ili potonuća broda

1. Svaka članica mora donijeti pravila koja će osigurati da u svakom slučaju gubitka ili potonuća broda brodovlasnik mora isplatiti svakom pomorcu na brodu naknadu za nezaposlenost koja je nastala uslijed takvog gubitka ili potonuća.
2. Pravila navedena u stavku 1. ovog Standarda neće prijeći neka druga prava koja pomorac može imati prema nacionalnom zakonu članice na koju se odnosi za gubitke ili ozljede koje potječu od gubitka ili potonuća broda.

Smjernica B 2. 6 - Naknada pomorcu u slučaju gubitka ili potonuća broda

Smjernica B 2. 6. 1 - Obračun naknade za nezaposlenost

1. Naknadu za nezaposlenost koja je nastala gubitkom ili potonućem broda treba isplatiti za dane u kojima je pomorac ostao stvarno nezaposlen u istom iznosu kao plaće plative prema ugovoru o zaposlenju, ali ukupna naknada plativa nekom pomorcu može se ograničiti na dvomjesečnu plaću.

2. Svaka članica treba osigurati da pomorci imaju iste pravne lijekove za naplatu takvih naknada kakvi su oni za naplatu neisplaćenih plaća ostvarenih za vrijeme službe.

Pravilo 2. 7. - Brojno stanje posade

Svrha: Osigurati da pomorci rade na brodovima s osobljem dovoljnim za siguran i uspješan rad, te za potrebe sigurnosne zaštite broda

1. Svaka članica mora zahtijevati da svi brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju dovoljan broj zaposlenih pomoraca na brodu kako bi se osiguralo da brodovi rade sigurno, uspješno i s dužnom pažnjom

prema sigurnosnoj zaštiti, u svim uvjetima, uzimajući u obzir zamor pomorca i posebnu prirodu i uvjete putovanja.

Standard A 2. 7. - Brojno stanje posade

1. Svaka članica mora zahtijevati da svi brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju dovoljan broj pomoraca na brodu kako bi se osiguralo da svi brodovi rade sigurno, uspješno i s dužnom pažnjom prema sigurnosnoj zaštiti. Svaki brod mora imati posadu koja odgovara brojem i stručnošću kako bi se osigurala zaštita i sigurnost broda i njegovog osoblja u svim radnim uvjetima, u skladu s ispravom o najmanjem sigurnosnom broju članova posade ili njoj jednakoj ispravi koju je izdala nadležna vlast, te da udovoljava standardima ove Konvencije.

2. Kod određivanja, odobravanja i preispitivanja brojnog stanja, nadležna vlast mora uzeti u obzir potrebu da se spriječe ili smanje pretjerani sati rada kako bi se osigurao dovoljan odmor i ograničio zamor, kao i načela u primjenjivim međunarodnih dokumentima, posebno onima Međunarodne pomorske organizacije o brojnom stanju posade.

3. Kad utvrđuje brojno stanje posade, nadležna vlast mora uzeti u obzir sve zahtjeve Pravila 3. 2. i Standarda A 3. 2. o prehrani i služenju hrane na brodovima.

Smjernica B 2. 7. - Brojno stanje posade Smjernica B 2. 7. - Rješavanje sporova

1. Svaka članica dužna je održavati ili se uvjeriti da se održava uspješan mehanizam za istraživanje i rješavanje prigovora ili sporova o brojnom stanju posade na brodu.

2. Predstavnici organizacija brodovlasnika i pomoraca trebaju sudjelovati u radu takvog mehanizma sa ili bez drugih osoba ili vlasti.

Pravilo 2. 8. - Razvoj u zvanju i stručno usavršavanje i prilika za zaposlenje pomoraca

Svrha: Unaprijediti razvoj u zvanju, stručnosti i prilikama za zaposlenje pomoraca

1. Svaka članica mora imati državnu politiku koja promiče zapošljavanje u pomorskom sektoru i potiče napredovanje u zvanju i razvoj stručnosti, kao i ostvarivanje boljih mogućnosti zaposlenja pomoraca koji su nastanjeni na njihovom državnom području.

Standard A 2. 8. - Razvoj u zvanju i stručno usavršavanje i prilika za zaposlenje pomoraca

1. Svaka članica mora imati državnu politiku koja potiče razvoj u zvanju i stručno usavršavanje te mogućnosti zaposlenja pomoraca kako bi pomorskom brodarstvu pružili stalnu i stručnu radnu snagu.

2. Cilj politike navedene u stavku 1. ovog Standarda mora biti pomoći pomorcima da povećaju svoje sposobnosti, osposobljenost i mogućnosti zaposlenja.

3. Svaka članica mora, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, utvrditi jasne ciljeve stručnog vođenja, obrazovanja i uvježbavanja pomoraca čije se dužnosti na brodu prvenstveno odnose na siguran rad i plovidbu broda, uključujući postupke u obuci.

Smjernica B 2. 8. - Razvoj u zvanju i stručno usavršavanje i prilika za zaposlenje pomoraca

Smjernica B 2. 8. 1. - Mjere za promicanje i prilike za zaposlenje pomoraca

1. Mjere kojima bi se postigli ciljevi utvrđeni u Standardu A 2. 8. mogu uključivati:

(a) ugovore koji predviđaju razvoj u zvanju i stručna uvježbavanja s brodovlasnikom ili organizacijama brodovlasnika;

(b) mjere za promicanje zapošljavanja ustanovljenjem i vođenjem upisnika ili popisa, po kategorijama, stručno osposobljenih pomoraca; ili

(c) promicanje prilika, na brodu i obali, za daljnje uvježbavanje i obrazovanje pomoraca koji će zadovoljiti razvoj stručnosti i pripadajuća ovlaštenja kako bi se osigurao i zadržao dostojan rad, unaprijedila pojedinačna očekivanja zaposlenja i udovoljilo izmjenama u tehnologiji i uvjetima tržista rada u pomorskoj djelatnosti.

Smjernica B 2. 8. 2. - Upisnik pomoraca

1. Gdje se pri zapošljavanju pomoraca koriste upisnici ili popisi, u njih treba uključiti sve kategorije stručno osposobljenih pomoraca na način koji je određen nacionalnim zakonom, praksom ili kolektivnim ugovorom.
2. Pomorci upisani u takvom upisniku ili na popisu trebaju imati prednost pri zaposlenju u pomorstvu.
3. Od pomoraca u takvom upisniku ili na takvom popisu treba zahtijevati da budu raspoloživi za rad na način utvrđen nacionalnim zakonom, praksom ili kolektivnim ugovorom.
4. U opsegu koji dopuštaju nacionalni zakoni ili pravila, broj pomoraca u takvim upisnicima ili na takvim popisima treba redovito preispitivati kako bi se postigla razina prilagođena potrebama brodarstva.
5. Kad u takvim upisnicima ili na takvim popisima smanjenje broja pomoraca postane potrebno, treba poduzeti sve odgovarajuće mјere da se spriječe ili smanje štetni učinci na pomorce, uzimajući u obzir ekonomsku i socijalnu situaciju u zemlji na koju se to odnosi.

POGLAVLJE 3. PROSTORIJE ZA SMJEŠTAJ, PROSTORIJE ZA ODMOR, PREHRANA I POSLUŽIVANJE HRANE

Pravilo 3. 1. - Prostorije za smještaj i prostorije za odmor

Svrha: Osigurati da pomorci imaju prikladne prostorije za smještaj i prostorije za odmor

1. Svaka članica mora osigurati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju i održavaju prikladne prostorije za smještaj i prostorije za odmor za pomorce koji rade ili žive na brodu, odnosno rade i žive na njemu, i koje doprinose zdravlju i dobrobiti pomoraca.
2. Zahtjevi u Kodeksu kojima se primjenjuje ovo pravilo, i koji se odnose na gradnju i opremu, primjenjuju se samo na brodove izgrađene na datum kad je ova Konvencija stupila na snagu za tu članicu ili datum nakon njega. Na brodove izgrađene prije tog datuma zahtjevi o gradnji i opremi utvrđeni u Konvenciji (izmjenjenoj) o smještaju brodske posade iz 1949. godine (br. 92) i Konvenciji o smještaju posade (dopunske odredbe) iz 1970. godine (br. 133) moraju se nastaviti primjenjivati u opsegu u kojem su primjenjivane prije tog datuma, po zakonu ili praksi članice na koju se to odnosi. Brod će se smatrati izgrađenim na datum polaganja kobilice ili kad je bio na sličnom stupnju gradnje.
3. Ako nije izričito drugačije predviđeno, svaki zahtjev iz neke izmjene i dopune Kodeksa koji se odnosi na odredbu o prostorijama za smještaj i prostorijama za odmor pomoraca mora se primjeniti samo na brodove izgrađene na dan kad se izmjena i dopuna počela primjenjivati na članicu ili nakon tog dana.

Standard A 3. 1. - Prostorije za smještaj i prostorije za odmor

1. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila kojima će zahtijevati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom:
  - (a) udovoljavaju najnižim standardima koji će osigurati da su sve prostorije za smještaj pomoraca koji rade ili žive na brodu, odnosno rade i žive na brodu, sigurne, prikladne i u skladu s odgovarajućim odredbama ovog Standarda; i
  - (b) budu podvrgnuti inspekciji koja će osigurati početno i kasnije udovoljavanje ovim standardima.
2. Pri izradi i primjeni zakona i pravila koji se odnose na ovaj Standard, nadležna vlast, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, mora:
  - (a) uzeti u obzir Pravilo 4. 3. i pripadajuće odredbe Kodeksa o zdravlju, zaštiti sigurnosti i sprečavanju nezgoda, s obzirom na posebne potrebe pomoraca koji žive i rade na brodu, i
  - (b) obratiti dužnu pažnju na Smjernicu iz Dijela B ovog Kodeksa.
3. Inspekcije koje zahtijeva Pravilo 5. 1. 4. moraju se obaviti:
  - (a) kad se brod upisuje ili ponovo upisuje; ili
  - (b) kad su prostorije za smještaj pomoraca na brodu bitno izmijenjene.
4. Nadležna vlast mora obratiti posebnu pažnju osiguranju primjene zahtjeva ovog Kodeksa koji se odnose na:

- (a) veličinu prostorija i drugih prostora za odmor;
- (b) grijanje i ventilaciju;
- (c) buku, vibracije i druge čimbenike okoline;
- (d) sanitарne prostorije;
- (e) osvjetljenje; i
- (f) prostorije bolnice.

5. Nadležna vlast svake članice mora zahtijevati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom udovoljavaju najnižim standardima za brodske stambene prostorije i prostorije za odmor utvrđenim u stavcima 6. - 17. ovog Standarda.

6. U pogledu općih zahtjeva za prostorije za smještaj:

- (a) visina svih prostorija za smještaj pomoraca mora biti odgovarajuća; najmanja dopuštena visina u svim takvim prostorijama, gdje je potrebno potpuno i slobodno kretanje, ne smije biti manja od 203 cm; nadležna vlast može dopustiti ograničeno smanjenje visine u nekom prostoru ili dijelu prostora u takvim prostorijama ako se uvjerila da je takvo smanjenje:
  - (i) prihvatljivo; i
  - (ii) da ono neće dovesti do neudobnosti pomoraca;
- (b) prostorije moraju biti odgovarajuće izolirane;
- (c) na svim brodovima, osim na putničkim, kako je utvrđeno u Pravilu 2. (e) i (f) Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru iz 1974. godine, s izmjenama (SOLAS Konvencija), spavaonice moraju biti smještene iznad teretne linije na sredini ili na krmi, osim u izuzetnim slučajevima gdje veličina, vrsta ili namjeravana služba broda čine takav smještaj nemogućim. Tada spavaonice mogu biti smještene u prednjem dijelu broda, ali ni u kojem slučaju ispred sudarne pregrade;
- (d) na putničkim brodovima i na posebnim brodovima izgrađenima da bi se udovoljilo IMO Kodeksu o zaštiti brodova za posebne svrhe iz 1983. godine, i narednim inaćicama (u dalnjem tekstu »brodovi za posebne svrhe»), nadležna vlast može, pod uvjetom da je postignuto zadovoljavajuće uređenje rasvjete i ventilacije, odobriti smještaj spavaonica ispod teretne linije, ali one ni u kojem slučaju ne smiju biti smještene ispod radnih prolaza;
- (e) iz prostora s teretom i strojevima ili iz kuhinja, skladišta, sušionica ili zajedničkih sanitarnih prostorija, ne smiju postojati izravni prolazi u spavaonice; dio pregrade koji odvaja takve prostore od spavaonica i vanjske pregrade moraju biti izgrađeni od čelika ili drugog odobrenog materijala i biti vodonepropusne i plinonepropusne;
- (f) materijali koji se koriste za izradu unutrašnjih pregrada, obloga i oplata, podova i spojeva moraju biti pogodni za tu svrhu i prihvatljivi kako bi osigurali zdravu okolinu;
- (g) mora se predvidjeti prikladna rasvjeta i zadovoljavajuća odvodnja;
- (h) prostorije za smještaj, odmor i prehranu moraju udovoljavati zahtjevima Pravila 4. 3. i odgovarajućim odredbama Kodeksa o zdravlju, zaštiti sigurnosti i sprečavanju nezgoda, sprečavanju opasnosti od izlaganja štetnoj razini buke i vibracija, drugim čimbenicima okoline i kemikalijama na brodovima i pružiti prihvatljivu radnu i životnu okolinu pomorcima.

7. U pogledu zahtjeva za ventilaciju i grijanje:

- (a) spavaonice i blagovaonice moraju biti odgovarajuće ventilirane;
- (b) brodovi, osim onih koji su redovito zaposleni na putovanjima gdje klimatski uvjeti to ne zahtijevaju, moraju biti opremljeni klimatskim uređajem za prostorije za smještaj pomoraca, za svaku odvojenu radio-prostoriju i za središnju upravljačku prostoriju strojeva;
- (c) svi sanitarni prostori moraju imati ventilaciju prema otvorenom, nezavisno o dijelu smještaja; i

(d) mora se predvidjeti prikladno grijanje putem odgovarajućeg uređaja za grijanje, osim na brodovima koji isključivo plove na putovanjima u tropskim klimatskim uvjetima.

8. U pogledu zahtjeva za rasvjetu, ovisno o posebnim uređenjima koja mogu biti dopuštena na putničkim brodovima, spavaonice i blagovaonice moraju biti osvijetljene prirodnim svjetlom i imati odgovarajuće umjetno svjetlo.

9. Kad se na brodu moraju nalaziti spavaonice, na njih će se primijeniti sljedeći zahtjevi:

(a) na svim brodovima, osim na putničkim, mora se predvidjeti posebna spavaonica za svakog pomorca; na brodovima manjim od 3000 bruto tonaže ili brodovima za posebne svrhe nadležna vlast može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, dopustiti izuzeće od ovog zahtjeva;

(b) moraju se predvidjeti posebne spavaonice za muškarce i za žene;

(c) spavaonice moraju biti odgovarajuće veličine i prikladno opremljene kako bi se osigurala prihvatljiva udobnost i olakšalo čišćenje;

(d) mora se predvidjeti poseban krevet za svakog pomorca u svim okolnostima;

(e) unutarnje dimenzije kreveta moraju biti najmanje 198 cm x 80 cm;

(f) u spavaonicama za pomorce s jednim krevetom površina poda ne smije biti manja od:

(i) 4,5 kvadratnih metara na brodovima manjim od 3000 bruto tonaže;

(ii) 5,5 kvadratnih metara na brodovima od 3000 bruto tonaže i većim, ali manjim od 10000 bruto tonaže;

(iii) 7 kvadratnih metara na brodovima od 10000 bruto tonaže ili većim.

(g) međutim, da bi se predvidjele spavaonice s jednim krevetom i na brodovima manjim od 3000 bruto tonaže, putničkim brodovima i brodovima za posebne svrhe, nadležna vlast može dopustiti smanjivanje površine poda;

(h) na brodovima manjim od 3000 bruto tonaže, osim na putničkim brodovima i brodovima za posebne svrhe, u jednoj spavaonici mogu biti smještena najviše dva pomorca; površina poda takvih spavaonica ne smije biti manja od 7 kvadratnih metara.

(i) na putničkim brodovima i brodovima za posebne svrhe, površina poda spavaonica za pomorce koji ne obavljaju poslove brodskih časnika ne smije biti manja od:

(i) 7,5 kvadratnih metara u prostorijama u kojima su smještene dvije osobe;

(ii) 11,5 kvadratnih metara u prostorijama u kojima su smještene tri osobe;

(iii) 14,5 kvadratnih metara u prostorijama u kojima su smještene četiri osobe;

(j) na brodovima za posebne svrhe u spavaonicama može biti smješteno više od četiri osobe; površina poda takvih spavaonica ne smije biti manja od 3,6 kvadratnih metara po osobi;

(k) na brodovima, osim na putničima i onima za posebne svrhe, u spavaonicama za pomorce koji obavljaju dužnosti brodskih časnika, gdje nije predviđena soba za odmor ili soba za dnevni boravak, površina poda po osobi ne smije biti manja od:

(i) 7,5 kvadratnih metara na brodovima manjim od 3000 bruto tonaže;

(ii) 8,5 kvadratnih metara na brodovima od 3000 bruto tonaže i većim, ali manjim od 10000 bruto tonaže;

(iii) 10 kvadratnih metara na brodovima od 10000 bruto tonaže i većim;

(l) na putničkim brodovima i brodovima za posebne svrhe, površina poda za pomorce koji obavljaju dužnosti brodskih časnika gdje nije predviđena soba za odmor ili dnevni boravak, po osobi ne smije biti manja od 7,5 kvadratnih metara za mlađe časnike, a za starije časnike ne smije biti manja od 8,5 kvadratnih metara. Mladim časnicima smatraju se oni koji obavljaju poslove na radnoj razini, a starijima oni koji obavljaju poslove na upravljačkoj razini.

(m) zapovjednik, upravitelj stroja i prvi časnik palube moraju, pored svojih spavaonica i uz njih, imati sobu za odmor, dnevnu sobu ili odgovarajući dodatni prostor; brodove manje od 3000 bruto tonaže nadležna vlast može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, osloboditi od ovog zahtjeva;

(n) za svakog korisnika namještaj se mora sastojati od dovoljno velikog ormara za odjeću (najmanje 475 litara) i ladice ili odgovarajućeg prostora od najmanje 56 litara; ako je ladica uključena u ormara za odijela, tada ukupna najmanja zapremina ormara za odjeću mora biti 500 litara; ormara mora biti opremljen i policom, a korisnik ga mora biti u stanju zaključavati kako bi se osigurala privatnost;

(o) svaka spavaonica mora imati stol ili plohu koja može biti učvršćena, na izvlačenje ili klizna s udobnim sjedalom kakvo je potrebno.

10. U pogledu zahtjeva za blagovaonice:

(a) blagovaonice moraju biti smještene odvojeno od spavaonica i toliko blizu kuhinji koliko je to moguće; brodove manje od 3000 bruto tonaže nadležna vlast može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, osloboditi ovog zahtjeva; i

(b) blagovaonice moraju biti odgovarajuće veličine, udobne, te prikladno namještene i opremljene (uključujući suvremena sredstva za osvježenje), uzimajući u obzir broj pomoraca koji će se vjerojatno njima koristiti u svakom trenutku; valja predvidjeti odvojenu ili posebnu blagovaonicu, kako je primjereno.

11. U pogledu zahtjeva za sanitарне prostorije:

(a) svi pomorci moraju imati odgovarajući pristup do brodskih sanitarnih prostorija koje odgovaraju najmanjim standardima zdravlja i higijene i prihvatljivim standardima udobnosti, s odvojenim sanitarnim prostorijama za muškarce i žene;

(b) moraju postojati sanitарne prostorije s lakisim pristupom sa zapovjedničkog mosta, iz prostorija strojeva i obližnje središnjice za upravljanje strojevima; brodove manje od 3000 bruto tonaže nadležna vlast može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, osloboditi ovog zahtjeva.

(c) na svim brodovima mora se, na odgovarajućem mjestu, predvidjeti najmanje jedan zahod, jedan umivaonik i jedan tuš ili kada, ili i jedno i drugo za svakih šest osoba ili manje koje nemaju takve osobne pogodnosti.

(d) izuzimajući putničke brodove, svaka spavaonica mora imati umivaonik s tekućom topлом i hladnom slatkom vodom, osim ako je takav umivaonik predviđen u osobnoj kupaonici;

(e) na putničkim brodovima koji su redovno zaposleni na putovanjima od najviše četiri sata, nadležna vlast može razmotriti posebno uređenje ili smanjenje broja zahtijevanih sredstava; i

(f) na svim mjestima za pranje mora biti na raspolaganju topla i hladna tekuća slatka voda.

12. U pogledu zahtjeva za bolnice, brodovi koji prevoze 15 ili više pomoraca, a plove na putovanjima duljim od tri dana, moraju imati odvojenu bolnicu koja će se koristiti isključivo u medicinske svrhe; nadležna vlast može ovaj zahtjev ublažiti za brodove zaposlene u obalnoj plovidbi; pri odobravanju prostorija brodske bolnice, nadležna vlast mora osigurati brz pristup do prostorije u svim vremenskim uvjetima, te pružanje udobnog smještaja korisnicima i doprinos njihovom brzom prihvatu i odgovarajućoj pažnji.

13. Na brodu mora postojati odgovarajuće smještena i opremljena praonica.

14. Svi brodovi moraju imati prostor ili prostore na otvorenoj palubi kojima mogu pristupiti pomorci kad nisu na dužnosti, odgovarajuće površine s obzirom na veličinu broda i broj pomoraca na brodu.

15. Svi brodovi moraju imati odvojene uredi ili zajednički brodski ured koji će koristiti služba palube i stroja; brodove manje od 3000 bruto tonaže nadležna vlast može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, osloboditi ovog zahtjeva.

16. Brodovi koji redovito plove do luka zagađenih komarcima moraju biti opremljeni odgovarajućim napravama kako to zahtijevaju nadležne vlasti.

17. Na brodu se moraju predvidjeti odgovarajuća sredstva za odmor pomoraca, pogodnosti i službe na korist svih pomoraca i tako prilagođene da udovoljavaju posebnim potrebama pomoraca koji moraju živjeti i raditi na brodovima, uzimajući u obzir Pravilo 4. 3. i pripadajuće odredbe Kodeksa o zaštiti zdravlja i sigurnosti i sprečavanju nezgoda.

18. Nadležna vlast mora zahtijevati provođenje češćih inspekcija na brodovima, od zapovjednika ili po njegovoj ovlasti, koje će osigurati da su prostorije za smještaj pomoraca čiste, prikladne za smještaj i održavane u dobrom stanju. Rezultati takvih inspekcija moraju se zabilježiti i biti raspoloživi za pregled.

19. Na brodovima gdje postoji potreba uzimanja u obzir, bez diskriminacije, interesa pomoraca različitih i izrazitim vjerskih i društvenih običaja, nadležna vlast može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, dopustiti pogodnu primjenu izmjene ovog Standarda, pod uvjetom da takve izmjene ne dovedu do toga da ukupne pogodnosti budu manje povoljne od onih do kojih bi došlo primjenom ovog Standarda.

20. Svaka članica može, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, oslobođiti brodove manje od 200 bruto tonaže gdje je to razumno učiniti, uzimajući u obzir veličinu broda i broj osoba na brodu, u odnosu na sljedeće odredbe ovog Standarda:

(a) stavcima 7. b), 11. (d) i 13.; i

(b) stavak 9. (f) i (h) do (1). uključivo, samo glede površine poda.

21. Svako izuzeće u pogledu primjene zahtjeva ovog Standarda može biti učinjeno samo kad je to izričito predviđeno ovim Standardom, samo za posebne okolnosti u kojima su takva izuzeća jasno opravdana čvrstim uporištima, te radi zaštite zdravlja i sigurnosti pomoraca.

Smjernica B 3. 1. - Prostorije za smještaj i prostorije za odmor Smjernica B 3. 1. 1. - Projektiranje i gradnja

1. Vanjske pregrade spavaonica i blagovaonica trebaju biti odgovarajuće izolirane. Sva kućišta strojeva i sve pregrade koje omeđuju kuhinje i druge prostorije u kojima se stvara toplina trebaju biti odgovarajuće izolirani ako postoji mogućnost toplinskih učinaka na susjedne prostorije za smještaj ili prolaze. Isto tako, treba poduzeti mјere za zaštitu od toplinskih učinaka vodene pare ili cijevi za dobavu tople vode ili jednog i drugog.

2. Spavaonice, blagovaonice, prostorije za odmor i prolazi u prostorije za smještaj trebaju biti odgovarajuće izolirani kako bi se spriječila kondenzacija ili pregrijavanje.

3. Površine pregrada i stropova u spavaonicama i blagovaonicama trebaju biti od materijala čija se površina lako održava čistom. Ne bi se smio koristiti ni jedan oblik konstrukcije koji bi mogao omogućiti sakupljanje gamadi.

4. Površine pregrada i stropova u spavaonicama i blagovaonicama trebaju biti takve da se mogu lako održavati čistima, svijetle boje i s postojanim neutrovnim premazom.

5. Palube u svim stambenim prostorijama pomoraca trebaju biti od odobrenog materijala i konstrukcije i imati nekližuću površinu nepropusnu za vlagu koja se lako održava čistom.

6. Na mjestima gdje je popločavanje poda obavljeno od spojenih materijala, spojevi sa stranama trebaju biti profilirani da bi se spriječile pukotine.

Smjernica B 3. 1. 2. - Ventilacija

1. Sustav ventilacije spavaonica i blagovaonica treba nadzirati kako bi se zrak održao u zadovoljavajućem stanju i osiguralo dovoljno strujanje zraka u svim vremenskim i klimatskim uvjetima.

2. Sustav klimatizacije, bilo sa središnjom ili pojedinačnom jedinicom, treba biti projektiran tako da:

(a) održava zrak na zadovoljavajućoj temperaturi i relativnoj vlazi, tako da u usporedbi sa stanjem vanjskog zraka osigura dovoljno izmjena zraka u svim klimatiziranim prostorijama, uzimajući u obzir posebna obilježja rada na moru, i tako ne stvara pretjeranu buku ili vibracije; i

(b) osigura lako čišćenje i dezinfekciju kako bi se spriječilo ili nadziralo širenje bolesti.

3. Energija za rad sustava klimatizacije i drugih sredstava za ventilaciju koje zahtijevaju prethodni stavci ove Smjernice treba biti raspoloživa sve dok pomorci žive ili rade na brodu, a uvjeti to zahtijevaju. Međutim, ova energiju ne treba biti osigurana iz izvora za slučaj nužde.

Smjernica B 3. 1. 3. - Grijanje

1. Sustav grijanja prostorija za smještaj treba stalno raditi dok pomorci žive ili rade na brodu, a uvjeti zahtijevaju njegovu upotrebu.

2. Na svim brodovima na kojima je potrebno, grijanje treba biti na topu vodu, topli zrak, električnu energiju, paru ili tome slično. Usprkos tome, unutar područja prostorija za smještaj ne treba koristiti paru kao sredstvo za prijenos topline. Sustav grijanja treba biti u stanju održavati temperaturu u prostorijama za smještaj pomoraca na zadovoljavajućoj razini u normalnim vremenskim i klimatskim uvjetima s kojima će se brod vjerojatno susresti obavljajući poslove za koje je namijenjen. Nadležna vlast treba propisati standard koji će to omogućiti.

3. Radijatori i drugi aparati za grijanje trebaju biti smješteni i, kad je to potrebno, zaštićeni kako bi se spriječili opasnost od vatre, opasnost ili neudobnost za korisnika.

Smjernica B 3. 1. 4. - Rasvjeta

1. Na svim brodovima u prostorijama za smještaj pomoraca treba predvidjeti električnu rasvjetu. Ako ne postoje dva neovisna izvora električne energije za rasvjetu, treba predvidjeti dodatnu rasvjetu pomoću prikladno izrađenih svjetiljaka ili rasvjetnih uređaja za upotrebu u nuždi.

2. U spavaonicama treba postaviti svjetiljku za čitanje uz uzglavlje svakog kreveta.

3. Nadležna vlast treba utvrditi prikladne standarde za prirodnu i umjetnu rasvjetu.

Smjernica B 3. 1. 5. - Spavaonice

1. Kreveti na brodu trebaju biti što je moguće udobniji za pomorca i osobu koja se može pridružiti pomorcu.

2. Gdje veličina broda, njegova izvedba i djelatnosti kojom će se baviti i to dozvoljavaju, spavaonice trebaju biti planirane i opremljene osobnom kupaonicom, uključujući zahod, kako bi pružili odgovarajuću udobnost korisnicima i olakšali urednost.

3. Kad god je moguće, spavaonice pomoraca trebaju biti smještene tako da su straže odvojene i da nijedan pomorac koji radi danju ne dijeli sobu s osobama na straži.

4. U jednoj spavaonici ne bi smjelo biti smješteno više od dvojice pomoraca koji obavljaju dužnost dočasnika.

5. Treba razmotriti mogućnost da se, kad god je to moguće, pogodnost navedena u stavku 9. (m) Standarda A 3. 1. primjeni i na drugog časnika stroja.

6. Pri mjerenu površine poda treba uključiti prostor zauzet krevetima, ormarima, komodama i sjedalima. Treba izuzeti male ili nepravilno oblikovane prostore koji značajno ne povećavaju prostor raspoloživ za slobodno kretanje i ne mogu se koristiti za smještaj namještaja.

7. Ne bi se trebalo postavljati više od dva kreveta jedan iznad drugoga; u slučaju da su smješteni uzduž boka broda, tamo gdje se iznad kreveta nalazi bočno okno treba postaviti samo jedan red kreveta.

8. Tamo gdje je postavljen krevet iznad kreveta, niži krevet ne treba biti manje od 30 cm iznad poda; gornji krevet treba biti smješten približno na sredini između dna nižeg kreveta i donje strane sponje stropa.

9. Okviri i bočna ograda kreveta, ako postoji, trebaju biti od odobrenog materijala, čvrsti, glatki i nepogodni za koroziju i sklanjanje gamadi.

10. Ako se za izradu kreveta koriste cjevasti okviri, oni trebaju biti potpuno zatvoreni i bez rupa koje bi omogućile pristup gamadi.

11. Svaki krevet treba imati udoban madrac s donjom stranom u obliku jastuka ili sastavljen madrac u obliku jastuka, uključujući elastično dno ili madrac s oprugama. Madrac i materijal za punjenje koji se koriste trebaju biti izrađeni od odobrenog materijala. Za punjenje ne treba koristiti materijal pogodan kao utočište gamadi.

12. Kad je jedan krevet smješten iznad drugog, ispod donje strane madraca ili elastičnog dna gornjeg kreveta treba postaviti dno koje ne propušta prašinu.

13. Namještaj treba biti gladak, od tvrdog materijala koji nije podložan savijanju ili koroziji.

14. Spavaonice trebaju imati zastore ili nešto slično zastorima protiv bočnog svijetla.

15. Spavaonice trebaju imati ogledalo, mali ormarić za higijenski pribor, policu za knjige i dovoljan broj vješalica za kapute.

Smjernica B 3. 1. 6. - Blagovaonice

1. Blagovaonice mogu biti zajedničke ili posebne. Odluku o tome treba, nakon konzultacija s predstavnicima pomoraca i brodovlasnika, donijeti i odobriti nadležna vlast. Valja voditi računa o čimbenicima kao što su veličina broda i izrazite kulturne, vjerske i socijalne potrebe pomoraca.

2. Ako su predviđene posebne blagovaonice za pomorce, posebne blagovaonice treba predvidjeti za:

- (a) zapovjednika i časnike; i
- (b) dočasnike i druge pomorce.

3. Na svim brodovima, osim na putničkim, površina poda blagovaonica za pomorce treba biti najmanje 1,5 kvadratnih metara po osobi prema planiranom kapacitetu sjedala.

4. Na svim brodovima blagovaonice trebaju biti opremljene stolovima i odgovarajućim stolicama, učvršćenim ili pokretnim, dovoljnima za smještaj najvećeg broja pomoraca koji će se vjerojatno njima istodobno koristiti.

5. Dok su pomorci na brodu,, na raspolažanju im stalno treba biti:

- (a) hladnjak, koji treba biti prikladno smješten i dovoljnog kapaciteta za broj osoba koje će koristiti blagovaonicu ili blagovaonice;
- (b) pribor za tople napitke; i
- (c) uređaj s hladnom vodom.

6. Kad do blagovaonica ne postoje smočnice, treba predvidjeti odgovarajuće ormare za posuđe i prikladna sredstva za pranje posuđa.

7. Površine stolova i stolica trebaju biti od materijala otpornog na vlagu.

Smjernica B 3. 1. 7. - Sanitarne prostorije

1. Umivaonici i tuševi trebaju biti odgovarajuće veličine i izrađeni od odobrenog materijala glatke površine koji ne podliježe pucanju, ljuštenju ili koroziji.

2. Svi zahodi trebaju biti odobrenog oblika, s obilnim mlazom vode ili nekim drugim prikladnim sredstvom za ispiranje kao što je zrak, koji su stalno raspoloživi i samostalno nadzirani.

3. Sanitarni uređaji namijenjeni upotrebi više od jedne osobe trebaju udovoljavati sljedećim zahtjevima:

- (a) podovi trebaju biti od odobrenog postojanog materijala, otpornog na vlagu, te imati prikladnu odvodnju;
- (b) pregrade trebaju biti od čelika ili drugog odobrenog materijala i vodonepropusne do najmanje 23 cm iznad razine palube;

(c) prostorije trebaju biti dovoljno osvijetljene, zagrijane i ventilirane;

(d) zahodi trebaju biti smješteni tik do spavaonica i pronaonica, ali odvojeni od njih, bez izravnog pristupa iz spavaonica ili iz prolaza između spavaonica i zahoda do kojih ne postoji drugi pristup; ovaj zahtjev ne primjenjuje se ako je zahod smješten u odjeljku između dviju spavaonica u kojima su smještena najviše četiri pomorca; i

(e) tamo gdje u nekom odjeljku postoji više od jednog zahoda, treba ih odvojiti zaslonom da bi se osigurala osamljenost.

4. Sredstva za pranje predviđena za upotrebu pomoraca trebaju obuhvaćati:

- (a) strojeve za pranje;
- (b) strojeve za sušenje ili odgovarajuće zagrijane i ventilirane sušionice; i
- (c) glaćala i daske za glaćanje ili tome slično.

Smjernica B 3. 1. 8. - Prostorija bolnice

1. Prostorija bolnice treba biti tako izvedena da olakša pregledne, pružanje medicinske prve pomoći i spriječiti širenje zaraznih bolesti.
2. Uređenje ulaza, kreveta, osvjetljenja, grijanja i dobave vode treba izvesti tako da se osigura udobnost i olakša liječenje korisnika.
3. Broj bolničkih kreveta treba propisati nadležna vlast.

4. Treba predviđjeti sanitарне prostorije za isključivu upotrebu korisnika bolnice, bilo kao dio prostorije za smještaj ili u njezinoj neposrednoj blizini. Takve sanitарne prostorije trebaju imati najmanje jedan zahod, jedan umivaonik i jednu kadu ili tuš.

Smjernica B 3. 1. 9. - Ostala sredstva

1. Ako su predviđeni posebni prostori za zamjenu odjeće osoblja službe stroja, oni trebaju biti:
  - (a) smješteni izvan prostora strojeva, ali s lakisim pristupom iz njega;
  - (b) opremljeni posebnim ormarima za odjeću, kadama ili tuševima, ili jednim i drugim, i umivaonicima s topлом i hladnom tekućom slatkom vodom.

Smjernica B 3. 1. 10. - Posteljina, kuhinjsko posuđe i drugo

1. Svaka članica treba razmotriti primjenu sljedećih načela:
  - (a) za sve pomorce tijekom službe na brodu čistu posteljinu i kuhinjsko posuđe treba pribaviti brodovlasnik, a pomorci trebaju biti odgovorni za njihov povrat u vrijeme koje odredi zapovjednik broda po završetku službe na brodu;
  - (b) posteljina treba biti dobre kvalitete, a tanjuri, čaše i drugo kuhinjsko posuđe od odobrenog materijala koji se može lako čistiti; i
  - (c) ručnike, sapun i toaletni papir za sve pomorce treba dati brodovlasnik.

Smjernica B 3. 1. 11. - Sredstva za odmor, pošta i posjet brodu

1. Sredstva i službe za odmor trebaju se češće preispitivati kako bi se osiguralo da su one odgovarajuće s obzirom na promjene potreba pomoraca koje su nastale zbog tehničkog, radnog i drugog razvoja brodarstva.
2. Namještaj prostorije za odmor treba sadržavati barem ormara za knjige i potrepštine za čitanje, pisanje i, kad je to prikladno, za igre.
3. Pri planiranju prostorija za odmor, nadležna vlast treba razmotriti postojanje kantine.
4. Valja razmotriti i uključivanje sljedećih pogodnosti, besplatnih za pomorce, kad je to moguće:
  - (a) prostorije za pušenje;
  - (b) gledanje televizije i slušanje radija;
  - (c) prikazivanje filmova, čiji broj treba odgovarati trajanju putovanja, i, kad je potrebno, zamjenu u razumnim rokovima;
  - (d) sportsku opremu, uključujući opremu za vježbanje, stolne igre i igre na palubi;
  - (e) kad je to moguće, bazen za plivanje;
  - (f) knjižnicu stručnih i drugih knjiga, čija količina treba odgovarati trajanju putovanja i koju treba mijenjati u razumnim rokovima;
  - (g) sredstva za rekreacijski ručni rad;

(h) elektroničku opremu kao što su radio, televizija, videorekorderi, DVD/CD uređaji, osobno računalo i programe i kazetni snimač/svirač.

(i) gdje je to prikladno, otvaranje barova na brodu za pomorce, osim ako se to protivi nacionalnim, vjerskim ili društvenim običajima; i

(j) prikladan pristup do telefonskih veza brod-obala, elektroničke pošte i interneta, gdje su isti raspoloživi, uz razumnu cijenu za korištenje ovih usluga.

5. Treba uložiti napore da se osigura da je slanje pošte pomoraca toliko pouzdano i brzo koliko je moguće. Također treba uložiti napor da se izbjegne od pomoraca tražiti dodatna poštarina ako je adresa promijenjena zbog okolnosti izvan njihovog nadzora.

6. Treba razmotriti mjere kojima će se osigurati, pridržavajući se nacionalnih ili međunarodnih zakona ili pravila, da, kad god je to moguće i razumno, pomorci dobiju brzo dopuštenje za posjet družbenica(ka), rođaka i prijatelja kao posjetitelja njihovom brodu dok je on u luci. Takve mjere trebaju udovoljavati zahtjevima sigurnosne zaštite.

7. Treba razmotriti mogućnost da se pomorcima dopusti da im se povremeno na putovanjima priključi družica (drug), gdje je to moguće i razumno. Takve osobe trebaju imati odgovarajuće osiguranje za slučaj nezgode ili bolesti. Brodovlasnici trebaju pružiti pomorcu svu moguću pomoć da dobije takvo osiguranje.

Smjernica B 3. 1. 12. - Sprečavanje buke i vibracije

1. Prostorije za smještaj, prostorije za odmor i prostorije za posluživanje hrane trebaju biti smještene što je moguće dalje od strojeva, prostorija za kormilarenje, palubnih vitala, opreme za ventilaciju, grijanje i klimatizaciju i drugih bučnih strojeva i uređaja.

2. Zvučna izolacija ili drugi odgovarajući materijali koji upijaju zvukove trebaju se koristiti u gradnji i dovršenju pregrada, stropova i paluba unutar prostora u kojima se stvara buka, kao i samozatvarajućim zvučno izoliranim vratima za prostorije strojeva.

3. Strojarnice i druge prostorije strojeva trebaju imati, kad god je to moguće, zvučno otpornu središnju upravljačku stanicu za osoblje strojarnice. Radni prostori kao što je radionica trebaju biti izolirani, koliko je god to moguće, od opće buke strojarnice, te treba poduzeti mjere da se buka od rada postrojenja smanji.

4. Granice ograničenja buke za radne i životne prostore trebaju biti u skladu s međunarodnim smjernicama MOR-a o razini izlaganja, uključujući one u Kodeksu prakse o faktorima koji okružuju radno mjesto iz 2001. godine, i, kad je to primjenjivo, posebne zaštite koju je preporučila Međunarodna pomorska organizacija, uključujući i sve druge naknadno izmjenjene i dopunjene dokumente o prihvatljivoj razini buke na brodovima. Preslika važećih dokumenata na engleskom ili radnom jeziku broda, treba se nalaziti na brodu i biti dostupna pomorcima.

5. Nijedna prostorija za smještaj, za odmor ili za posluživanje hrane ne bi smjela biti izložena pretjeranoj vibraciji.

Pravilo 3. 2. - Prehrana i posluživanje hrane

Svrha: Osigurati da pomorci imaju na brodu hranu i pitku vodu odgovarajuće kvalitete posluženu u urednim higijenskim uvjetima

1. Svaka članica osigurat će da brodovi koji plove pod njezinom zastavom na brodu imaju i poslužuju hranu i pitku vodu odgovarajuće kakvoće, prehrambene vrijednosti i u količini koja odgovarajuće pokriva zahtjeve broda, a uzima u obzir različit kulturni i vjerski odgoj.

2. Pomorci na brodu trebaju imati besplatnu hranu tijekom svog zaposlenja.

3. Pomorci zaposleni kao brodski kuhari, kao i oni odgovorni za pripremanje hrane, moraju biti uvježbani i sposobljeni za svoje mjesto na brodu.

Standard A 3. 2. - Prehrana i služenje hrane

1. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila ili druge mjere kojima će predviđjeti najniže standarde za količinu i kvalitetu hrane i pitke vode i standarde služenja hrane koji se primjenjuju na obroke predviđene za pomorce na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, te poduzeti obrazovne mjere kako bi unaprijedila znanje i primjenu standarda navedenog u ovom stavku.
2. Svaka članica mora osigurati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom udovoljavaju sljedećim najnižim standardima:
  - (a) dobava hrane i pitke vode, uzimajući u obzir broj pomoraca na brodu, njihove vjerske zahtjeve i kulturne običaje kojih se drže kad je riječ o hrani, trajanju i prirodi putovanja, mora biti prikladna s obzirom na količinu, prehrambenu vrijednost, kakvoću i raznovrsnost.
  - (b) organizacija i oprema službe za posluživanje hrane mora biti takva da omogući davanje pomorcima odgovarajućih, raznovrsnih i hranjivih obroka, pripremljenih i posluženih u higijenskim uvjetima; i
  - (c) osoblje službe za prehranu i posluživanje hrane mora biti prikladno uvježbano ili upućeno za njihova radna mjesta.
3. Brodovlasnici moraju osigurati da su pomorci koji su zaposleni kao brodski kuhari uvježbani, osposobljeni i proglašeni sposobnima za radno mjesto u skladu sa zahtjevima utvrđenim u zakonima i pravilima pojedine članice.
4. Zahtjevi stavka 3. ovog Standarda moraju uključivati završetak programa uvježbavanja kojeg je odobrila ili priznala nadležna vlast, koji obrađuje praktično kuhanje, hranu i osobnu higijenu, skladištenje hrane, nadzor zaliha i odnosi se na zaštitu okoline i zdravlja te sigurnost posluživanja hrane.
5. Na brodovima koji plove s propisanim brojem članova posade manjim od deset, gdje zbog broja posade ili načina poslovanja nadležna vlast ne može zahtijevati da imaju potpuno osposobljenog kuhara, svako tko priprema hranu u kuhinji mora biti uvježban ili poučen u područjima kao što su hrana i osobna higijena, te rukovanje i skladištenje hrane na brodu.
6. U okolnostima izuzetne potrebe, nadležna vlast može dati ovlaštenje kojim će dopustiti nepotpuno osposobljenom kuharu da služi na određenom brodu u određenom ograničenom vremenu, do naredne prikladne luke pristajanja ili u razdoblju koje ne prelazi jedan mjesec, pod uvjetom da je osoba kojoj je ovlaštenje dano obučena ili poučena u područjima koja uključuju hranu i osobnu higijenu, kao i rukovanje i skladištenje hrane na brodu.
7. U skladu s navedenim postupcima udovoljavanja prema Poglavlju 5., nadležna vlast mora zahtijevati da zapovjednik broda ili od njega ovlaštena osoba češće provode inspekcije na brodovima, te o tome vode bilješke, posebice:
  - (a) zaliha hrane i pitke vode;
  - (b) svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom; i
  - (c) kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka.

8. Pomorac mlađi od 18 godina ne može biti zaposlen, uzet u službu ili raditi kao brodski kuhar.

Smjernica B 3. 2. - Hrana i posluživanje hrane

Smjernica B 3. 2. 1. - Inspekcija, obrazovanje, istraživanje i objavljivanje

1. Nadležna vlast treba, u suradnji s drugim odgovarajućim agencijama i organizacijama, prikupljati ažurirane informacije o prehrani, načinima kupnje, skladištenja, očuvanja, kuhanja i posluživanja hrane s posebnim osvrtom na zahtjeve posluživanja hrane na brodu. Ove informacije trebaju biti dostupne, besplatne ili uz razuman trošak, proizvođačima i trgovcima koji dobavljaju hranu i opremu brodovima, zatim zapovjednicima, konobarima, kuharima i zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca. U tu svrhu trebaju se koristiti odgovarajući oblici objavljivanja kao što su priručnici, brošure, posteri, grafički prikazi ili oglasi u trgovačkim časopisima.

2. Nadležna vlast treba donijeti preporuke o sprečavanju rasipanja hrane, kako bi se olakšalo održavanje odgovarajućeg standarda higijene i osigurala najpraktičnija moguća prikladnost radnog postupka.
3. Nadležna vlast treba raditi s odgovarajućim agencijama i organizacijama na izradi obrazovnih materijala i brodskih informacija o načinima osiguranja odgovarajućeg snabdijevanja hranom i posluživanja.
4. Nadležna vlast treba raditi u uskoj suradnji sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca te s državnim ili lokalnim vlastima koje se bave prehranom i zdravljem i može, kad je to potrebno, koristiti usluge takvih vlasti.

Smjernica B 3. 2. 2. - Brodske kuhare

1. Pomorce treba smatrati sposobljenima za brodske kuhare samo ako su:
  - (a) služili na moru u najmanjem trajanju koji propisuje nadležna vlast, a ono može biti različito, ovisno o dotadašnjem odgovarajućem sposobljenju ili iskustvu
  - (b) položili ispit koji je propisala nadležna vlast ili jednakovrijedni ispit na odobrenom programu izobrazbe za kuhara.
2. Propisani ispit može provesti i svjedodžbe izdati izravno nadležna vlast ili, pod njezinim nadzorom, odobrena škola za izobrazbu kuhara.
3. Nadležna vlast treba priznati, kad je to odgovarajuće, svjedodžbe o sposobljenosti brodskih kuhara koje su izdale druge članice koje su ratificirale ovu Konvenciju ili Konvenciju o svjedodžbama brodskih kuhara iz 1946. godine (br. 69), ili drugo odgovarajuće tijelo.

POGLAVLJE 4. ZAŠTITA ZDRAVLJA, ZDRAVSTVENA SKRB, SOCIJALNA SKRB I ZAŠTITA SOCIJALNE SIGURNOSTI

Pravilo 4. 1. - Zdravstvena skrb na brodu i kopnu

Svrha: Zaštitići zdravljie pomoraca i osigurati neodgodivu dostupnost zdravstvenoj skrbi na brodu i kopnu

1. Svaka članica mora osigurati da se na sve pomorce na brodovima koji plove pod njezinom zastavom primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite njihovog zdravlja i da im je dostupna neodgodiva i odgovarajuća zdravstvena skrb dok rade na brodu.
2. Zaštita i skrb prema stavku 1. ovog Pravila mora, u načelu, biti besplatna za pomorce.
3. Svaka članica mora osigurati da pomorcima na brodovima na njezinom državnom području, koji trebaju hitnu zdravstvenu skrb, budu dostupne zdravstvene ustanove članice na kopnu.
4. Zahtjevi za zaštitu zdravlja i zdravstvenu skrb na brodu utvrđeni u Kodeksu uključuju standarde mjera usmjerjenih pružanju zdravstvene zaštite i skrbi pomorcima u mjeri usporedivoj, koliko je to moguće, s onima koje su općenito dostupne radnicima na kopnu.

Standard A 4. 1. - Zdravstvena skrb na brodu i kopnu

1. Svaka članica mora osigurati prihvatanje mjera za zaštitu zdravlja i zdravstvenu skrb, uključujući prijeko potrebnu zubnu zaštitu, za pomorce koji rade na brodu koji plovi pod njezinom zastavom, a kojima se:
  - (a) osigurava primjena na pomorce općih odredbi o zaštiti zdravlja na radu i zdravstvenoj skrbi koja odgovara njihovim dužnostima, kao i posebnim odredbama specifičnim za rad na brodu;
  - (b) osigurava pomorcima pružanje zaštite zdravlja i zdravstvene skrbi koja je, koliko je to moguće, usporediva s onom koja je općenito dostupna radnicima na kopnu, uključujući hitan pristup do potrebnih lijekova, medicinske opreme i sredstava za dijagnozu i liječenje te obavijesti i liječničkih nalaza;
  - (c) priznaju pomorcima pravo na odlazak liječniku ili zubaru, bez odgađanja, u lukama pristajanja, gdje je to moguće;
  - (d) osigurava da su, u opsegu koji je u skladu s nacionalnim zakonom i praksom članice, zdravstvena skrb i usluge zaštite zdravlja dok je pomorac na brodu ili kad je iskrcan u stranoj luci, besplatne za pomorce; i

(e) obuhvaćaju i mjere preventivnog karaktera kao što su promicanje zdravlja i programi zdravstvenog obrazovanja, a ne ograničavaju se samo na liječenje bolesnih ili ozlijedjenih pomoraca.

2. Nadležna vlast mora usvojiti standardni oblik zdravstvenog izvještaja za upotrebu zapovjednika brodova i odgovarajućeg medicinskog osoblja na kopnu i brodu. Popunjeni obrazac i njegov sadržaj moraju se držati tajnim i koristiti samo u svrhu olakšanja liječenja pomoraca.

3. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila kojima se utvrđuju zahtjevi za brodsku bolnicu, te sredstva i opremu za zdravstvenu skrb i uvježbavanje na brodovima koji plove pod njezinom zastavom.

4. Nacionalni zakoni i pravila moraju predvidjeti barem sljedeće zahtjeve:

(a) svi brodovi moraju imati medicinski ormarić, medicinsku opremu i zdravstveni vodič propisane vrste podvrgnute redovitim inspekcijskim nadležnim vlastima; zahtjevi propisani od državnog nadležnog organa uzet će u obzir vrstu broda, broj osoba na brodu, prirodu, odredište i trajanje putovanja i odgovarajuće državne i međunarodno preporučene zdravstvene standarde;

(b) brodovi koji prevoze 100 ili više osoba i redovito obavljaju međunarodna putovanja dulja od tri dana moraju imati liječnika odgovornog za pružanje zdravstvene skrbi; nacionalni zakoni ili pravila propisat će i koji drugi brodovi moraju imati liječnika, uzimajući u obzir inter alia čimbenike kao što su trajanje, priroda i uvjeti putovanja te broj pomoraca na brodu;

(c) od brodova koji nemaju liječnika mora se zahtijevati da imaju ili najmanje jednog pomorca (na brodu) kojemu je povjerena zdravstvena skrb i davanje lijekova kao dio njegovih redovnih dužnosti, ili najmanje jednog pomorca (na brodu) koji je osposobljen za pružanje prve pomoći; osobe kojima je povjerena zdravstvena skrb na brodu koji nisu liječnici moraju imati zadovoljavajuće završenu izobrazbu zdravstvene skrbi koja udovoljava zahtjevima Međunarodne konvencije o uvježbavanju pomoraca, izdavanju svjedodžbi i držanju brodske straže iz 1978. godine, s izmjenama (STCW); pomorci određeni za pružanje prve pomoći moraju imati zadovoljavajuće završenu izobrazbu za pružanje liječničke prve pomoći koja udovoljava zahtjevima Konvencije STCW; Nacionalni zakoni ili pravila moraju odrediti traženu razinu odobrenog uvježbavanja, uzimajući u obzir inter alia čimbenike kao što su trajanje, priroda i uvjeti putovanja te broj pomoraca na brodu; i

(d) nadležna vlast i prethodno uređenim sustavom mora osigurati da su medicinski savjeti putem radijskih ili satelitskih veza brodovima na moru, uključujući i savjete specijalista, raspoloživi 24 sata dnevno; medicinski savjet, uključujući prijenos medicinskih poruka radijskim ili satelitskim vezama, između broda i onih na kopnu koji daju savjet, mora biti besplatan za sve brodove bez obzira na zastavu pod kojom plove.

Smjernica B 4. 1. - Zdravstvena skrb na brodu i kopnu Smjernica B 4. 1. 1. - Pružanje zdravstvene skrbi

1. Kad utvrđuje razinu uvježbavanja za obavljanje zdravstvene zaštite koja će se osigurati na brodovima koji ne moraju imati liječnika, nadležna vlast treba zahtijevati da:

(a) brodovi koji redovito mogu dobiti stručnu zdravstvenu skrb i medicinska sredstva u roku od osam sati moraju imati najmanje jednog pomorca s odobrenim programom izobrazbe liječničke prve pomoći koju zahtijeva STCW određenog za poduzimanje neodgodivih i djelotvornih radnji u slučaju nezgoda ili bolesti koje se mogu dogoditi na brodu, odnosno traženje savjeta putem radijske ili satelitske veze; i

(b) svi drugi brodovi trebaju imati najmanje jednog imenovanog pomorca s odobrenim programom izobrazbe za zdravstvenu skrb koju zahtijeva STCW, uključujući praktično uvježbavanje i uvježbavanje u načinima spašavanja života kao što su intravenozna terapija, koji će im omogućiti da uspješno sudjeluju u provedbi usklađenih planova medicinske pomoći brodovima na moru, te pružiti oboljelim ili ozlijedjenim osobama zadovoljavajući standard zdravstvene skrbi tijekom vremena u kojem će oni vjerojatno ostati na brodu.

2. Izobrazba navedena u stavku 1. ove Smjernice treba se temeljiti na sadržaju posljednjih izdanja vodiča *Međunarodnih zdravstvenih smjernica za brodove, Smjernica za medicinsku prvu pomoć u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari, Dokumenta s uputama- Međunarodne smjernice za pomorsku izobrazbu, i medicinskog dijela Medunarodnog signalnog kodeksa, kao i sličnim vodičima koje odobre državni nadležni organi.*

3. Osobe navedene u stavku 1. ove Smjernice i drugi pomorci od kojih to zatraži nadležna vlast, trebaju proći, u približno petogodišnjim rokovima, programe obnavljanja znanja koji će im omogućiti da zadrže i povećaju svoje znanje i vještine i dopunjavaju ga novim dostignućima.

4. Medicinski ormarić i njegov sadržaj, medicinsku opremu i medicinski vodič koji se nalaze na brodu treba uredno održavati i pregledavati, u redovnim razmacima koji ne prelaze 12 mjeseci, odgovorna osoba koju je odredila nadležna vlast i koja treba osigurati da su oznake, datumi isteka valjanosti i uvjeti smještaja svih lijekova i upute za upotrebu ispitani i da sva oprema djeluje kako treba. Pri usvajanju ili reviziji brodskog zdravstvenog vodiča koji se koristi na državnoj razini te pri utvrđivanju sadržaja medicinskog ormarića i medicinske opreme, nadležna vlast treba uzeti u obzir međunarodne preporuke na tom polju, uključujući posljednje izdanje vodiča Međunarodne zdravstvene smjernice za brodove i druge vodiče spomenute u stavku 2. ove Smjernice.

5. Kad teret koji je razvrstan kao opasan teret nije uključen u najnovije izdanje vodiča *Smjernice za medicinsku prvu pomoć u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari*, pomorcima trebaju biti dostupne potrebne informacije o prirodi tvari, opasnostima od nje, potrebnim osobnim zaštitnim sredstvima, odgovarajućim medicinskim postupcima i namjenskim protuotrovima. Takvi posebni protuotrovi i osobne zaštitne naprave trebaju biti na brodu kad god se prevozi opasna roba. Ove informacije trebaju biti sastavni dio brodske politike i planova o zaštiti na radu i zaštiti zdravlja, opisanih u Pravilu 4. 3 i odgovarajućim odredbama Kodeksa.

6. Svi brodovi trebaju imati potpun i ažuriran popis radiostanica preko kojih se može dobiti medicinski savjet; ako su opremljeni sustavom satelitskih veza, onda i potpun i ažuriran popis obalnih zemaljskih stanica preko kojih se može dobiti medicinski savjet. Pomorci kojima je povjerena zdravstvena skrb ili pružanje prve pomoći trebaju biti upoznati s upotrebom brodskog zdravstvenog vodiča i medicinskim dijelom posljednjeg izdanja priručnika Međunarodnog signalnog kodeksa koji će im omogućiti da razumiju vrstu informacija potrebnih liječniku od kojeg se traži savjet, kao i primljeni savjet.

Smjernica B 4. 1. 2. - Obrazac zdravstvenog izvještaja

1. Standardni oblik zdravstvenog izvještaja za pomorce koji zahtijeva Dio A ovog Kodeksa treba biti određen tako da se olakša razmjena medicinskih i s njima povezanih informacija između broda i kopna o pojedinim pomorcima u slučajevima bolesti ili ozljeda.

Smjernica B 4. 1. 3. - Zdravstvena skrb na kopnu

1. Medicinska sredstva na kopnu namijenjena liječenju pomoraca moraju odgovarati toj svrsi. Liječnici, zubari i drugo medicinsko osoblje mora biti prikladno osposobljeno.

2. Treba poduzeti mjere kojima će se osigurati da pomorcima, kad su u luci, bude dostupno:

- (a) ambulantno liječenje bolesti ili ozljede;
- (b) smještaj u bolnicu, kad je potreban; i
- (c) mogućnost liječenja zubi, posebno u hitnim slučajevima.

3. Treba poduzeti prikladne mjere da se olakša liječenje oboljelih pomoraca. Posebice, pomorci trebaju biti odmah primljeni u klinike i bolnice na kopnu, bez poteškoća i bez obzira na državljanstvo ili vjeru, i kad god je to moguće treba poduzeti mjere koje će osigurati nastavak liječenja raspoloživim dopunskim medicinskim sredstvima kad je to potrebno.

Smjernica B 4. 1. 4. - Medicinska pomoć drugim brodovima i međunarodna suradnja

1. Svaka članica treba posvetiti dužnu pažnju učešću u međunarodnoj suradnji na području pomoći, programa i istraživanja zaštite zdravlja i zdravstvene skrbi. Takva suradnja može se odnositi na:

- (a) razvoj i usklađivanje napora pri traganju i spašavanju te organiziranje hitne liječničke pomoći i evakuacije na moru kod ozbiljnije bolesti ili ozljeda na brodu takvim sredstvima kao što su sustavi redovitog izvještavanja položaja broda, centri za usklađivanje traganja te helikopterske službe u nuždi, u skladu s

Međunarodnom konvencijom o traganju i spašavanju iz 1979. godine, s izmjenama i *Međunarodnim priručnikom zrakoplovnog i pomorskog traganja i spašavanja (IAMSAR)*;

- (b) optimalnu upotrebu svih brodova koji imaju liječnika i brodova na određenim mjestima na moru koji mogu pružiti bolnički smještaj i sredstva za spašavanje;
- (c) sastavljanje i održavanje međunarodnog popisa liječnika i sredstava za zdravstvenu skrb u svijetu koji su raspoloživi za pružanje hitne zdravstvene skrbi pomorcima;
- (d) iskrcaj pomoraca na kopno radi hitnog liječenja;
- (e) repatrijaciju pomoraca smještenih u bolnicama na kopnu čim to bude moguće, u skladu sa savjetom odgovornog liječnika koji će uzeti u obzir želje i potrebe pomoraca;
- (f) organiziranje osobne pomoći pomorcima tijekom repatrijacije, u skladu sa savjetom odgovornog liječnika koji će uzeti u obzir želje i potrebe pomoraca;
- (g) poticanje otvaranja zdravstvenih centara za pomorce koji će:
  - (i) provoditi istraživanja o zdravstvenom stanju, liječenju i preventivnoj zdravstvenoj skrbi pomoraca; i
  - (ii) uvježbavati osoblje liječničke i zdravstvene službe u pomorskoj medicini;
- (h) prikupljati i procjenjivati statističke podatke o nezgodama na radu, bolestima i smrti pomoraca te objedinjavati i uskladjavati podatke s postojećim državnim statističkim sustavom o nezgodama na radu i bolestima drugih kategorija radnika;
- (i) organizirati međunarodnu razmjenu tehničkih informacija, materijala za uvježbavanje i osoblja, kao i međunarodnih programa uvježbavanja, seminara i radnih grupa;
- (j) osiguravati svim pomorcima posebne kurativne i preventivne zdravstvene i liječničke službe u luci, ili im učiniti dostupnim opće zdravstvene, liječničke i rehabilitacijske službe; i
- (k) organizirati repatrijaciju tijela ili pepela umrlih pomoraca u skladu sa željama najbliže rodbine, čim je to moguće.

2. Međunarodna suradnja na polju zaštite zdravlja i zdravstvene skrbi za pomorce treba se zasnivati na dvostranim ili višestranim ugovorima ili konzultacijama između članica.

Smjernica B 4. 1. 5. - Osobe koje ovise o pomorcima

1. Svaka članica treba usvojiti mjere kojima će osigurati valjanu i zadovoljavajuću zdravstvenu skrb za osobe koje ovise o pomorcima koje prebivaju na njihovom državnom području istodobno s razvojem službe zdravstvene skrbi koja u svoj okvir treba uključiti radnike općenito i osobe koje o njima ovise, gdje takve službe ne postoje, i obavijestiti Međunarodni ured rada o mjerama koje je u tu svrhu poduzela.

Pravilo 4. 2. - Obveze brodovlasnika

Svrha: Osigurati oslobođanje pomoraca od finansijskih izdataka u slučaju bolesti, ozljede ili smrti povezane s njihovim zaposlenjem

1. Svaka članica mora osigurati poduzimanje mjera u skladu s Kodeksom na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, da bi pomorci zaposleni na brodovima imali pravo na materijalnu pomoći i podršku brodovlasnika za izdatke u slučaju bolesti, ozljede ili smrti koji su se dogodili dok su služili pod ugovorom o zaposlenju ili su uzrokovani zaposlenjem prema takvom ugovoru.

2. Ovo Pravilo ne utječe ni na koje druge pravne lijekove priznate pomorcu.

Standard A 4. 2. - Odgovornost brodovlasnika

1. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila kojima će zahtijevati da brodovlasnici brodova plove pod njezinom zastavom odgovaraju za zaštitu zdravlja i zdravstvenu skrb svih pomoraca koji rade na tim brodovima u skladu sa sljedećim najnižim standardima:

- (a) brodovlasnici su dužni snositi troškove za pomorce koji rade na njihovim brodovima u slučaju bolesti ili ozljede pomoraca koji su se dogodili od datuma početka službe do datuma kad se smatra da su uredno repatriirani ili su uzrokovani njihovim zaposlenjem između tih datuma;
- (b) brodovlasnici moraju predvidjeti financijsko osiguranje kojim će osigurati naknadu u slučaju smrti ili dugotrajne nesposobnosti pomoraca zbog nezgode na radu, bolesti ili opasnosti, kako je utvrđeno u nacionalnom zakonu, ugovoru o zaposlenju pomerca ili kolektivnom ugovoru;
- (c) brodovlasnici moraju snositi trošak zdravstvene skrbi, uključujući liječenje i dobavu potrebnih lijekova i terapeutskih pomagala i hrane i smještaja izvan kuće, do prestanka bolesti ili ozljede ili do utvrđivanja da je bolest ili nesposobnost trajnog karaktera; i
- (d) brodovlasnici moraju snositi pogrebne troškove u slučaju smrti koja se dogodila na brodu ili kopnu za vrijeme zaposlenja.

2. Nacionalni zakoni ili pravila mogu ograničiti odgovornost brodovlasnika za namirenje troškova zdravstvene skrbi na brodu i smještaja za razdoblje koje ne smije biti manje od 16 tjedana od dana ozljede ili početka bolesti.

3. Kad je zbog bolesti ili ozljede došlo do nesposobnosti za rad, brodovlasnik je dužan:

- (a) isplaćivati punu plaću toliko dugo dok oboljeli ili ozlijedeni pomorac ostaje na brodu ili dok nije repatriiran u skladu s ovom Konvencijom; i
- (b) isplaćivati plaću u cjelini ili djelomično, kako je propisano nacionalnim zakonima ili pravilima ili kako je predviđeno kolektivnim ugovorom, od časa kad je pomorac repatriiran ili iskrcan do njegovog oporavka ili, ako je to ranije, dok on nije stekao pravo na novčano uzdržavanje prema zakonodavstvu odnosne članice.

4. Nacionalni zakoni ili pravila mogu ograničiti odgovornost brodovlasnika za isplatu plaća u cjelini ili djelomično pomorcu koji nije više na brodu za razdoblje koje neće biti manje od 16 tjedana od dana ozljede ili od dana početka bolesti.

5. Nacionalni zakoni ili pravila mogu isključiti odgovornost brodovlasnika za:

- (a) ozljeđu koja nije nastala u službi broda;
- (b) ozljeđu ili bolest zbog namjernog izazivanja bolesti, ozlijede ili smrti pomorca;
- (c) bolesti ili nesposobnosti koja je namjerno zatajena pri stupanju u službu.

6. Nacionalni zakoni ili pravila mogu oslobođiti brodovlasnika od odgovornosti za snošenje troškova zdravstvene skrbi na brodu, hrane i smještaja ili pogrebnih troškova ukoliko su takvu odgovornost preuzele javne vlasti.

7. Brodovlasnici ili njihovi predstavnici moraju poduzeti mjere za zaštitu imovine koja je ostala na brodu u slučaju bolesti, ozljede ili smrti pomoraca i za njihov povrat njima ili njihovim najbližim srodnicima.

Smjernica B 4. 2. - Odgovornost brodovlasnika

1. Iz pune plaće isplaćene prema zahtjevu stavka 3. (a) Standarda A 4. 2. mogu biti isključeni bonusi.
2. Nacionalni zakoni ili pravila mogu predvidjeti da će brodovlasnik prestatи biti odgovoran za snošenje troškova bolesnom ili ozlijedenom pomorcu od trenutka kad je pomorac mogao zahtijevati pogodnosti prema programu obveznog bolesničkog osiguranja, obveznog osiguranja protiv nezgode ili radničke naknade za nezgode.
3. Nacionalni zakoni ili pravila mogu predvidjeti da pogrebne troškove koje je platio brodovlasnik mora nadoknaditi osiguravajuća ustanova u slučajevima kad su pogrebni troškovi plativi za umrlog pomorca prema zakonima ili pravilima o socijalnom osiguranju ili radničkim naknadama.

Pravilo 4. 3. - Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nezgoda

Svrha: Osigurati da radna okolina pomoraca na brodovima unapređuje radnu sigurnost i zdravlje

1. Svaka članica mora osigurati da je pomorcima na brodovima koji plove pod njezinom zastavom omogućena radna zdravstvena zaštita i život, rad i obrazovanje na brodu u sigurnoj i higijenski odgovarajućoj okolini.

2. Svaka članica mora izraditi i objaviti nacionalne smjernice za upravljanje radnom sigurnosti i zdravlјem na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, a nakon konzultacija s predstavničkim organizacijama brodovlasnika i pomoraca te uzimajući u obzir primjenjive kodekse, smjernice i standarde koje su preporučile međunarodne organizacije, državne uprave i organizacije pomorskog gospodarstva.

3. Svaka članica mora usvojiti zakone i pravila i druge mjere koji se odnose na predmet naveden u Kodeksu, uzimajući u obzir odgovarajuće međunarodne dokumente i utvrđene standarde za radnu sigurnost i zaštitu zdravlja, te sprečavanje nezgoda na brodovima koji plove pod njezinom zastavom.

Standard A 4. 3. Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nezgoda

1. Zakoni, pravila i druge mjere koje će biti usvojene u skladu s stavkom 3. Pravila 4. 3. moraju uključivati sljedeće:

(a) usvajanje i učinkovitu primjenu kao i promicanje politike i programa sigurnosti na radu i zdravlja na brodovima koji plove pod zastavom članice, uključujući procjenu rizika kao i uvježbavanje i upute pomorcima;

(b) razumne mjere opreza da bi se spriječile nezgode na radu, ozljede i bolesti na brodovima, uključujući mjere za smanjenje i sprečavanje opasnosti od izlaganja štetnim razinama okolišnih čimbenika i kemikalijama, kao i opasnostima od ozljede ili bolesti koje mogu potjecati od upotrebe opreme i postrojenja na brodovima;

(c) brodske programe sprečavanja nezgoda na radu, ozljeda i bolesti, stalno unapređivanje sigurnosti na radu i zaštite zdravlja, uključujući predstavnike pomoraca i sve druge osobe zainteresirane za njihovu provedbu, te uvezši u obzir mjere sprečavanja, uključujući inženjerski i dizajnerski nadzor, zamjenu procesa i postupaka zajedničkih i pojedinačnih zadataka te korištenje osobne zaštitne opreme; i

(d) zahtjeve za nadzor, izvještavanje i otklanjanje nesigurnih uvjeta i istraživanje i izvještavanje o nezgodama na radu na brodu.

2. Odredbe navedene u stavku 1. ovog Standarda će:

(a) voditi računa o odgovarajućim međunarodnim dokumentima o sigurnosti na radu i zaštiti zdravlja općenito i posebnim opasnostima, te ukazivati na sva pitanja koja se tiču sprečavanja nezgoda na radu, ozljeda ili bolesti koje mogu biti primjenjive na rad pomoraca a posebno onog koji je svojstven zaposlenju na moru;

(b) jasno odrediti obvezu brodovlasnika, pomoraca i drugih zainteresiranih da udovoljavaju primjenjivim standardima, brodskoj politici sigurnosti na radu i zaštiti zdravlja i programima, s posebnom pažnjom posvećenom zdravlju i sigurnosti pomoraca mlađih od 18 godina;

(c) navesti dužnosti zapovjednika broda ili osobe koju je odredio zapovjednik, ili oboje, o preuzimanju posebne odgovornosti za primjenu i udovoljavanje brodskoj politici i programima sigurnosti na radu i zdravlja;

(d) navesti ovlaštenja pomoraca na brodu koji su imenovani ili izabrani kao predstavnici za sigurnost da sudjeluju na sastancima brodskog odbora za sigurnost. Takav odbor mora se osnovati na brodu na kojem ima pet i više pomoraca.

3. Zakoni, pravila i druge mjere navedene iz stavku 3. Pravila 4. 3. moraju se redovito preispitivati u konzultacijama s predstavnicima organizacija brodovlasnika i pomoraca i, ako je potrebno, izmijeniti, uzimajući u obzir napredak u tehnologiji i istraživanjima, kako bi se olakšalo trajno unapređivanje politike i programa sigurnosti na radu i zdravlja i pružila sigurna radna okolina pomorcima na brodovima koji plove pod zastavom članice.

4. Smatrać će se da udovoljavanje zahtjevima primjenjivih međunarodnih dokumenata o prihvatljivim razinama izlaganja opasnostima na radnom mjestu na brodovima i razvoj i primjena politike i programa brodske sigurnosti na radu i zdravlja znači i ispunjavanje uvjeta ove Konvencije.

5. Nadležna vlast mora osigurati da se:

(a) odgovarajuće izvještava o nezgodama na radu, ozljedama ili bolestima, uzimajući u obzir smjernicu koju predviđa Međunarodna organizacija rada o izvještavanju i bilježenju nezgoda na radu i bolesti;

(b) sveobuhvatni statistički podaci o takvim nezgodama ili bolestima analiziraju i objavljaju i, kad je to primjereno, nastavljaju istraživati radi uočavanja općih trendova i utvrđenih opasnosti; i

(c) istražuju radne nezgode.

6. Izvještavanje i istraživanje predmeta sigurnosti na radu i zdravlja mora biti izvedeno tako da se zaštite osobni podaci pomorca i uzme u obzir smjernica koju o tome predviđa Međunarodna organizacija rada.

7. Nadležna vlast surađivat će i s organizacijama brodovlasnika i pomoraca pri poduzimanju mjera kojima će se pažnja pomoraca skrenuti na obavijesti o posebnim opasnostima na brodovima, npr. postavljanjem službenih obavijesti koje sadrže odgovarajuće upute.

8. Nadležna vlast mora zahtijevati da se brodovlasnici koji provode procjenu rizika koji se tiču sigurnosti na radu i zdravlja pozivaju na odgovarajuće statističke podatke sa svojih brodova i iz opće statistike koju predviđa nadležna vlast.

Smjernica B 4. 3. Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nezgoda

Smjernica B 4. 3. 1. - Odredbe o nezgodama na radu, ozljedama i bolestima

1. Odredbe koje zahtijeva Standard A 4. 3. trebaju uzeti u obzir priručnik Kodeks prakse o sprečavanju nesreća brodova na moru i u lukama, 1996, kao i kasnije inačice i druge odgovarajuće standarde MOR-a, te druge međunarodne standarde i smjernice i kodekse o postupanju koje se odnose na sigurnost na radu i zaštitu zdravlja, uključujući sve razine izlaganja koje se mogu utvrditi.

2. Nadležna vlast treba osigurati da se nacionalne smjernice za upravljanje sigurnošću na radu i zdravlju odnose na slijedeću materiju, posebice na:

(a) opće i osnovne odredbe;

(b) strukturna obilježja broda, uključujući sredstva za pristup i opasnosti od azbesta;

(c) postrojenja;

(d) učinke izuzetno niskih ili visokih temperatura svake površine s kojom pomorci mogu doći u dodir;

(e) učinke buke na radnom mjestu i u stambenim prostorijama na brodu;

(f) učinke vibracije na radnom mjestu i u stambenim prostorijama na brodu;

(g) učinke čimbenika okoline, koji nisu oni navedeni u točki e) i f) na radnom mjestu i u stambenim prostorijama na brodu, uključujući dim duhana;

(h) posebne mjere sigurnosti na palubi ili ispod nje;

(i) opremu za ukrcavanje i iskrcavanje;

(j) sprečavanje i gašenje požara;

(k) sidra, lance i konope;

(l) opasni teret i balast;

(m) osobna zaštitna sredstva za pomorce;

(n) rad u zatvorenim prostorima;

(o) fizičke i duševne učinke zamora;

(p) učinke ovisnosti od droga i alkohola;

(q) zaštitu od i sprečavanje HIV/AIDS; i

(r) postupanje u slučaju nužde i nezgode.

3. Procjena opasnosti i smanjenje izlaganja navedeni u stavku 2. ove Smjernice treba uzeti u obzir fizičke učinke na radno zdravlje, uključujući ručno rukovanje s teretima, buku i vibraciju, kemijske i biološke učinke na zdravlje, duševne učinke na zdravlje, fizičke i duševne učinke zamora na zdravlje i nezgode na radu. Potrebne mjere trebaju uzeti u obzir načelo sprečavanja u skladu s kojim, između ostalog, suzbijanje opasnosti na izvoru, prilagođavanje rada pojedincu, posebno s obzirom na izvedbu radnih mjestra i zamjenu opasnih neopasnim ili manje opasnim, imaju prednost nad osobnom zaštitnom opremom za pomorce.

4. Uz to, nadležna vlast treba osigurati da je uzet u obzir utjecaj na zdravlje i sigurnost, posebno u sljedećim područjima:

(a) postupanja u slučaju nužde i nezgode;

(b) učincima ovisnosti od droge i alkohola; i

(c) zaštiti od i sprečavanju HIV-a/AIDS-a.

Smjernica B 4. 3. 2. - Izlaganje buci

1. Nadležna vlast, u suradnji s nadležnim međunarodnim tijelima i s predstavnicima odnosnih organizacija brodovlasnika i pomoraca, na trajnim osnovama treba ispitati problem buke na brodovima u cilju unapređenja zaštite pomoraca, koliko je god moguće, od štetnih učinaka izlaganja buci.

2. Ispitivanje navedeno u stavku 1. ove Smjernice treba uzeti u obzir štetne učinke pretjeranog izlaganja buci na sluh, zdravlje i udobnost pomoraca i treba propisati ili preporučiti mjere koje će smanjiti buku na brodu radi zaštite pomoraca. Mjere koje će biti razmotrene trebaju obuhvatiti sljedeće:

(a) upoznavanje pomoraca o štetnosti produljenog izlaganja visokim razinama buke na sluh i zdravlje, te o ispravnoj upotrebi naprava i opreme za zaštitu od buke;

(b) davanje odobrene opreme za zaštitu sluha pomorcima, gdje je to potrebno; i

(c) procjenu opasnosti i smanjenje razine izlaganja buci u svim stambenim prostorijama, prostorijama za odmor i prostorijama za posluživanje hrane kao i u strojarnicama i drugim prostorijama strojeva.

Smjernica B 4. 3. 3. - Izlaganje vibracijama

1. Nadležna vlast, u suradnji s nadležnim međunarodnim tijelima i predstavnicima pojedinih organizacija brodovlasnika i pomoraca, a uzimajući u obzir, već prema prilikama, odgovarajuće međunarodne standarde, treba ispitati na trajnim osnovama problem vibracije na brodovima, u cilju unapređenja zaštite pomoraca, koliko je god moguće, od štetnih učinaka vibracije.

2. Ispitivanje navedeno u stavku 1. ove Smjernice treba se odnositi na učinak izlaganja pretjeranoj vibraciji na zdravlje i udobnost pomoraca i na mjere koje će se propisati ili preporučiti za smanjenje vibracije na brodu radi zaštite pomoraca. Mjere koje će se razmotriti trebaju uključiti sljedeće:

(a) upoznavanje pomoraca s opasnosti po njihovo zdravlje od produljenog izlaganja vibraciji;

(b) davanje odobrene osobne zaštitne opreme pomorcima, gdje je to potrebno; i

(c) procjenu opasnosti i smanjenje izlaganja vibraciji u svim stambenim prostorijama, prostorijama za odmor, prostorijama za posluživanje hrane usvajanjem mjera u skladu sa smjernicom koju predviđa Kodeks prakse o faktorima koji okružuju radno mjesto, 2001, i sve naknadne izmjene, uzimajući u obzir razliku između izlaganja u ovim prostorima i na radnom mjestu.

Smjernica B 4. 3. 4. - Obveze brodovlasnika

1. Svaku obvezu brodovlasnika za osiguranje zaštitne opreme ili drugih zaštitnih naprava za sprečavanje nezgoda u pravilu trebaju pratiti odredbe kojima se od pomoraca zahtjeva njihova upotreba, odnosno zahtjeva udovoljavanje odgovarajućim mjerama za sprečavanje nezgoda i zaštitu zdravlja.

2. U obzir valja uzeti i članke 7. i 11. Konvencije o zaštiti od strojeva iz 1963. godine (br. 119) i odgovarajuće odredbe Preporuke o zaštiti od strojeva iz 1963. godine (br. 118) prema kojoj je poslodavac obvezan osigurati udovoljavanje zahtjevu da se stroj u upotrebi valjano zaštiti, a njegova upotreba bez odgovarajuće zaštite spriječi, dok je obveza radnika ne upotrebljavati stroj dok nisu postavljeni štitnici na svoje mjesto i ne oštećivati štitnike.

Smjernica B 4. 3. 5. - Izvještavanje i prikupljanje statističkih podataka

1. Sve nezgode na radu, radne ozljede i bolesti trebaju se prijaviti tako da se mogu istražiti, a opsežni statistički podaci mogu se voditi, ispitivati i objavljivati vodeći računa o zaštiti osobnih podataka pomoraca kojih se to tiče. Izvještaji se ne trebaju ograničiti samo na smrt ili nezgode nastale na brodu.

2. Statistički podaci navedeni u stavku 1. ove Smjernice trebaju sadržavati broj, prirodu, uzroke i učinke nezgoda na radu ili radnih ozljeda i bolesti, s jasnom naznakom, ako je moguće, službe na brodu, vrste nezgode te jeli se dogodila na moru ili u luci.

3. Svaka članica treba obratiti dužnu pažnju na međunarodni sustav ili predložak bilježenja nezgoda pomoraca koje može utvrditi Međunarodna organizacija rada.

Smjernica B 4. 3. 6. - Istraživanja

1. Nadležna vlast treba provesti istraživanje o uzrocima i okolnostima svih nezgoda na radu, kao i radnih ozljeda i bolesti koje su imale za posljedicu gubitak života ili ozbiljnu osobnu ozljedu, i u drugim takvim slučajevima koji mogu biti utvrđeni nacionalnim zakonima ili propisima.

2. Treba razmotriti uključivanje sljedećeg kao predmeta istraživanja:

- (a) radne okoline, kao što su radne površine, izvedbe postrojenja, sredstva za pristup, rasyjeta i način rada;
- (b) rasprostranjenost nezgoda na radu i radnih ozljeda i bolesti u različitim dobnim skupinama;
- (c) posebne fiziološke ili psihološke probleme koje prouzroči brodsko okruženje;
- (d) probleme koji nastaju od tjelesnih napora na brodu, posebno kao posljedica povećanog radnog opterećenja;
- (e) probleme koji potječu od tehničkog razvoja i učinke tog razvoja i njihov utjecaj na sastav brodske posade; i
- (f) probleme uzrokovane ljudskim greškama.

Smjernica B 4. 3. 7. - Državni programi zaštite i prevencije

1. Da bi se pružile čvrste osnove za mjere koje će unaprijediti sigurnost na radu i zaštitu zdravlja i spriječiti nezgode, ozljede i bolesti koji nastaju od posebnih opasnosti pomorskog zaposlenja, treba poduzeti istraživanje općih trendova i istraživanje o opasnostima koje su potvrđene statistikama.

2. Primjena programa zaštite i sprečavanja radi unapređenja sigurnosti na radu i zdravlja treba biti tako organizirana da nadležna vlast, brodovlasnici i pomorci ili njihovi predstavnici i druga odgovarajuća tijela mogu odigrati aktivnu ulogu, uključujući takva sredstva kao što su sjednice radi upoznavanja, brodske upute o najvišoj razini izlaganja, mogućim štetnim čimbenicima okoline radnog mjesta i drugim opasnostima ili posljedicama sustavne procjene rizika. Napose, treba osnovati državne ili lokalne zajedničke odbore za sigurnost na radu, zaštitu zdravlja i sprečavanje nezgoda ili ad hoc radne grupe i odbore na brodu u kojima se predstavljaju organizacije brodovlasnika i pomoraca.

3. Ako se takva djelatnost poduzme na razini kompanije, treba razmotriti predstavljanje pomoraca u svakom brodskom odboru za sigurnost na brodovima tog brodovlasnika.

Smjernica B 4. 3. 8. - Sadržaj programa zaštite i sprečavanja

1. Treba razmotriti da se u rad odbora i drugih tijela navedenih u stavku 2. Smjernice B 4.3.7. uključi sljedeće:

- (a) priprema nacionalnih smjernica i politike za sustave upravljanja sigurnošću rada i zdravljem te za odredbe, pravila i priručnike o sprječavanju nezgoda;

- (b) organizacija uvježbavanja i izrada programa sigurnosti na radu i zaštite zdravlja i sprečavanje nezgoda;
- (c) organizacija populariziranja sigurnosti na radu i zaštite zdravlja i sprečavanje nezgoda, uključujući filmove, postere, obavijesti i tiskovine; i
- (d) raspačavanje literature i informacija o zaštiti sigurnosti na radu i zdravlja i sprečavanju nezgoda kako bi iste stigle do pomoraca na brodovima.

2. Osobe koje pripremaju tekstove o zaštiti sigurnosti na radu i zdravlja ili mjerama za sprečavanje nezgoda ili preporučenoj praksi trebaju uzeti u obzir odgovarajuće odredbe ili preporuke koje su usvojile odgovarajuće državne vlasti, organizacije ili međunarodne organizacije.

3. Pri izradi programa zaštite sigurnosti na radu i zdravlja i sprečavanja nezgoda, svaka članica treba uzeti u obzir kodekse o postupanju koji se odnose na sigurnost i zdravlje pomoraca koje je mogla objaviti Međunarodna organizacija rada.

Smjernica B. 4. 3. 9. - Uputa o zaštiti sigurnosti na radu i zdravlja i sprečavanju nezgoda na radu

1. Nastavni plan uvježbavanja navedenog u stavku 1 a) Standarda A 4. 3 treba redovito preispitivati i ažurirati s obzirom na razvoj vrsta i veličina brodova i njihove opreme, kao i izmjena prakse brojnog stanja posade, državljanstva, jezika i organizacije rada na brodovima.

2. Treba stalno unapređivati zaštitu sigurnosti na radu i zdravlja i sprečavanje nezgoda. Takvo unapređivanje može se javiti u sljedećim oblicima:

- (a) obrazovni audiovizualni materijal, kao što su filmovi, za upotrebu u stručnim obrazovnim centrima za pomorce i, kad je moguće, za prikazivanje na brodu;
- (b) isticanje postera na brodovima;
- (c) objavljivanje članaka o opasnostima pomorskog zaposlenja, sigurnosti na radu, zaštiti zdravlja i mjerama za sprečavanje nezgoda u časopisima za pomorce; i
- (d) posebnih kampanja koristeći različita sredstva priopćavanja radi poučavanja pomoraca, između ostalog, o sigurnoj radnoj praksi.

3. Unapređivanje navedeno u stavku 2. ove Smjernice treba voditi računa o različitim državljanstvima, jezicima i kulturama pomoraca na brodovima.

Smjernica B 4. 3. 10. - Sigurnosno i zdravstveno obrazovanje mladih pomoraca

1. Pravila o sigurnosti i zdravlju trebaju obuhvaćati opće odredbe o zdravstvenim pregledima prije i tijekom zaposlenja, sprečavanju nezgoda i zaštiti zdravlja tijekom zaposlenja, koji se mogu primjeniti na rad pomoraca. Takva pravila trebaju odrediti mjere koje će smanjiti radne opasnosti za mlade pomorce u tijeku njihova rada.

2. Osim u slučajevima kad nadležna vlast utvrdi da je mladi pomorac u potpunosti stručno osposobljen u određenoj vještini, pravilima treba navesti ograničenja poslova za mlade pomorce bez odgovarajućeg nadzora ili uputa, određene vrste poslova koji predstavljaju posebnu opasnost od nezgoda ili štetno utječu na njihovo zdravlje ili fizički razvoj ili zahtijevaju poseban stupanj zrelosti, iskustva ili vještine. Pri utvrđivanju vrsta poslova koji će se ograničiti pravilima, nadležna vlast može razmotriti posebice rad koji uključuje:

- (a) podizanje, pokretanje ili prijevoz teških tereta ili predmeta;
- (b) ulaz u kotlove, tankove i pregratke;
- (c) izlaganje štetnoj razini buke ili vibracije;
- (d) rad s uređajem za podizanje ili drugim snažnim postrojenjima i alatima, ili rad u svojstvu osobe koja daje signale osobama koje upravljaju takvom opremom;
- (e) rukovanje konopima za sidrenje ili tegljenje ili opremom za sidrenje;
- (f) rad na snasti;
- (g) rad na velikim visinama ili na palubi pri lošem vremenu;

- (h) obavljanje noćne straže;
- (i) održavanje električne opreme;
- (j) izlaganje potencijalno štetnim materijalima ili fizički štetnim sredstvima kao što su opasne ili otrovne tvari i ionizirajuće zračenje;
- (k) čišćenje strojeva za pripremu hrane; i
- (l) rukovanje ili vođenje brige o brodskim brodicama.

3. Nadležna vlast treba poduzeti praktične mjere ili odgovarajućim mehanizmom skrenuti pažnju mladim pomorcima na informacije o sprečavanju nezgoda i zaštiti njihovog zdravlja na brodovima. Takve mjere mogu uključiti odgovarajuće upute na programima uvježbavanja, službenim objavljivanjem kako spriječiti nezgode namijenjenim mladim osobama, te stručnim uputama i nadzorom mlađih pomoraca.

4. Obrazovanje i uvježbavanje mlađih pomoraca na kopnu i brodu treba obuhvatiti upute o štetnim posljedicama upotrebe alkohola, droga i drugih tvari potencijalno štetnih po njihovo zdravlje i dobrobit, kao i opasnosti i važnosti koji se odnose na HIV/AIDS i druge opasnosti po zdravlje koje se odnose na te djelatnosti.

Smjernica B 4. 3. 11. - Međunarodna suradnja

1. Članice, uz pomoć odgovarajućih međuvladinih i drugih međunarodnih organizacija, već prema prilikama, trebaju poticati međusobnu suradnju kako bi se postigla najveće moguće jedinstvo mjera promicanja sigurnosti na radu, zaštite zdravlja i sprečavanja nezgoda.

2. Pri izradi programa za promicanje sigurnosti na radu, zaštite zdravlja i sprečavanje nezgoda prema Standardu A 4. 3., svaka članica treba uzeti u obzir odgovarajuće kodekse o postupanju koje je objavila Međunarodna organizacija rada i odgovarajuće standarde međunarodnih organizacija.

3. Članice trebaju uzeti u obzir potrebu za međunarodnom suradnjom radi stalnog promicanja djelovanja koja se odnose na sigurnost na radu, zaštitu zdravlja i sprečavanje nezgoda na radu. Takva suradnja može poprimiti oblik:

- (a) dvostranih ili višeestranih ugovora o jednoobraznosti standarda sigurnosti na radu, zaštite zdravlja i sprečavanja nezgoda i mjera sigurnosti;
- (b) razmjene informacija o posebnim opasnostima koje štetno djeluju na pomorce i o sredstvima promicanja sigurnosti na radu, zdravlja i sprečavanje nezgoda;
- (c) pomoći kod ispitivanja opreme i inspekciji prema nacionalnim pravilima države zastave;
- (d) suradnji u pripremanju i dostavljanju propisa, pravila i priručnika o sigurnosti na radu, zaštiti zdravlja i sprečavanju nezgoda;
- (e) suradnji u proizvodnji i upotrebi pomagala za uvježbavanje;
- (f) zajedničkih sredstava ili uzajamne pomoći u uvježbavanju pomoraca o sigurnosti na radu, zaštiti zdravlja i sprečavanju nezgoda, te sigurnoj praksi u radu.

Pravilo 4. 4. - Dostupnost sredstvima socijalne skrbi na kopnu

Svrha: Osigurati da su pomorcima koji rade na brodu dostupna sredstva i službe na kopnu kojima će osigurati zdravlje i dobrobit

1. Svaka članica mora osigurati laku dostupnost sredstava socijalne zaštite na kopnu, gdje ona postoje. Članica također mora promicati razvoj sredstava socijalne skrbi u određenim lukama kao što su ona navedena u Kodeksu, kako bi omogućio pomorcima na brodovima koji su u njezinoj luci pristup do odgovarajućih sredstava i službi socijalne skrbi.

2. Obveze svake članice koje se odnose na sredstva na kopnu kao što su sredstva i službe socijalne skrbi, kulture, odmora i informiranja utvrđena su u Kodeksu.

Standard A 4. 4. - Pristup do sredstava socijalne skrbi na kopnu

1. Svaka članica zahtijevat će, ako na njezinom državnom području postoje sredstva socijalne skrbi, da su ona raspoloživa na korištenje svim pomorcima, bez obzira na državljanstvo, rasu, boju, spol, vjeru, političko mišljenje ili socijalno porijeklo i bez obzira na državu zastave broda na kojem su oni zaposleni, uzeti na rad ili rade.

2. Svaka članica promicat će razvoj sredstava socijalne skrbi u odgovarajućim lukama zemlje i odrediti, nakon konzultacija sa zainteresiranim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, koje luke će se smatrati odgovarajućim.

3. Svaka članica mora poticati osnivanje vijeća socijalne skrbi koji će redovito preispitivati sredstva i usluge socijalne skrbi kako bi se osigurala njihova primjerenoš s obzirom na promjene potreba pomoraca koje nastaju zbog tehničkog, radnog ili drugog razvjeta u brodarstvu.

Smjernica B 4. 4. - Pristup do sredstava socijalne skrbi na kopnu

Smjernica B 4. 4. 1. - Odgovornost članica

1. Svaka članica treba:

(a) poduzeti mjere kojima će se osigurati odgovarajuća sredstva i službe socijalne skrbi namijenjena pomorcima u određenim lukama pristajanja i predvidjeti odgovarajuću zaštitu pomoraca pri obavljanju poslova njihovog zvanja; i

(b) pri primjeni ovih mera uzeti u obzir izvanredne potrebe pomoraca, osobito kad su u stranim zemljama i kad ulaze u ratna područja s obzirom na sigurnost, zdravlje i djelatnosti tijekom slobodnog vremena.

2. U nadzor sredstava i službe socijalne skrbi treba uključiti predstavnike zainteresiranih organizacija brodovlasnika i pomoraca.

3. Svaka članica treba poduzeti mjeru namijenjene ubrzanju slobodnog prometa pojedinih sredstava između brodova, središnjih agencija za opskrbu i ustanova socijalne skrbi kao što su filmovi, knjige, novine i sportska oprema za upotrebu pomoraca na brodu i u centrima socijalne skrbi na kopnu.

4. Članice trebaju međusobno surađivati u promicanju socijalne skrbi pomoraca na moru i u luci. Takva suradnja treba uključivati:

(a) konzultacije između nadležnih vlasti usmjereno pribavljanju i poboljšanju sredstava i službi u luci i na brodovima;

(b) ugovore o objedinjavanju izvora i zajedničkom pribavljanju sredstava socijalne skrbi u većim lukama kako bi se izbjeglo nepotrebno udvostručenje;

(c) organizaciju međunarodnih sportskih natjecanja i poticanje učešća pomoraca u sportskim djelatnostima;

(d) organizaciju međunarodnih seminara o socijalnoj skrbi pomoraca na moru i u luci.

Smjernica B 4. 4. 2. - Sredstva i službe socijalne zaštite u lukama

1. Svaka članica treba pribaviti ili osigurati pribavljanje takvih sredstava i službi koje se mogu zahtijevati u odgovarajućim lukama zemlje.

2. Sredstva i službe socijalne skrbi treba osigurati u skladu s uvjetima i praksom od jednog ili više sljedećih subjekata:

(a) javne vlasti;

(b) zainteresirane organizacije brodovlasnika i pomoraca prema kolektivnim ugovorima ili drugim ugovorenim dogovorima;

(c) dobrovoljne organizacije.

3. U lukama treba otvoriti ili proširiti potrebna sredstva socijalne skrbi i odmora. Ona trebaju obuhvaćati:

(a) prostorije potrebne za sastanke i odmor;

(b) sredstva za sport i igre u prirodi, uključujući natjecanja;

- (c) obrazovna sredstva;
- (d) kad je to prikladno, sredstva za vjerske obrede i osobne savjete.

4. Ova sredstva mogu se osigurati i stavljanjem pomorcima na raspolaganje sredstava namijenjenih za opću upotrebu, u skladu s njihovim potrebama.

5. Kad veći broj pomoraca različitim državljanstava zahtjeva pogodnosti kao što su hoteli, klubovi i sportski objekti u pojedinoj luci, nadležne vlasti ili tijela zemalja porijekla pomoraca i države zastave kao i zainteresirana međunarodna udruženja trebaju se konzultirati i surađivati s nadležnim vlastima i tijelima zemlje u kojoj se nalazi luka te međusobno, imajući u vidu ujedinjavanje sredstava i izbjegavanje nepotrebnog udvostručavanja.

6. Hoteli ili hosteli pogodni za pomorce trebaju biti raspoloživi tamo gdje za njima postoji potreba. Isti trebaju pružati pogodnosti jednake onima koje se mogu dobiti u hotelu više klase i trebaju, kad god je to moguće, biti smješteni u kvalitetnom okolišu, podalje od luke. Takvi hoteli i hosteli trebaju biti uredno nadzirani, njihove cijene trebaju biti razumne, a kad je to potrebno i moguće trebaju osigurati i smještaj za obitelji pomoraca.

7. Smještaj treba biti omogućen svim pomorcima bez obzira na državljanstvo, rasu, boju, spol, vjeru, političko mišljenje ili socijalno porijeklo i bez obzira na zastavu broda na kojem su zaposleni, uzeti na rad ili rade. Ne povrjeđujući ni na koji način ovo načelo, u nekim lukama može biti potrebno osigurati nekoliko vrsta sredstava, usporedivih po standardu, ali prilagođenih običajima i potrebama različitih grupa pomoraca.

8. Treba nastojati da se, prema potrebama, u sredstvima i službama socijalne skrbi, pored dobrovoljnih radnika, osigura zapošljavanje tehnički sposobljenih osoba s punim radnim vremenom.

Smjernica B 4. 4. 3. - Vijeća socijalne skrbi

1. Vijeća socijalne skrbi treba osnovati u luci, na regionalnoj ili državnoj razini, kako je primjерeno. Njihove funkcije trebaju obuhvatiti:

- (a) provjeravanje prikladnosti postojećih sredstava socijalne skrbi i praćenje potreba za pribavljanjem dodatnih sredstava ili zatvaranje nedovoljno korištenih sredstava.
- (b) pomaganje i obavještavanje onih koji su odgovorni za pružanje sredstava socijalne skrbi i osiguranje njihove međusobne suradnje.

2. U vijeća treba uključiti, pored ostalih, i predstavnike organizacija brodovlasnika i pomoraca, nadležnih vlasti i, kad je to moguće, dobrovoljnih organizacija i društvenih tijela.

3. Kad je to prikladno, u rad lučkih, regionalnih ili državnih vijeća socijalne skrbi treba uključiti konzule pomorskih država i lokalne predstavnike stranih organizacija socijalne skrbi, u skladu s nacionalnim zakonima i pravilima.

Smjernica B 4. 4. 4. - Financiranje sredstava socijalne skrbi

1. U skladu s državnim uvjetima i praksom, finansijska sredstva za sredstva socijalne skrbi u lukama treba pribaviti na jedan ili više ovih načina:

- (a) dodjelom iz javnih fondova;
- (b) doprinosima ili drugim posebnim pristojbama iz brodarskih izvora;
- (c) dobrovoljnim doprinosima brodovlasnika, pomoraca ili njihovih organizacija; i
- (d) dobrovoljnim doprinosima iz drugih izvora.

2. Ako su propisane takse, doprinosi i posebna davanja za socijalnu skrb, one se trebaju koristiti samo za svrhe za koje su bile propisane.

Smjernica B 4. 4. 5. - Objava informacija i mjere pogodnosti

1. Pomorcima treba pružati obavijesti o sredstvima otvorenim za javnost u lukama pristajanja, posebno o prijevozu, socijalnoj skrbi, sredstvima za zabavu i obrazovanje i mjestima bogoslužja, kao i o mjestima predviđenim posebno za pomorce.
2. U svako razumno vrijeme i uz umjerenu cijenu trebaju biti raspoloživa odgovarajuća sredstva prijevoza kako bi se pomorcima omogućilo dolazak u gradsko područje s odgovarajućih mjesta u luci.
3. Nadležna vlast treba poduzeti sve prikladne mjere da brodovlasnike i pomorce koji dolaze u luku upozna s posebnim zakonima i običajima, čije bi kršenje moglo ugroziti njihovu slobodu.
4. Nadležna vlast treba osigurati da lučka područja i pristupne ceste budu odgovarajuće osvijetljene, opremljene oznakama i nadzirane redovitom ophodnjom radi zaštite pomoraca.

Smjernica B 4. 4. 6. - Pomorci u stranoj luci

1. Radi zaštite pomoraca u stranim lukama treba poduzeti mjere da se olakša:
  - (a) pristup konzulatu države čiji su državljeni ili države njihova prebivališta;
  - (b) uspješna suradnja između konzulata i lokalnih ili državnih vlasti.
2. Protiv pomoraca koji su zadržani u stranoj luci pravni postupak treba provesti bez odgađanja i uz odgovarajuću konzularnu zaštitu.
3. Kad god je pomorac iz bilo kojeg razloga zadržan na državnom području članice, nadležna vlast treba, ako pomorac to zatraži, odmah obavijestiti državu zastave i državu čiji je pomorac državljanin. Nadležna vlast treba odmah obavijestiti pomorca o njegovom pravu da postavi takav zahtjev. Država čiji je pomorac državljanin treba bez odgađanja obavijestiti najbližu rodbinu pomorca. Nadležna vlast treba omogućiti konzularnim službenicima ovih država bez odgađanja pristup pomorcu i daljnje redovne posjete tako dugo dok je pomorac zadržan.
4. Kad god je to potrebno, svaka članica treba poduzeti mjere kojima bi omogućila sigurnost pomoraca od napada i drugih nezakonitih djela dok su brodovi u njezinim teritorijalnim vodama, posebno na prilazima lukama.
5. Odgovorne osobe u luci i na brodu trebaju uložiti najveći mogući napor kako bi, što je prije moguće, olakšali pomorcima izlazak na obalu nakon dolaska broda u luku.

Pravilo 4. 5. - Socijalno osiguranje

Svrha: Osigurati poduzimanje mjera kojima će se pomorcima pružiti zaštita socijalnog osiguranja

1. Svaka članica mora osigurati da svi pomorci i, u opsegu predviđenom nacionalnim zakonom, od njima ovisne osobe, imaju pristup zaštiti socijalnog osiguranja, u skladu sa Kodeksom, no ne dirajući pri tome ni u koje povoljnije uvjete navedene u stavku 8. članka 19. Ustava.
2. Svaka članica dužna je poduzeti korake, u skladu s vlastitim državnim prilikama, pojedinačno ili putem međunarodne suradnje, radi postupnog postizanja sveobuhvatne zaštite socijalnog osiguranja pomoraca.
3. Svaka članica mora osigurati da pomorci na koje se odnosi njezino zakonodavstvo o socijalnom osiguranju i, u opsegu predviđenom njezinim nacionalnim zakonom, o njima ovisne osobe, imaju pravo na pogodnost zaštite socijalnog osiguranja ne manje povoljnu od one koju uživaju radnici na kopnu.

Standard A 4. 5. - Socijalno osiguranje

1. Područja djelatnosti koje treba razmotriti u cilju postupnog postizanja sveobuhvatne zaštite socijalnog osiguranja prema Pravilu 4. 5. su: zdravstvena skrb, naknade u slučaju bolesti, nezaposlenosti, starosti i ozljede na radu, obiteljske naknade, naknade za majčinstvo, invalidnost i naknade potomcima, a obuhvaćajući zaštitu predviđenu u Pravilima 4. 1, o zdravstvenoj skrbi i 4. 2. o odgovorenosti brodovlasnika i prema drugim poglavljima ove Konvencije.
2. U vrijeme ratifikacije, zaštita koju će predvidjeti svaka članica u skladu s stavkom 1. Pravila 4. 5., mora uključiti najmanje tri od devet područja djelatnosti nabrojenih u stavku 1. ovog Standarda.

3. Svaka članica mora poduzeti korake prema okolnostima u svojoj državi da pruži dopunsku zaštitu socijalnog osiguranja navedenu u stavku 1. ovog Standarda svim pomorcima koji redovito prebivaju na njezinom državnom području. Ovoj obvezi može biti udovoljeno npr. putem odgovarajućih dvostranih ili višestranih ugovora ili sustavima na osnovi doprinosa. Takva zaštita ne smije biti manje povoljna od one koju uživaju radnici na kopnu koji prebivaju na njezinom državnom području.
4. Bez obzira na odgovornosti predviđene stavkom 3. ovog Standarda, članice mogu odrediti, dvostranim ili višestranim ugovorima i odredbama usvojenim u okviru regionalnih ekonomskih integracijskih organizacija, druga pravila socijalnog osiguranja utvrđena zakonom koji se primjenjuje na pomorce.
5. Svaka odgovornost članice prema pomorcima na brodovima koji plove pod njezinom zastavom mora uključiti i odgovornost predviđenu pravilima 4. 1. i 4. 2. i odgovarajućim odredbama Kodeksa, kao i one koje su u bitnoj vezi s njezinim općim obvezama prema međunarodnom pravu.
6. Svaka članica mora razmotriti različite mogućnosti u kojima će odgovarajuće pogodnosti, u skladu s nacionalnim zakonom ili praksom, biti predviđene za pomorce u nedostatku odgovarajuće pokrivenosti područja djelatnosti navedenim u stavku 1. ovog Standarda.
7. Zaštita prema stavku 1. Pravila 4. 5. može, koliko je to prikladno, biti predviđena zakonima ili pravilima, privatnim programima, ugovorima o kolektivnom pregovaranju ili njihovom kombinacijom.
8. U opsegu koji je u skladu s njihovim zakonima ili praksom, članice su dužne surađivati, putem dvostranih ili višestranih ugovora ili drugih dogovora kako bi osigurale ostvarivanje prava na socijalno osiguranja, predviđena programima doprinosa ili drugačije, koja su stečena ili su u tijeku stjecanja, svim pomorcima bez obzira na prebivalište.
9. Svaka članica mora utvrditi poštene i učinkovite postupke za rješavanje sporova.

10. Svaka članica mora u vrijeme ratifikacije navesti područja djelatnosti za koje je predviđena zaštita u skladu s stavkom 2. ovog Standarda. Ona mora naknadno obavijestiti glavnog ravnatelja Međunarodnog ureda rada kad osigura zaštitu socijalnog osiguranja jedne ili više drugih područja djelatnosti navedenih u stavku 1. ovog Standarda. Glavni ravnatelj vodit će upisnik ovih obavijesti i učiniti ih dostupnim svim zainteresiranim strankama.

11. Izvještaji upućeni Međunarodnom uredu rada, prema članku 22. Ustava, moraju također sadržavati obavijest o poduzetim koracima u skladu sa stavkom 2. Pravila 4. 5. o proširenju zaštite na druga područja djelatnosti.

Smjernica B 4. 5. - Socijalno osiguranje

1. Zaštita koja će biti predviđena u vrijeme ratifikacije u skladu s stavkom 2. Standarda A 4. 5., treba uključiti barem sljedeća područja: zdravstvenu skrb, potporu u slučaju bolesti i potporu u slučaju ozljede na poslu.
2. U okolnostima navedenim u stavku 6. Standarda A 4. 5. odgovarajuće pogodnosti mogu se predvidjeti osiguranjem, dvostranim ili višestranim ugovorima ili drugim učinkovitim mjerama, uzimajući u obzir odredbe odgovarajućih ugovora o kolektivnom pregovaranju. Ako su takve mjere usvojene, pomorce na koje se takve mjere odnose treba obavijestiti o načinima na koje će različita područja socijalne sigurnosti biti osigurane.
3. Ako su pomorci podvrgnuti više nego jednom nacionalnom zakonodavstvu o socijalnom osiguranju, članice trebaju surađivati kako bi međusobnim ugovorom utvrstile koje će se zakonodavstvo primijeniti, uzimajući u obzir takve čimbenike kao što su vrsta i razina zaštite prema određenom zakonodavstvu koje je povoljnije za pojedinog pomorca, kao i izbor pomorca.
4. Postupci koji će biti utvrđeni prema stavku 9. Standarda A 4. 5. trebaju se odrediti tako da se primjenjuju na sve sporove koji se odnose na potraživanja pomoraca, bez obzira na način na koji je primjena predviđena.
5. Svaka članica koja ima pomorce državljanje ili pomorce ne-državljanje ili jedne i druge koji služe na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, treba pružiti zaštitu socijalnog osiguranja iz Konvencije, kako

je primjenjivo, i treba redovito preispitivati grane zaštite socijalnog osiguranja iz stavka 1. Standarda A 4. 5. radi utvrđivanja svih dodatnih djelatnosti koje odgovaraju tim pomorcima.

6. Ugovorom o zaposlenju pomoraca treba utvrditi načine na koje će brodovlasnik različite vrste zaštite socijalnog osiguranja predvidjeti za pomorca, kao i svaku drugu informaciju s tim u vezi kojom raspolaže brodovlasnik, kao što su zakonska odbijanja od plaća pomorca i doprinosi brodovlasnika u skladu sa zahtjevima određenih ovlaštenih tijela prema odgovarajućim državnim programima zaštite socijalnog osiguranja.

7. Članica pod čijom zastavom brod plovi treba se, djelotvornom provedbom svoje jurisdikcije nad socijalnim pitanjima, uvjeriti da je brodovlasnik udovoljio svojim obvezama prema zaštiti socijalnog osiguranja, uključujući plaćanje zahtijevanih doprinosa prema programima socijalnog osiguranja.

POGLAVLJE 5. UDOVOLJAVANJE I PROVEDBA

1. Pravila u ovom Poglavlju utvrđuju obvezu svake članice da u potpunosti primjeni i provede načela i prava utvrđena u člancima ove Konvencije kao i posebne obveze predviđene u 1., 2., 3. i 4. Poglavlju.

2. Stavak 3. i 4. članka VI. koje dopuštaju primjenu Dijela A Kodeksa putem bitno jednakih odredbi, ne primjenjuju se na Dio A Kodeksa u ovom Poglavlju.

3. U skladu s stavkom 2. članka VI., svaka članica mora izvršavati svoje obveze prema Pravilima na način utvrđen u odgovarajućim Standardima Dijela A Kodeksa, obraćajući dužnu pažnju na odgovarajuće Smjernice u Dijelu B Kodeksa.

4. Odredbe ovog Poglavlja primijenit će se uzimajući u obzir činjenicu da su pomorci i brodovlasnici, kao i sve druge osobe, jednaki pred zakonom i da imaju pravo na jednaku pravnu zaštitu, te da ne smiju biti podvrgnuti diskriminaciji glede pristupa sudovima, tribunalima ili drugim načinima rješavanja sporova. Odredbama ovog Poglavlja ne određuje se pravni poredak ili mjesna nadležnost.

Pravilo 5. 1. - Obveze države zastave

Svrha: Osigurati da svaka članica izvršava svoje obveze prema ovoj Konvenciji prema brodovima koji plove pod njezinom zastavom.

Pravilo 5. 1. 1. - Opća načela

1. Svaka članica odgovorna je osigurati primjenu svojih obveza prema ovoj Konvenciji na brodove koji plove pod njezinom zastavom.

2. Svaka članica mora ustanoviti djelotvoran sustav inspekcije i izdavanja svjedodžbe o radu pomoraca, u skladu s Pravilima 5. 1. 3. i 5. 1. 4., koji će osigurati da radni i životni uvjeti pomoraca na brodovima koji plove pod njezinom zastavom udovoljavaju i da će nadalje udovoljavati standardima iz ove Konvencije.

3. Pri utvrđivanju djelotvornog sustava inspekcije i izdavanja svjedodžbi o radu pomoraca, članica može, kad je to prikladno, ovlastiti javne ustanove ili druge organizacije (uključujući one drugih država, ako se one slože) koje ona priznaje kao sposobne i neovisne za provođenje inspekcije ili izdavanje svjedodžbi, ili za jedno i drugo. U svim slučajevima članica i dalje mora biti potpuno odgovorna za inspekciju i izdavanje svjedodžbe o radnim i životnim uvjetima pomoraca na brodovima koji plove pod njezinom zastavom.

4. Svjedodžba o radu pomoraca dopunjena deklaracijom o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, mora predstavljati dokaz prima facie da je brod bio valjano podvrgnut inspekciji članice pod čijom zastavom plovi i da je zahtjevima ove Konvencije o radnim i životnim uvjetima pomoraca udovoljeno u tamo navedenom opsegu.

5. Obavijest o sustavu navedenom u stavku 2. ovog Pravila, uključujući način korišten za utvrđivanje njegove učinkovitosti mora se uključiti u izvještaj članice Međunarodnom uredu rada, prema članku 22. Ustava.

Standard A 5. 1. 1. - Opća načela

1. Svaka članica mora utvrditi jasne ciljeve i standarde upravljanja vlastitom inspekcijom i sustave izdavanja svjedodžbi, kao i odgovarajuće opće postupke za utvrđivanje opsega u kojem će ovi ciljevi i standardi biti ostvareni.

2. Svaka članica zahtijevat će da svi brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju presliku ove Konvencije na raspolaganju.

Smjernica B 5. 1. 1. - Opća načela

1. Nadležna vlast treba poduzeti odgovarajuće mjere za unapređenje učinkovite suradnje između javnih ustanova i drugih organizacija navedenih u Pravilima 5. 1. 1. i 5. 1. 2., koja se odnose na radne i životne uvjete pomoraca na brodu.

2. Da bi osigurale bolju suradnju između inspektora i brodovlasnika, pomoraca i njihovih organizacija i održale ili unaprijedile radne i životne uvjete pomoraca, nadležne vlasti trebaju se konzultirati s predstvincima takvih organizacija u redovitim rokovima kao najboljim načinom za postizanje ovih ciljeva. Način takvih konzultacija treba utvrditi nadležna vlast nakon konzultacija s organizacijama brodovlasnika i pomoraca.

Pravilo 5. 1. 2. - Ovlaštenja priznatih organizacija

1. Javne ustanove ili druge organizacije navedene u stavku 3. Pravila 5. 1. 1. (»priznate organizacije«) mora priznati nadležna vlast uz pretpostavku da udovoljavaju zahtjevima Kodeksa koji se odnose na sposobnost i nezavisnost. Inspekcijske djelatnosti ili poslovi izdavanja svjedodžbi koje priznate organizacije mogu biti ovlaštene provoditi moraju biti u okviru djelatnosti koje su izričito spomenute u Kodeksu kao poslovi koje provodi nadležna vlast ili priznata organizacija.

2. Izvještaji navedeni u stavku 5. pravila 5. 1. 1. moraju sadržavati obavijest o priznatoj organizaciji, opsegu ovlaštenja i određenja koje je utvrdila članica kako bi osigurala da se ovlaštene djelatnosti provode potpuno i učinkovito.

Standard A 5. 1. 2. - Ovlaštenje priznatih organizacija

1. U svrhu priznanja u skladu sa stavkom 1. Pravila 5. 1. 2., nadležna vlast mora provjeriti sposobnost i suverenost određene organizacije i utvrditi pokazuje li organizacija, u opsegu potrebnom za izvođenje djelatnosti pokrivene odnosnim ovlaštenjem, da ima:

(a) potrebnu stručnost o pitanjima iz ove Konvencije i odgovarajuće znanje o radu broda, uključujući najmanje zahtjeve koji se odnose na rad pomoraca na brodu, uvjete zaposlenja, smještaj, prostorije za odmor, prehranu i posluživanje hrane, sprečavanje nezgoda, zaštitu zdravlja, zdravstvenu skrb, socijalnu skrb i zaštitu socijalne sigurnosti;

(b) sposobnost održavanja i osuvremenjivanja stručnosti svog osoblja;

(c) potrebno znanje o zahtjevima ove Konvencije te o nacionalnim zakonima i pravilima i odgovarajućim međunarodnim dokumentima koji se primjenjuju; i

(d) odgovarajuću veličinu, strukturu, iskustvo i sposobnost razmjerno vrsti i stupnju ovlaštenja.

2. Sva izdana ovlaštenja koja se odnose na inspekciju, moraju ovlastiti priznatu organizaciju barem da zahtjeva ispravljanje nedostataka utvrđenih u pogledu radnih i životnih uvjeta pomoraca i da na zahtjev države luke provodi inspekcije s tim u vezi.

3. Svaka članica mora ustanoviti:

(a) sustav koji će osigurati svrhovitost rada a koji uključuje obavijest o svim primjenjivim nacionalnim zakonima i pravilima i odgovarajućim međunarodnim dokumentima; i

(b) postupke za održavanje veza s organizacijama i nadzor nad njima.

4. Svaka članica Međunarodnom uredu rada mora dostaviti tekući popis svih priznatih organizacija ovlaštenih da djeluju u njezino ime, te mora taj popis ažurirati. U popisu treba navesti poslove koje su priznate organizacije ovlaštene obavljati. Ured će popis učiniti dostupnim javnosti.

Smjernica B 5. 1. 2. - Ovlaštenje priznatih organizacija

1. Organizacija koja traži priznanje treba pokazati tehničku, upravnu i upravljačku osposobljenost i sposobnost da osigura pružanje odgovarajuće usluge zadovoljavajuće kvalitete.
2. Pri procjeni sposobnosti neke organizacije, nadležna vlast treba utvrditi ima li organizacija:
  - (a) odgovarajuće tehničko, upravljačko i pomoćno osoblje;
  - (b) dovoljno stručno osposobljenog osoblja za pružanje zahtijevane usluge na odgovarajućem zemljopisnom području;
  - (c) dokazanu sposobnost za pružanje pravodobne usluge odgovarajuće kvalitete; kao i
  - (d) je li neovisna i odgovorna u svom radu.
3. Nadležna vlast treba zaključiti pisani ugovor s organizacijom koju ona priznaje kao ovlaštenu. Ugovor treba sadržavati sljedeće elemente:
  - (a) opseg primjene;
  - (b) svrhu;
  - (c) opće uvjete;
  - (d) obavljanje odobrenih poslova;
  - (e) pravnu osnovu odobrenih poslova
  - (f) izvještavanje nadležne vlasti;
  - (g) navođenje ovlaštenja nadležne vlasti priznatoj organizaciji; i
  - (h) nadzor nadležne vlasti nad djelatnostima povjerenim priznatoj organizaciji.
4. Svaka članica treba zahtijevati da priznate organizacije izrade sustav osposobljavanja osoblja zaposlenog u svojstvu inspektora kako bi se osiguralo pravodobno osuvremenjivanje njihovog znanja i stručnosti.
5. Svaka članica mora zahtijevati da priznate organizacije vode bilješke o uslugama koje su obavile kako bi bile u stanju pokazati postizanje zahtijevanih standarda u pitanjima na koje se odnose te usluge.
6. Pri utvrđivanju postupaka nadzora navedenih u stavku 3. (b) Standarda A 5. 1. 2., svaka članica treba uzeti u obzir vodič Smjernica za ovlašćivanje organizacija koja nastupaju u ime administracije, usvojen u okviru Međunarodne pomorske organizacije.

Pravilo 5. 1. 3. - Svjedodžba o radu pomoraca i deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca

1. Ovo pravilo primjenjuje se na brodove:
  - (a) od 500 bruto tonaže i veće, zaposlene na međunarodnim putovanjima; i
  - (b) od 500 bruto tonaže i veće, koji plove pod zastavom članice i djeluju iz luke, ili između luka u drugoj zemlji.
- Za svrhu ovog Pravila, »međunarodno putovanje» znači putovanje iz zemlje do luke izvan te zemlje.
2. Ovo Pravilo primjenjuje se i na svaki brod koji plovi pod zastavom članice, a na kojeg se ne primjenjuje stavak 1. ovog Pravila, na zahtjev brodovlasnika odnosne članice.
3. Svaka članica zahtijevat će da brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju sa sobom i održavaju svjedodžbu o radu pomoraca kojom se potvrđuje da su radni i životni uvjeti pomoraca na brodu, uključujući i mјere za osiguranje stalne usklađenosti koje će biti unijete u deklaraciju o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, navedene u stavku 4. ovog Pravila, bili podvrgnuti inspekciјi i da udovoljavaju zahtjevima nacionalnih zakona ili drugih mјera kojima se primjenjuje ova Konvencija.
4. Svaka članica mora zahtijevati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju sa sobom i drže se deklaracije o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca kojom se utvrđuju državni zahtjevi kojima se primjenjuje ova Konvencija o radnim i životnim uvjetima pomoraca i primjenjuju mјere koje je usvojio brodovlasnik, a kojima se udovoljava zahtjevima na odnosnom brodu ili brodovima.

5. Svjedodžba o radu pomoraca i deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca mora biti suglasna obrascu propisanom u Kodeksu.

6. Ako je nadležna vlast članice ili u tu svrhu valjano ovlaštena priznata organizacija inspekcijom utvrdila da brod koji plovi pod zastavom članice udovoljava ili nastavlja udovoljavati standardima ove Konvencije, ona mora izdati ili obnoviti svjedodžbu o radu pomoraca, te voditi bilješke o toj svjedodžbi dostupne javnosti.

7. Podrobni zahtjevi za svjedodžbu o radu pomoraca na moru i deklaracije o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, uključujući popis elemenata koji moraju biti podvrgni inspekciji i odobreni, utvrđeni su u Dijelu A Kodeksa.

Standard A 5. 1. 3. - Svjedodžba o radu pomoraca i deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca

1. Svjedodžbu o radu pomoraca mora izdati brodu nadležna vlast ili u tu svrhu propisno ovlaštena priznata organizacija za vrijeme koje ne smije biti dulje od pet godina. Popis elemenata koji moraju biti podvrgni inspekciji i za koje se mora utvrditi da udovoljavaju nacionalnim zakonima i pravilima ili drugim mjerama kojima se primjenjuju zahtjevi ove Konvencije, koji se odnose na radne i životne uvjete pomoraca na brodovima prije negoli se može izdati svjedodžba o radu pomoraca, nalazi se u Dodatku A 5. 1.

2. Valjanost svjedodžbe o radu pomoraca zavisi o međuvremenoj inspekciji nadležne vlasti ili u tu svrhu od nje valjano ovlaštene priznate organizacije kako bi se osiguralo stalno udovoljavanje zahtjevima odobrenima od nadležnih državnih organa kojima se primjenjuje ova Konvencija. Ako je obavljena samo jedna međuvremena inspekcija, a valjanost svjedodžbe o radu pomoraca je pet godina, ona se mora obaviti između druge i treće godišnjice svjedodžbe. Datum godišnjice znači dan i mjesec svake godine koji odgovara datumu isteka svjedodžbe o radu pomoraca. Opseg i širina međuvremene inspekcije mora biti jednak pregledu za obnovu svjedodžbe. Svjedodžba će biti ovjerena nakon zadovoljavajuće međuvremene inspekcije.

3. Bez obzira na stavak 1. ovog Standarda, ako je obnovna inspekcija dovršena unutar tri mjeseca prije isteka postojeće svjedodžbe o radu pomoraca, nova svjedodžba vrijedit će od datuma dovršetka obnovne inspekcije za razdoblje ne dulje od pet godina od datuma isteka postojeće svjedodžbe.

4. Ako je obnovna inspekcija obavljena više od tri mjeseca prije datuma isteka postojeće svjedodžbe o radu pomoraca, nova svjedodžba će vrijediti za razdoblje ne dulje od pet godina, koje počinje od datuma dovršetka obnovne inspekcije.

5. Privremena svjedodžba o radu pomoraca može se izdati:

- (a) novim brodovima prilikom isporuke;
- (b) ako je brod promijenio zastavu; i
- (c) ako je brodovlasnik preuzeo odgovornost za rad broda koji je novi tom brodovlasniku.

6. Privremenu svjedodžbu o radu pomoraca može izdati nadležna vlast ili od nje u tu svrhu valjano ovlaštena organizacija za razdoblje ne dulje od šest mjeseci.

7. Privremena svjedodžba o radu pomoraca može se izdati samo nakon što je potvrđeno da je:

- (a) brod bio pod inspekcijom koliko je razumno i moguće, u materiji nabrojenoj u Dodatku A5-I, vodeći računa o provjeri pojedinosti prema točkama (b), (c) i (d) ovog stavka;
- (b) brodovlasnik dokazao nadležnoj vlasti ili priznatoj organizaciji da brod primjenjuje odgovarajuće postupke kako bi udovoljio ovoj Konvenciji;
- (c) zapovjednik dobro upoznat sa zahtjevima ove Konvencije i obvezama u primjeni;
- (d) pružena odgovarajuća obavijest nadležnoj vlasti ili priznatoj organizaciji koje izdaju deklaraciju o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca.

8. Potpuna inspekcija u skladu s stavkom 1. ovog Standarda mora se obaviti prije isteka privremene svjedodžbe kako bi se omogućilo izdavanje svjedodžbe o radu pomoraca u punom trajanju. Nikakva daljnja privremena svjedodžba ne može se izdati nakon početnih šest mjeseci navedenih u stavku 6. ovog Standarda.

Deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca neće se izdati za razdoblje valjanosti privremene svjedodžbe.

9. Svjedodžba o radu pomoraca, privremena svjedodžba o radu pomoraca i deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca moraju se izdati u obliku koji odgovara obrascima u Dodatku A5-II.

10. Deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca mora biti priložena svjedodžbi o radu pomoraca. Ona mora imati dva dijela:

(a) Dio I. mora sastaviti nadležna vlast koja će: i) utvrditi popis elemenata koji će biti podvrgnuti inspekciji u skladu s stavkom 1. ovog Standarda; ii) utvrditi zahtjeve odobrene od nadležnih državnih organa u koje su ugrađene odgovarajuće odredbe ove Konvencije pozivajući se na odgovarajuće nacionalne pravne odredbe kao i, u potrebnom opsegu, na sažetu informaciju o glavnom sadržaju navedenih zahtjeva; iii) utvrditi posebne zahtjeve za vrstu broda prema nacionalnom zakonodavstvu; iv) unijeti sve bitne jednakovrijedne odredbe usvojene po stavku 3. članka VI.; i v) jasno naznačiti svako oslobođenje koje je odobrila nadležna vlast kako je predviđeno u Poglavlju 3.; i

(b) Dio II. mora sastaviti brodovlasnik i pritom utvrditi usvojene mjere kojima će se osigurati trajno udovoljavanje zahtjevima između inspekcija i predložene mjere koje će osigurati stalan napredak.

Nadležna vlast ili u tu svrhu valjano ovlaštena priznata organizacija mora potvrditi Dio II. i izdati deklaraciju o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca.

11. Rezultati svih naknadnih inspekcija ili drugih provjera odnosnog broda i svi značajni nedostaci pronađeni tijekom svake provjere moraju se zabilježiti zajedno s datumom kad su nedostaci koji su bili utvrđeni otklonjeni. Ova bilješka, uz prijevod na engleskom jeziku ako u originalu nije na engleskom, mora, u skladu s nacionalnim zakonima ili pravilima, biti upisana na deklaraciji o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca ili njoj dodana, ili na neki drugi način biti dostupna pomorcima, inspektorima države zastave, ovlaštenim službenicima država luka i predstavnicima brodovlasnika i pomoraca.

12. Valjana tekuća svjedodžba o radu pomoraca i deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, kojoj je priključen prijevod na engleskom jeziku, ako ona nije na engleskom, mora se nalaziti na brodu, a preslika mora biti izložena na vidljivom mjestu na brodu kako bi bila dostupna pomorcima. Preslika mora na zahtjev biti dostupna, u skladu s nacionalnim zakonima i pravilima, pomorcima, inspektorima države zastave, ovlaštenim službenicima u državama luka i predstavnicima brodovlasnika i pomoraca.

13. Zahtjev za prijevod na engleski jezik iz stavka 11. i 12. ovog Standarda ne primjenjuje se na brod koji ne obavlja međunarodna putovanja.

14. Svjedodžba izdana prema stavku 1. ili 5. ovog Standarda prestat će vrijediti u svakom od ovih slučajeva;

(a) ako odgovarajuće inspekcije nisu obavljene unutar razdoblja navedenog u stavku 2. ovog Standarda;

(b) ako svjedodžba nije ovjerena u skladu s stavkom 2. ovog Standarda;

(c) kad je brod promijenio zastavu;

(d) kad brodovlasnik više ne preuzima odgovornost za rad broda; i

(e) kad su obavljene značajne izmjene strukture ili opreme na koju se odnosi Poglavlje 3.

15. U slučaju navedenom u stavku 14. (c), (d) ili (e) ovog Standarda, nova svjedodžba bit će izdana samo kad se nadležna vlast ili priznata organizacija koja izdaje novu svjedodžbu u potpunosti uvjerila da brod udovoljava zahtjevima ovog Standarda.

16. Svjedodžbu o radu pomoraca mora povući nadležna vlast ili u tu svrhu valjano ovlaštena priznata organizacija države zastave, ako postoji dokaz da odnosni brod ne udovoljava zahtjevima ove Konvencije, a zahtijevano korektivno djelovanje nije poduzeto.

17. Pri razmatranju treba li svjedodžba o radu pomoraca biti povučena u skladu s stavkom 16. ovog Standarda, nadležna vlast ili priznata organizacija moraju uzeti u obzir ozbiljnost ili učestalost nedostataka.

Smjernica B 5. 1. 3. - Svjedodžba o radu pomoraca i deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca

1. Navođenje zahtjeva u Dijelu I. Deklaracije o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca treba uključiti ili mu treba biti priloženo pozivanje na zakonske odredbe koje se odnose na radne i životne uvjete pomoraca u svakom od elemenata navedenih u Dodatku A5-I. Ako nacionalno zakonodavstvo točno slijedi zahtjeve utvrđene u ovoj Konvenciji, pozivanje može biti sve što je potrebno. Ako je odredba Konvencije primjenjena putem znatno jednakog rješenja kako predviđa stavak 3. članka VI., ovu odredbu treba utvrditi i osigurati sažeto objašnjenje. Kad je nadležna vlast priznala izuzeće, kako to predviđa III. Poglavlje, o tome se trebaju jasno naznačiti posebna odredba ili odredbe.

2. Mjere navedene u Dijelu II. Deklaracije o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca koje je ispunio brodovlasnik, trebaju, posebice, naznačiti prilike u kojima će stalno udovoljavanje posebnim zahtjevima koje odobri nadležni državni organ biti provjereno, osobe odgovorne za provjeru, bilješke koje treba voditi i postupke koji će se poduzeti kad se utvrdi neispunjavanje. Dio II. može poprimiti različite oblike. On se može pozivati na druge opsežnije dokumente o politici i postupcima koji se odnose na druge aspekte pomorskog sektora, npr. isprave koje zahtjeva Međunarodni kodeks o sigurnom upravljanju (ISM Code) ili obavijest koju zahtjeva pravilo 5 SOLAS Konvencije, Poglavlje XI-1 koje se odnosi na Trajni sažeti zapis.

3. Mjere kojima se osigurava stalno udovoljavanje trebaju uključiti opće međunarodne zahtjeve kako bi brodovlasnik i zapovjednik bili upoznati s najnovijim napretkom tehnologije, te sa znanstvenim otkrićima koja se odnose na izvedbu radnog mjesta, vodeći računa o bitnim opasnostima za rad pomoraca, te o tome obavijestiti predstavnike pomoraca i pri tom jamčiti višu razinu zaštite radnih i životnih uvjeta pomoraca.

4. Deklaracija o zadovoljenju uvjeta rada pomoraca treba prije svega sadržavati jasne izraze koji će pomoći svim zainteresiranim osobama, kao što su inspektori države zastave, ovlašteni službenici u državama luka i pomorci da provjere jesu li zahtjevi pravilno primjenjeni.

5. Primjer podataka koje može sadržavati deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca dan je u Dodatku B5-I.

6. Kad brod promjeni zastavu kako je navedeno u stavku 14. (c) Standarda A 5. 1. 3., i ako obje države ratificiraju ovu Konvenciju, članica pod čijom zastavom brod prije toga nije bio ovlašten ploviti treba, čim je to moguće, nadležnoj vlasti druge članice dostaviti preslike svjedodžbe o radu pomoraca i deklaracije o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca koje je brod imao prije promjene zastave i, ako je to moguće, preslike odgovarajućih izvještaja inspekcije ako nadležna vlast to zatraži unutar tri mjeseca otkad je obavljena promjena zastave.

Pravilo 5. 1. 4. - Inspekcija i provedba

1. Svaka članica mora provjeravati, kroz učinkovit i usklađen sustav redovnih inspekcija, praćenjem i drugim mjerama nadzora, da brodovi koji plove pod njezinom zastavom udovoljavaju zahtjevima ove Konvencije kako su primjenjeni u nacionalnim zakonima i pravilima.

2. Detaljni zahtjevi koji se odnose na inspekciju i sustav provedbe iz stavka 1. ovog Pravila utvrđeni su u Dijelu A Kodeksa.

Standard A 5. 1. 4. - Inspekcija i provedba

1. Svaka članica mora održavati sustav inspekcije uvjeta za pomorce na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, koji mora uključiti provjeru jesu li mjere koje se odnose na radne i životne uvjete utvrđene u deklaraciji o zadovoljavanju uvjeta rada primjenjene, gdje je primjereno, kao i jesu li ispunjeni zahtjevi ove Konvencije.

2. Nadležna vlast mora imenovati dovoljan broj stručno osposobljenih inspektora radi ispunjenja njezinih obveza iz stavka 1. ovog Standarda. Tamo gdje su priznate organizacije ovlaštene provoditi inspekcije, članica mora zahtjevati stručnost osoblja koje provodi inspekciju za provođenje ovih dužnosti i mora im dati potrebna pravna ovlaštenja za obavljanje njihovih dužnosti.

3. Potrebno je donijeti odgovarajuće odredbe kojima će se osigurati da su inspektori uvježbani, osposobljeni, da imaju utvrđen opseg rada, snagu, pravni položaj i neovisnost, potrebnu ili poželjnju, koja će im omogućiti obavljanje provjere i osigurati udovoljavanje kako je navedeno u stavku 1. ovog Standarda.

4. Takve inspekcije moraju se poduzimati u prikladnim vremenskim razmacima koje zahtijeva Standard A 5.
1. 3. Ovo razdoblje ni u kojem slučaju ne smije biti dulje od tri godine.
5. Ako članica primi prigovor koji smatra očito utemeljenim ili pribavi dokaz da brod koji plovi pod njezinom zastavom ne udovoljava zahtjevima ove Konvencije ili da postoje ozbiljni nedostaci u primjeni mjera utvrđenih u deklaraciji o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, članica mora poduzeti korake potrebne da se taj predmet istraži, i osigurati poduzimanje radnji za otklanjanje pronađenih nedostataka.
6. Svaka članica treba predvidjeti odgovarajuća pravila i djelotvorno ih provoditi, kako bi time jamčila da inspektori imaju pravni položaj i uvjete službe koji će im osigurati neovisnost o promjenama vlade i nepovoljnih vanjskih utjecaja.
7. Inspektor, nakon što su dobili jasne upute kako obaviti poslove i nakon što su opskrbljeni valjanim vjerodajnicama, moraju biti ovlašteni:
  - (a) stupiti na brod koji plovi pod zastavom članice;
  - (b) provesti provjeru, ispitivanje ili istragu koje smatraju potrebnima da bi se uvjerili da su standardi bili ispravno primjenjeni; i
  - (c) zahtijevati otklanjanje svakog nedostatka te, kad osnovano sumnjuju da nedostaci predstavljaju ozbiljno kršenje zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca) ili predstavljaju značajnu opasnost za sigurnost, zdravlje i zaštitu pomoraca, zabraniti brodu da napusti luku dok ne budu poduzete potrebne radnje.
8. Protiv svake radnje prema stavku 7. (c) ovog Standarda dopuštena je žalba sudskej ili upravnoj vlasti.
9. Inspektorim imaju pravo po vlastitom nahođenju dati savjet umjesto da pokrenu postupak ili preporuče njegovo pokretanje u slučajevima kad ne postoji očito kršenje zahtjeva ove Konvencije koje ugrožava sigurnost, zdravlje ili zaštitu pomoraca, a ne postoji dokaz o ranijim sličnim kršenjima.
10. Inspektorim moraju smatrati povjerljivim izvorom svaku pritužbu ili prigovor u kojima se navode opasnost ili nedostatak radnih i životnih uvjeta pomoraca ili povrede zakona i pravila, i ne smiju stavljati do znanja brodovlasniku, njegovom predstavniku ili poduzetniku broda da je inspekcija obavljena kao posljedica takve pritužbe ili prigovora.
11. Inspektorima se ne smiju povjeriti dužnosti koje mogu, zbog njihovog broja ili naravi, štetiti djelotvornosti inspekcije ili na neki drugi način štetiti njihovom ugledu ili nepristranosti u njihovim odnosima sa brodovlasnicima, pomorcima ili drugim zainteresiranim stranama. Napose, inspektorima mora:
  - (a) biti zabranjeno imati izravni ili neizravni interes u nekoj radnji nad kojom su oni pozvani provesti inspekciju; i
  - (b) uz primjenu odgovarajućih sankcija ili disciplinskih mjera, pa i nakon napuštanja službe, biti zabranjeno otkrivanje svih poslovnih tajni ili povjerljivih radnih postupaka ili informacija osobne prirode koje su mogli saznati u tijeku njihove službe.
12. Inspektor o svakoj inspekciji moraju podnijeti izvještaj nadležnoj vlasti. Jedna preslika izvještaja na engleskom ili radnom jeziku broda mora se dostaviti zapovjedniku broda, a druga istaći na brodskoj oglasnoj ploči radi informacije pomorcima i, na zahtjev, poslati njihovim predstavnicima.
13. Nadležna vlast svake članice mora voditi knjigu inspekcija o uvjetima pomoraca na brodovima koji plove pod njezinom zastavom. Ona mora objavljivati godišnji izvještaj o djelatnosti inspekcije unutar određenog vremena, koje ne smije biti dulje od šest mjeseci, nakon isteka godine.
14. U slučaju istrage o većoj nezgodi, izvještaj treba podnijeti nadležnoj vlasti, čim je to moguće, ali najkasnije u roku od mjesec dana od dana završetka istrage.
15. Kad je inspekcija provedena ili kad su poduzete mjere prema ovom Standardu, treba uložiti sve moguće napore da se sprijeći neopravdano zadržavanje ili odgađanje odlaska broda..

16. U skladu s nacionalnim zakonima i pravilima mora se platiti naknada za svaki gubitak ili štetu koji su nastali nezakonitom primjenom inspektorskih ovlasti. Teret dokaza u svakom pojedinom slučaju pada na tužitelja.

17. Svaka članica mora predvidjeti i djelotvorno primijeniti odgovarajuće kazne i druge mjere za otklanjanje kršenja zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca) i za sprečavanje inspektora pri obavljanju njihovih dužnosti.

Smjernica B 5. 1. 4. - Inspekcija i provedba

1. Nadležna vlast i bilo koja druga služba ili vlast koja je u potpunosti ili djelomično odgovorna za inspekciju radnih i životnih uvjeta pomoraca treba imati sredstva potrebna za ispunjenje svojih zadataka. Posebice:

(a) svaka članica treba poduzeti potrebne mjere tako da primjereno osposobljeni tehnički eksperti i stručnjaci mogu biti pozvani pomoći inspektorima u radu, ako je to potrebno; i

(b) inspektori trebaju raspolagati prikladno smještenim zgradama, opremom i odgovarajućim sredstvima prijevoza za djelotvorno obavljanje zadataka.

2. Nadležna vlast treba utvrditi politiku udovoljavanja i provedbe radi osiguranja dosljednosti ili drugačije vođenje inspekcije i provedbe djelatnosti koje se odnose na ovu Konvenciju. Preslike takve politike treba dostaviti svim inspektorima i odnosnim provedbenim uredima i trebaju biti dostupne javnosti, brodovlasnicima i pomorcima.

3. Nadležna vlast treba utvrditi jednostavne postupke koji će joj omogućiti primanje informacija u povjerenju o mogućim kršenjima zahtjeva iz ove Konvencije (uključujući prava pomoraca) koje predoče pomorci izravno ili predstavnici pomoraca, i omogućiti inspektorima neodgodivu istragu takvih predmeta, uključujući:

(a) mogućnost da zapovjednici, pomorci ili predstavnici pomoraca zahtijevaju inspekciju kad ju oni smatraju potrebnom; i

(b) pribavljanje tehničkih informacija i savjeta brodovlasnika i pomoraca i zainteresiranih organizacija o najdjelotvornijim načinima udovoljavanja zahtjevima ove Konvencije i postizanje stalnog unapređenja uvjeta pomoraca na brodovima.

4. Inspektori trebaju biti potpuno stručni i mora ih biti u dovoljnem broju kako bi se osiguralo učinkovito izvršenje njihovih dužnosti imajući u vidu:

(a) važnost dužnosti koje inspektori moraju obaviti, posebno broj, prirodu i veličine brodova podvrgnutih inspekciji, te broj i složenost pravnih odredbi koje valja primjenjivati;

(b) sredstva stavljena na raspolaganje inspektorima; i

(c) praktične uvjete pod kojima inspekcije moraju biti provedene da bi bile djelotvorne.

5. Poštujući uvjete za stupanje u javnu službu koje mogu propisati nacionalni zakoni i pravila, inspektori trebaju biti osposobljeni i odgovarajuće uvježbani za obavljanje svojih dužnosti i, kad je to moguće, imati pomorsko obrazovanje ili iskustvo kao pomorci. Oni trebaju imati odgovarajuće znanje o radnim i životnim uvjetima pomoraca i engleskom jeziku.

6. Treba poduzeti mjere da se inspektorima pruži odgovarajuće daljnje uvježbavanje tijekom njihovog zaposlenja.

7. Svi inspektori trebaju jasno razumjeti okolnosti u kojima se provodi inspekcija, opseg inspekcija kakve se provode u različitim okolnostima i opći način provedbe inspekcije.

8. Inspektori koji su dobili odgovarajuće ovlasti po nacionalnom zakonu trebaju biti ovlašteni barem:

(a) dolaziti na brod slobodno i bez prethodne najave; međutim, početkom inspekcije broda inspektori trebaju o svojoj prisutnosti obavijestiti zapovjednika broda ili osobu u službi i, kad je moguće, pomorce ili njihove predstavnike;

- (b) ispitivati zapovjednika broda, pomorca ili neku drugu osobu, uključujući brodovlasnika ili njegovog predstavnika, o svakom pitanju koje se odnosi na primjenu zahtjeva propisanih zakonima i pravilima, u prisutnosti svjedoka kojeg osoba može zahtijevati;
- (c) zahtijevati uvid u knjige, brodske dnevниke, registre, svjedodžbe ili druge isprave koji se izravno odnose na predmet inspekcije, da bi provjerili udovoljavanje nacionalnim zakonima i pravilima kojima se primjenjuje ova Konvencija;
- (d) provesti isticanje obavijesti koje zahtijevaju nacionalni zakoni i pravila kojima se primjenjuje ova Konvencija;
- (e) u svrhu analize uzeti ili izdvojiti uzorke proizvoda, tereta, pitke vode, zaliha, materijala i tvari koji se koriste ili kojima se rukuje;
- (f) nakon inspekcije, skrenuti bez odgađanja pažnju brodovlasniku, poduzetniku broda ili zapovjedniku na nedostatke koji mogu štetiti zdravlju i sigurnosti osoba na brodu;
- (g) upozoriti nadležnu vlast i, ako je moguće, priznatu organizaciju, o svakom nedostatku ili zloupotrebi na koju se postojeći zakoni i pravila izravno ne odnose i podnijeti im prijedloge za poboljšanje zakona ili pravila; i
- (h) obavijestiti nadležnu vlast o svakoj ozljedi na radu ili bolesti pomoraca u slučajevima i na način koji mogu propisati zakoni i pravila.

9. Kad se uzorak naveden u stavku 8. (e) ove Smjernice uzima ili vadi, brodovlasnik ili njegov predstavnik, i kad je to prikladno, pomorac, trebaju biti obaviješteni ili biti prisutni uzimanju ili vađenju uzorka. Inspektor treba točno zabilježiti količinu takvog uzorka.

10. Godišnji izvještaj koji objavljuje nadležna vlast neke članice o brodovima koji plove pod njezinom zastavom, treba sadržavati:

- (a) popis zakona i pravila na snazi koji se odnose na radne i životne uvjete i svaku izmjenu i dopunu koja je stupila na snagu tijekom godine;
- (b) pojedinosti o organizaciji sustava inspekcije;
- (c) statističke podatke o brodovima i drugim prostorima podvrgnutih inspekciji i brodovima i drugim prostorima koji su stvarno pregledani;
- (d) statističke podatke o svim pomorcima na koje se odnose njezini nacionalni zakoni i pravila;
- (e) statističke podatke i obavijesti o povredama zakonodavstva, izrečenim kaznama i slučajevima zadržavanja brodova; i
- (f) statističke podatke o prijavljenim ozljedama na radu i bolestima koji su pogodili pomorce.

Pravilo 5. 1. 5. - Postupci po prigovoru na brodu

1. Svaka članica mora zahtijevati da brodovi koji plove pod njezinom zastavom imaju postupke na brodu za pravedno, uspješno i brzo rješavanje svih prigovora pomoraca zbog navodnog kršenja zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca).

2. Svaka članica mora zabraniti i kazniti bilo koju vrstu šikaniranja pomorca zbog podnošenja prigovora.

3. Odredbe ovog pravila i odgovarajući dijelovi Kodeksa ne diraju u pravo pomorca da zatraži zadovoljštinu bilo kojim pravnim sredstvom koje pomorac smatra odgovarajućim.

Standard A 5. 1. 5. - Postupci po prigovoru na brodu

1. Ne dirajući u širi opseg koji mogu dati nacionalni zakoni, pravila ili kolektivni ugovori, pomorci imaju na raspolaganju postupak podnošenjem prigovora na brodu o svakom predmetu koji navodno predstavlja kršenje zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca).

2. Svaka članica svojim zakonima ili pravilima mora osigurati provedbu odgovarajućih postupaka po prigovorima kako bi se udovoljilo zahtjevima Pravila 5. 1. 5.

3. Takvi postupci moraju nastojati da se prigovori riješe na najnižoj mogućoj razini. Međutim, u svim slučajevima, pomorci moraju imati pravo podnijeti prigovore izravno zapovjedniku broda, a ako to smatraju potrebnim, i odgovarajućim vlastima izvan broda.

4. Postupci po prigovoru na brodu moraju uključiti pravo pomorca da ima pratnju ili predstavnika u postupku po prigovoru te na zaštitu protiv mogućeg šikaniranja zbog podnošenja prigovora. Izraz »šikaniranje« odnosi se na svaku štetnu radnju poduzetu od neke osobe prema pomorcu zbog podnošenja prigovora koji nije očito počinjen radi uznemiravanja ili zlobe.

5. Pored preslike svog ugovora o zaposlenju, svi pomorci moraju dobiti presliku postupka po prigovoru koji se primjenjuju na brodu. Ona mora sadržavati obavijest o vezi s nadležnim vlastima u državi zastave i, ako je ona različita, u zemlji prebivališta pomorca, i ime osobe ili osoba na brodu koje mogu, na povjerljivoj osnovi, pružiti pomorcima nepristran savjet o njihovom prigovoru ili im pomoći na drugi način u postupcima po prigovoru koji slijede, a koji im stoje na raspolaganju na brodu.

Smjernica B 5. 1. 5. - Postupci po prigovoru na brodu

1. Pridržavajući se odgovarajućih odredbi primjenjivih kolektivnih ugovora, nadležna vlast treba u tjesnoj suradnji s organizacijama brodovlasnika i pomoraca, izraditi predložak provedbe pravednog, brzog i podrobno zabilježenog brodskog postupka po prigovoru za sve brodove koji plove pod zastavom članice. Pri izradi ovih postupaka treba razmotriti slijedeća pitanja:

(a) mnogi prigovori mogu se odnositi posebno na one pojedince kojima se prigovor podnosi ili čak na zapovjednika broda. U svim slučajevima pomorci trebaju biti u mogućnosti podnijeti prigovor izravno zapovjedniku ili nekome izvan broda; i

(b) da bi se pomoglo sprječiti probleme šikaniranja pomoraca koji su podnijeli prigovor o materiji iz ove Konvencije, postupci trebaju potaknuti imenovanje osobe na brodu koja može savjetovati pomorce o postupcima koji im stoje na raspolaganju i, ako pomorac koji je podnio prigovor to zahtijeva, i prisustvovati svim sastancima ili raspravama o predmetu prigovora.

2. Postupci raspravljeni tijekom konzultacija navedenog u stavku 1. ove Smjernice trebaju uključiti barem sljedeće:

(a) prigovori trebaju biti upućeni rukovoditelju službe pomorca koji podnosi prigovor ili nadređenom časniku pomorca;

(b) rukovoditelj službe ili nadređeni časnik trebaju pokušati rješiti predmet unutar propisanog ograničenog vremena koje odgovara ozbiljnosti predmeta;

(c) ako rukovoditelj službe ili nadređeni časnik ne mogu rješiti prigovor na zadovoljstvo pomorca, ovaj ga može podnijeti zapovjedniku broda koji o ovom predmetu treba odlučiti osobno;

(d) pomorci trebaju neprestano imati pravo na prisutnost drugog pomorca ili biti predstavljeni od drugog pomorca po svom izboru na tom brodu;

(e) svi prigovori i odluke o njima trebaju se zabilježiti, a preslika predati zainteresiranom pomorcu;

(f) ako se prigovor ne može rješiti na brodu, predmet treba podnijeti brodovlasniku na kopnu, kojem treba dati odgovarajuće ograničeno vrijeme za rješavanje predmeta, ako je to prikladno, konzultacijama s pomorcima vezanim uz slučaj ili nekom osobom koju oni mogu imenovati kao svog predstavnika; i

(g) u svim slučajevima pomorci trebaju imati pravo podnijeti svoje prigovore izravno zapovjedniku broda, brodovlasniku i nadležnim vlastima.

Pravilo 5. 1. 6. - Pomorske nezgode

1. Svaka članica mora provesti službenu istragu o svim ozbiljnim pomorskim nezgodama koje su dovele do ozljede ili smrti u koju je uključen brod koji plovi pod njezinom zastavom. Završni izvještaj o istrazi u pravilu se mora objaviti.

2. Članice su dužne međusobno surađivati kako bi se olakšala istraga ozbiljnih pomorskih nezgoda navedenih u stavku 1. ovog pravila.

Standard A 5. 1. 6. - Pomorske nezgode

(nema odredbi)

Smjernica B 5. 1. 6. - Pomorske nezgode

(nema odredbi)

Pravilo 5. 2. - Obveze države luke

Svrha: Omogućiti svakoj članici da izvrši svoje obveze iz ove Konvencije koje se odnose na međunarodnu suradnju u primjeni i provedbi standarda Konvencije na stranim brodovima

Pravilo 5. 2. 1. - Inspekcije u luci

1. Svaki strani brod koji u tijeku svog redovnog poslovanja ili iz drugih razloga, uplovio u luku članice može biti podvrgnut inspekciji u skladu s stavkom 4. članka V radi provjere udovoljava li zahtjevima ove Konvencije (uključujući i prava pomoraca) koji se odnose na radne i životne uvjete pomoraca na brodu.

2. Svaka članica mora prihvati svjedodžbu o radu pomoraca i deklaraciju o zadovoljavanju uvjeta rada koje zahtijeva pravilo 5. 1. 3. kao prima facie dokaz o udovoljavanju zahtjevima ove Konvencije (uključujući prava pomoraca). Stoga se inspekcija u njezinim lukama mora, osim u okolnostima navedenim u Kodeksu, ograničiti na provjeru svjedodžbe i deklaracije.

3. Inspekcije u luci moraju obaviti ovlašteni službenici u skladu s odredbama Kodeksa i drugih primjenjivih međunarodnih zahtjeva kojima se uređuje inspekcijski nadzor države luke u članici. Svaka takva inspekcija mora se ograničiti na provjeru jeli predmet podvrgnut inspekciji u skladu s odgovarajućim zahtjevima utvrđenim u člancima i Pravilima ove Konvencije i u Dijelu A Kodeksa.

4. Inspekcije koje se mogu provoditi u skladu s ovim pravilom moraju se zasnovati na učinkovitoj sustavu inspekcije i nadzora države luke koji će doprinijeti osiguranju da radni i životni uvjeti na brodovima koji ulaze u luku članice udovoljavaju zahtjevima ove Konvencije (uključujući i prava pomoraca).

5. Obavijest o sustavu navedenom u stavku 4. ovog Pravila, uključujući i način procjene njegovog učinka, mora biti uključen u izvještaje članice prema članku 22. Ustava.

Standard A 5. 2. 1. - Inspekcije u luci

1. Kad ovlašteni službenik, nakon dolaska na brod radi obavljanja inspekcije, zatraži, ako je to prikladno, svjedodžbu o radu pomoraca i deklaraciju o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca, te utvrdi da:

(a) zahtijevane isprave nisu na raspolaganju ili se ne drže na brodu ili su lažne ili da podnijete isprave ne sadrže podatke koje zahtijeva ova Konvencija ili da su na drugi način neispravne; ili

(b) postoji osnovana sumnja da radni i životni uvjeti na brodu nisu u skladu sa zahtjevima ove Konvencije; ili

(c) postoji opravdana sumnja da je brod promijenio zastavu kako bi izbjegao udovoljavanju ovoj Konvenciji; ili

(d) postoji prigovor u kojem se tvrdi da posebni radni i životni uvjeti na brodu nisu u skladu sa zahtjevima ove Konvencije;

isti može provesti detaljniju inspekciju kako bi utvrdio radne i životne uvjete na tom brodu. Takva se inspekcija mora u svakom slučaju provesti i u slučaju kad se smatra ili tvrdi da nedostatak može predstavljati očitu opasnost za sigurnost, zdravlje ili sigurnosnu zaštitu pomoraca, ili gdje ovlašteni službenik osnovano sumnja da neki nedostaci predstavljaju ozbiljno kršenje zahtjeva ove Konvencije (uključujući i prava pomoraca).

2. Kad detaljniju inspekciju na stranom brodu u luci članice provode ovlašteni službenici u okolnostima utvrđenim u točkama (a), (b) ili (c) stavka 1. ovog Standarda, ona se u načelu mora odnosi na predmete navedene u Dodatku A5-III.

3. U slučaju prigovora prema stavku 1. (d) ovog Standarda, inspekcija se mora u pravilu ograničiti na predmet prigovora, premda prigovor ili istraga u vezi s tim mogu biti očit povod za detaljniju inspekciju u skladu s stavkom 1. (b) ovog Standarda. U svrhu stavka 1. (d) ovog Standarda »prigovor» znači obavijest koju su podnijeli pomorac, stručno tijelo, neko udruženje, sindikat ili, općenito, bilo koja osoba zainteresirana za sigurnost broda, uključujući opasnosti za sigurnost ili zdravlje pomoraca na brodu.

4. Kad se nakon detaljnije inspekcije utvrdi da radni i životni uvjeti ne odgovaraju zahtjevima ove Konvencije, ovlašteni službenik mora odmah skrenuti pažnju zapovjedniku broda na nedostatke, uz određeni rok za njihovo otklanjanje. U slučaju da takve nedostatke ovlašteni službenik smatra značajnim ili ako se oni odnose na prigovor podnijet u skladu s stavkom 3. ovog Standarda, ovlašteni službenik mora o tim nedostacima skrenuti pažnju odgovarajućim organizacijama pomoraca i brodovlasnika u članici u kojoj je inspekcija provedena, i može:

(a) obavijestiti predstavnika države zastave;

(b) dostaviti odgovarajuću obavijest nadležnim vlastima naredne luke pristajanja.

5. Članica u kojoj je provedena inspekcija mora imati pravo dostaviti presliku izvještaja službenika, kojoj mora biti priložen odgovor primljen od nadležnih vlasti države zastave unutar propisanog roka, glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada, s namjerom da se takva mjera smatra odgovarajućom i primjerenom kako bi se osiguralo vođenje bilješki o takvoj obavijesti i skrenula pažnja stranaka koje mogu biti zainteresirane da se koriste odgovarajućim postupcima za naknadu štete.

6. Kad je nakon detaljnije inspekcije ovlaštenog službenika utvrđeno da brod ne odgovara zahtjevima ove Konvencije i da:

(a) uvjeti na brodu očito predstavljaju opasnost za sigurnost, zdravlje ili sigurnosnu zaštitu pomoraca; ili

(b) ova neusklađenost predstavlja ozbiljno ili ponovljeno kršenje zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca) ;

ovlašteni službenik poduzet će korake da osigura da brod ne nastavi plovidbu dok sve neusklađenosti na koje se odnose točke (a) ili (b) ovog stavka nisu ispravljene ili dok ovlašteni službenik nije prihvatio plan za otklanjanje tih neusklađenosti i uvjerio se da će plan biti brzo primijenjen. Ako je brod spriječen nastaviti plovidbu, ovlašteni službenik o tome će odmah obavijestiti državu zastave i pozvati predstavnika države zastave da bude prisutan, ako je moguće, zahtijevajući odgovor države zastave u propisanom roku. Ovlašteni službenik će isto tako bez odgađanja obavijestiti odgovarajuće organizacije brodovlasnika i pomoraca u državi luke u kojoj je inspekcija provedena.

7. Svaka članica mora osigurati da njezini ovlašteni službenici dobiju uputu o okolnostima navedenim u Dijelu B Kodeksa, kao vrstama okolnosti koje opravdavaju zadržavanje broda prema stavku 6. ovog Standarda.

8. Kad izvršava svoje obveze prema ovom Standardu, svaka članica mora uložiti sav mogući napor da spriječi neopravdano zadržavanje broda ili odgađanje njegova odlaska. Ako je utvrđeno da je brod neopravdano zadržan ili je njegov odlazak odgođen mora mu se platiti naknada za svaki gubitak ili štetu koja mu je počinjena. Teret dokaza u svakom slučaju pada na tužitelja.

Smjernica B 5. 2. 1. - Inspekcije u luci

1. Nadležna vlast treba utvrditi politiku inspekcija za ovlaštene službenike koji provode inspekcije prema pravilu 5. 2. 1. Cilj politike treba biti osiguranje dosljednosti te vođenje inspekcije i provedbenih djelatnosti koje se odnose na zahtjeve iz ove Konvencije (uključujući prava pomoraca). Preslike politike treba dati svim ovlaštenim službenicima i one trebaju biti na raspolaganju javnosti, brodovlasnicima i pomorcima.

2. Kod utvrđivanja politike kojom je određuju okolnosti u kojima se može zadržati brod prema stavku 6. Standarda A 5. 2. 1., nadležna vlast treba uzeti u obzir da, imajući u vidu kršenja navedena u stavku 6. (b) Standarda A 5. 2. 1., ozbiljnost može biti posljedica prirode odnosnog nedostatka. Ovo može biti posebno važno u slučaju povrede temeljnih prava i načela ili prava zaposlenja pomoraca i socijalnih prava prema člancima III. i IV. Primjerice, zaposlenje osobe mlađe od određene starosti treba smatrati ozbiljnim kršenjem čak i ako postoji samo jedna takva osoba na brodu. U drugim slučajevima, treba uzeti u obzir broj različitih nedostataka utvrđenih tijekom pojedine inspekcije, primjerice, nekoliko nedostataka u pogledu smještaja, hrane ili posluživanja hrane koji ne štete sigurnosti ili zdravlju treba nužno utvrditi prije nego ih se smatra ozbiljnim kršenjem.

3. Članice trebaju međusobno surađivati u najvećoj mogućoj mjeri kod usvajanja međunarodno ugovorenih smjernica o politici inspekcije, posebno onih koje se odnose na okolnosti koje opravdavaju zadržavanje broda.

Pravilo 5. 2. 2. - Postupci po prigovoru na kopnu

1. Svaka članica mora osigurati da pomorci na brodu koji su došli u luku na državnom području članice a koji se pozivaju na kršenje zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca) imaju pravo podnijeti prigovor kako bi se omogućio brz i praktičan postupak naknade.

Standard A 5. 2. 2. - Postupci po prigovoru na kopnu

1. Prigovor pomorca koji se poziva na kršenje zahtjeva ove Konvencije (uključujući prava pomoraca) može se podnijeti ovlaštenom službeniku u luci u koju je pomorac stigao. U takvim slučajevima ovlašteni službenik mora poduzeti početno istraživanje.

2. Kad je to primjereni, te imajući u vidu prirodu prigovora, početno istraživanje mora razmotriti jesu li postupci po prigovoru na brodu, predviđeni prema Pravilu 5. 1. 5., bili provedeni. Ovlašteni službenik može provesti i detaljniju inspekciju u skladu sa Standardom A 5. 2. 1.

3. Ovlašteni službenik mora, kad je to prikladno, nastojati pripomoći razrješenju prigovora u okviru broda

4. U slučaju da se istraživanjem ili inspekcijom predviđenom ovim Standardom otkrije neusklađenosti koja spada u okvir stavka 6. ovog Standarda, primijenit će se odredbe tog stavka.

5. Kad odredbe stavka 4. ovog Standarda nisu primjenjene, a prigovor nije riješen na razini broda, ovlašteni službenik mora bez odgađanja obavijestiti državu zastave tražeći u propisanom roku savjet i plan djelovanja radi ispravljanja nedostataka.

6. Kad prigovor nije riješen nakon djelovanja poduzetog u skladu s stavkom 5. ovog Standarda, država luke dostaviti će presliku izvještaja ovlaštenog službenika glavnem ravnatelju. Izvještaju moraju biti priloženi svi odgovori primljeni unutar propisanog roka od nadležne vlasti države zastave. Moraju se isto tako obavijestiti odgovarajuće organizacije brodovlasnika i pomoraca. Pored toga, država luke mora glavnem ravnatelju redovito podnosići statističke podatke i obavijesti o riješenim prigovorima. Obje ove obvezne predviđene su da bi se, na osnovu takvih radnji, a koje se mogu smatrati odgovarajućim i prikladnim, omogućilo vođenje bilješki te skrenula pažnja strankama, uključujući i organizacije brodovlasnika i pomoraca, koje mogu biti zainteresirane da se posluže njima u odgovarajućim postupcima ostvarivanja naknade.

7. Trebaju se poduzeti odgovarajući koraci radi zaštite tajnosti prigovora koje su podnijeli pomorci.

Smjernica 5. 2. 2. - Postupci po prigovoru na kopnu

1. Kad ovlašteni službenik postupa po prigovoru navedenom u Standardu A 5. 2. 2., on treba najprije ispitati jeli prigovor opće prirode a odnosi se na sve pomorce na brodu ili neku kategoriju njih, ili se odnosi samo na slučaj pojedinog pomorca.

2. Ako je prigovor opće prirode, treba razmotriti poduzimanje detaljnije inspekcije u skladu sa Standardom A 5. 2. 1.

3. Ako se prigovor odnosi na pojedini slučaj, tada treba razmotriti rezultate postupka za rješavanje tog prigovora na brodu. Ako takav postupak nije proveden, ovlašteni službenik treba predložiti podnosiocu

prigovora da iskoristi priliku koju mu pruža jedan takav postupak. Trebaju postojati dobri razlozi za razmatranje prigovora prije nego se postupak po prigovoru provede na brodu. To mogu biti neprimjereni ili pretjerano odgođen unutarnji postupak ili bojazan podnositelja prigovora od odmazde zbog uloženog prigovora.

4. U svakom istraživanju prigovora, ovlašteni službenik treba zapovjedniku, brodovlasniku ili nekoj drugoj osobi povezanoj s prigovorom pružiti priliku da iznesu svoje mišljenje.

5. U slučaju da država zastave pokaže, u odgovoru na obavijest države luke u skladu sa stavkom 5. Standarda A 5. 2. 2. da će ona raspraviti predmet i da ima djelotvorne postupke za tu svrhu te da je podnijela prihvativ plan djelovanja, ovlašteni službenik može se uzdržati od daljeg uplitanja povodom prigovora.

Pravilo 5. 3. - Obveze podrške radu

Svrha: Osigurati da svaka članica izvrši svoje obveze prema ovoj Konvenciji koje se odnose na pribavljanje i zapošljavanje pomoraca i socijalnu zaštitu pomoraca

1. Bez utjecaja na načelo odgovornosti članice za radne i životne uvjete pomoraca na brodovima koji plove pod njezinom zastavom, članica je odgovorna i za osiguranje izvršenja zahtjeva iz Konvencije koji se odnose na pribavljanje i zapošljavanje pomoraca i zaštitu socijalne sigurnosti pomoraca koji su njeni državljeni, stanovnici ili su nastanjeni ili smješteni na njezinom državnom području u opsegu u kojem je takva odgovornost predviđena ovom Konvencijom.

2. Detaljniji zahtjevi za primjenu stavka 1. ovog pravila nalaze se u Kodeksu.

3. Svaka članica dužna je utvrditi učinkovitu inspekciiju i sustav praćenja radi provedbe svojih obveza u pogledu pribavljanja radne snage iz ove Konvencije.

4. Obavijest o sustavu navedenom u stavku 3. ovog Pravila, uključujući načine prosudbe njegovog učinka, mora biti uključena u izvještaje članice prema članku 22. Ustava.

Standard A 5. 3. - Obveze podrške radu

1. Svaka članica mora provesti zahtjeve ove Konvencije koji se primjenjuju na rad i praksu službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca smještenih na njihovom državnom području kroz sustav inspekcijskih, praćenja i zakonskih postupaka u slučaju kršenja koncesijskih i drugih radnih zahtjeva predviđenih u Standardu A 1. 4.

Smjernica B 5. 3. - Obveze podrške radu

1. Od privatnih službi za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca smještenih na državnom području članice koje pribavljaju usluge pomoraca za brodovlasnike, gdjegod se oni nalazili, treba zahtijevati da preuzmu obveze i osigurati da brodovlasnici točno ispune uvjete iz ugovora o zaposlenju zaključene između njih i pomoraca.

DODATAK A5-I

Uvjeti rada i života pomoraca koji moraju biti podvrgnuti inspekciji i odobreni od strane države zastave prije izdavanja svjedodžbe u skladu sa Standardom A 5. 1. 3. stavak 1.:

Najniža dob

Medicinske svjedodžbe

Ospozobljenost pomoraca

Ugovori o zaposlenju pomoraca

Korištenje odobrene ili ovlaštene ili upravljanje privatne služe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca

Sati rada ili odmora

Razina brojnosti posade na brodu

Smještaj

Brodske prostorije za odmor
Hrana i posluživanje
Zdravlje, sigurnost i sprečavanje nezgoda
Medicinska skrb na brodu
Brodski postupak po prigovoru
Ispłata plaća

DODATAK A5-II

- Dokument: SVJEDODŽBA O RADU POMORACA
- Dokument: DEKLARACIJA O ZADOVOLJAVANJU UVJETA RADA POMORACA - DIO I.
- Dokument: DEKLARACIJA O ZADOVOLJAVANJU UVJETA RADA POMORACA - DIO II.
- Dokument: PRIVREMENA SVJEDODŽBA O RADU POMORACA

DODATAK A5-III

Opća područja koja su podložna detaljnoj inspekciji ovlaštenog službenika u luci članice koja provodi nadzor države luke u skladu s Standardom A 5. 2. 1.:

Najniža dob
Zdravstvene svjedodžbe
Osposobljenost pomoraca
Ugovori o zapošljavanju pomoraca
Korištenje koncesijske ili potvrđene ili upravljane privatne služe za pribavljanje i zapošljavanje pomoraca
Sati rada ili odmora
Razina brojnosti posade na brodu
Smještaj
Brodske prostorije za odmor
Hrana i posluživanje
Zdravlje, sigurnost i sprečavanje nezgoda
Zdravstvena skrb na brodu
Brodski postupak po prigovoru
Ispłata plaća

DODATAK B5-I

PRIMJER DRŽAVNE DEKLARACIJE

Vidi Smjernice B 5.1.3. Konvencija o radu pomoraca iz 2006. godine Deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca - Dio I.

(Napomena: Ova Deklaracija mora biti pridružena brodskoj Svjedodžbi o radu pomoraca)

Izdano na temelju ovlasti Ministarstva pomorskog prometa XXXXX

Poštjući odredbe Konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine, sljedeći naznačeni brod:

Ime broda	IMO broj	Bruto tonaža
M.S. PRIMJER	12345	1,000

koji je održavan u skladu sa Standardom A 5.1.3. Konvencije.

Niže potpisani izjavljuje, u ime prethodno navedene ovlaštene uprave:

- (a) da su odredbe Konvencije o radu pomoraca u potpunosti sadržane u zahtjevima odobrenima od nadležnog državnog organa koji se nadalje navode;
- (b) da su i zahtjevi sadržani u nacionalnim propisima koji se nadalje navode; objašnjenja koja se tiču tih propisa su priloženi gdje je to potrebno;
- (c) podrobnosti o suštinski jednakovrijednim zahtjevima prema članku VI., stavcima 3. i 4., su predviđeni <prema odnosnim zahtjevima navedenima u nastavku><u odjeljku za to predviđenom u nastavku> (precrtati nepotrebno)
- (d) svako izuzeće dopušteno od ovlaštene uprave u skladu s Poglavljem 3. izričito je naznačeno u odjeljku u nastavku predviđenom u tu svrhu; i
- (e) svaki zahtjev koji se odnosi na vrst broda prema nacionalnom zakonodavstvu također je naveden u odnosnom zahtjevu.

1. Najniža dob (Pravilo 1.1.)

Pomorski zakon, br. 123 iz 1905, kako je izmijenjen i dopunjjen (»Zakon«). Poglavlje X: Pomorski propisi (»Propisi«), 2006., Odredbe 1111-1222 Najmanja dob je dob određena u Konvenciji. Noć« označava razdoblje od 9 sati navečer do 6 sati ujutro, osim ako Ministarstvo pomorskog prometa (»Ministarstvo«) ne odobri neko drugo razdoblje. Primjeri opasnog rada dopuštenog za osobe od 18 godina ili starije naveden je u priloženoj Tablici 1. U slučaju teretnih brodova, nijedna osoba mlađa od 18 godina ne smije raditi u prostorima označenim na brodskom planu (priloženom ovoj Deklaraciji) kao »opasna područja«

2. Zdravstvene svjedodžbe (Pravilo 1.2.)

Zakon, Poglavlje XI.: Pravila, Odredbe 1223-1233 Zdravstvene svjedodžbe moraju odgovarati zahtjevima STCW konvencije gdje je to primjereno; u svim drugim slučajevima primjenjuju se zahtjevi STCW konvencije uz potrebne prilagodbe. Osposobljeni okulisti na popisu odobrenom od Ministarstva smiju izdavati ovlaštenja koja se odnose na vid. Zdravstveni pregledi slijede ILO/WHO Smjernice spomenute u Smjernicama B 1.2.1.

Deklaracija o zadovoljavanju uvjeta rada pomoraca - Dio II.

Mjere prihvácene radi osiguranja stalne usklađenosti između inspekcija

Sljedeće mjere izabrane su od strane brodovlasnika, navedenog u Svjedodžbi o radu pomoraca kojoj je ova Deklaracija pridružena, radi osiguranja stalne usklađenosti između inspekcija.

(Niže valja navesti mjere kojima se osigurava usklađenost sa pojedinim stavkama iz Dijela I.)

1. Najmanja dob (Pravilo 1.1.) [X]

Datum rođenja svakog pomorca zabilježen je uz njegovo/njezino ime na popisu posade. Popis je provjeren na početku svakog putovanja od strane zapovjednika ili časnika koji djeluje u njegovo ili njezino ime (»ovlašteni časnik«) i koji je dužan zabilježiti datum provjere. Svaki pomorac mlađi od 18 godina u trenutku zaposlenja prima obavijest o zabrani noćnog rada ili rada izričito navedenog kao opasnog (vidi Dio 1, odjeljak 1 prethodno) kao i bilo kojeg drugog opasnog rada, uz zahtjev da se posavjetuje s ovlaštenim časnikom u slučaju sumnje. Primjerak obavijesti, s potpisom pomorca u rubrici »Primio i pročitao“ te s datumom potpisa čuva ovlašteni časnik.

2. Zdravstvene svjedodžbe (Pravilo 1.2.) [X]

Zdravstvene svjedodžbe čuvaju se pod posebnom paskom ovlaštenog časnika, zajedno s popisom, pripremljenim u okviru odgovornosti ovlaštenog časnika, te navodeći za svakog člana posade zadaće pomorca, datum tekuće medicinske svjedodžbe te zdravstveno stanje ubilježeno na odnosnoj svjedodžbi. U svakom slučaju moguće sumnje je li pomorac medicinski spremna za pojedini posao ili poslove, ovlašteni časnik će se konzultirati s liječnikom pomorca ili drugim osposobljenim liječnikom te sažeto zabilježiti zaključke liječnika kao i njegovo ime, telefonski broj i datum konzultacija.